Salı
20
İLKKÂNUN
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı Caddesi, Ankara

Telgraf: Ulus - Ankara

TELEFON
İmtiyaz sahibi 1144
Başmuharrir 1371
Yazı işleri 1062-1063
Matbaa müdürü 1061
İdare 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

Yakında 5 inci sayfada

Çok heyecanlı ve meraklı bir polis romanına başlıyoruz Okuyucularımız bu romanı büyük bir merakla takip edeceklerdir

Korsika'da

İtalya'ya karşı sıkı ve ciddî tedbirler alınması isteniyor

Korsika'daki komitelerin kararları

Bastia, - Korsika - 19 a.a. — İtalya tarafından yapılan talepler üzerine burada teşekkül eden hareket ve müdafaa komiteleri Korsika'da faaliyette bulunan italyan ajanlarının sıkı bir nezaret altına alınmasına dair bazı karar suretleri kabul etmişlerdir.

Bu karar suretleri ile alınması istenilen tedbirler şunlardır:

1. — Muhacereti tahdit için sıkı bir kontrol tesisi,
2. — Mevcut askerî kıtaların derhal takviyesiyle adada yeni hava üsleri ihdas edilmesi,
3. — Fransa aleyhindeki hücumlara nihayet verilmesi için Roma nezdinde teşebbüsatta bulunulması,
4. — Kadrosu zayıf olan hususî polis servisinin takviyesi,
5. — Muvra ismindeki italyan gazetesinin kapatılması,
6. — Adanın nafıa ve inşaat işleriyle idarî işlerinde çalışan italyanların uzaklaştırılması,
7. — Adada oturan italyanların nezaret altına alınması ve şüpheli eşhasın derhal tardedilmesi..

Tunus'ta bir faşist şefi tevkif edildi

Paris, 19 a.a. — Tunus'ta fransız polisi, Cavdo isminde bir italyan faşist şefini tevkif etmiştir. Bu adam ırklar arasında düşmanlık uyandırmak cürmü ile maznundur.

Çemberlayn ve Lord Halifaks Paris'e böyle fırtınalı bir havada gitmişlerdir

İzmit'te kurulan fabrikalar

Ankara, 19 a.a. — İzmit'teki kâğıt fabrikasının tevsiine ait inşaat ikmal edilmiş ve makinelerin montajına başlanmıştır. İnşa halinde olan sellüloz fabrikası da önümüzdeki ağustosta işlemiye başlıyacaktır. Diğer taraftan Sümer Bankın İzmit'te kurmakta olduğu Kaolin fabrikasının da bir iki aya kadar faaliyete geçmesi beklenmektedir.

Aldığımız malûmata nazaran İzmit'te tesisi mukarrer klor fabrikasının yakında temeli atılacaktır. Almanya'ya sipariş edilmiş olan makineler yola çıkarılmıştır.

Çatalağzında kurulan fabrikalar

Ankara, 19 a.a. — Çatalağzı'nda kurulacak olan hamızı kibrit ve super fosfalt fabrikaları için tayin edilen sahada mühendislerimiz tarafından tetkikat yapılmaktadır.

İnşaat projeleri hazırlanmış ve makineler sipariş edilmiştir.

B. Menemencioğlu ve heyetimiz dün Berlin'e hareket etti

Alman millî iktısat nazırı B. Funk'un şehrimizde hükümetimizle yapmış olduğu temaslar neticesinde Türkiye - [illegible] marklık krediye ait mukaveleyi imzalamak üzere Dış Bakanlık Umumî kâtibi B. Numan Menemencioğlu'nun reisliğindeki heyetimiz dün akşam Berline gitmek üzere İstanbul'a hareket etmiş ve Ankara garında uğurlanmıştır.

Heyetimiz, B. Menemencioğlu'nun reisliğinde Ziraat Bankası Umum müdür muaviniBB. Cezmi Erçin, Finans Bakanlığı nakit işleri umum müdürü Celâl Sait Siren, Türkofis reis muavinlerinden Celâl ve Dış Bakanlık umumî kâtipliği hususî kalem müdürü Cevdetten müteşekkildir .

Ebedî Şef'imiz için İran meclisinde tezahür

İran meclis reisinin nutku dün Kamutay'da okundu

Kamutay dün B. Refet Canıtez'in reisliğinde toplanmış ve riyaset makamı, Ebedî Şef'imiz Atatürk'ün ölümü dolayısiyle İran meclisinde, meclis reisinin söylediği nutkun tercümesi geldiğini bildirerek bu tercümeyi okutturmuştur.

Dost ve müttefik iki memleket arasında yakın ve samimî alâkanın canlı bir vesikası mahiyetinde olarak söylendiği sırada ULUS sütunlarında aynen neşrettiğimiz bu nutuk, Kamutay'ın alkışları arasında okunmuş ve Türk - İran dostluğunun yeni bir tezahürüne vesile olmuştur.

Kamutayın dün görüştüğü diğer maddelere ait müzakere safhalarını 8 inci sayfamızda bulacaksınız.

İran Şehinşahının Türkiye'yi ziyareti esnasında Atatürk'le beraber alınmış bir resmi

Böyle bir dâvamız yoktur!

Atina'da dil mütehassısları arasında bir münakaşa çıkıyor: Yunan lisanını yabancı kelimelerden tasfiye etmek! Münakaşa sırasında muharrirlerden biri, İstanbul rumcasının Atina yunancasından daha temiz ve saf olduğu iddiasını ortaya atıyor.

Bizim de bir dil dâvamız olduğu için, dost memleket mütehassıslarının böyle bir tasfiye meselesinde ne düşündüklerini öğrenmekte ve takip etmekte herhangi gazetemiz bir fayda tasavvur edebilir. Hayır, bir arkadaşımız her nedense, bu haberi başka türlü kullanmak gayretine düşmüştür. S. R. E. imzalı yazının birinci sayfada yer tutan iri harfli başlığına dikkat ediniz: *"Artık bu dâva halledilmelidir. İstanbul, yabancı bir dilin en fasih konuşulduğu merkez olamaz!„*

Hemen söyliyelim ki Türkiye rumluğu ile halledecek hiç bir meselemiz yoktur. Onlarla ve bütün ekalliyetlerle münasebetlerimiz sarih ve dürüsttür. Türkiye'de herkesin hakkını kanun tayin eder. Kanunlarımız inkılâp ve milliyetperverlik prensiplerimizin zıddına, bize cebredilmemiştir: onların temin ettiği haklardan istifade eden şahıs ve zümrelere karşı da herhangi bir tazyik yapılmasını gene kanunlarımız meneder.

Kaldı ki bir türk muharriri, kendi dillerini serbestçe konuşan bir milyondan fazla ırkdaşının Balkan memleketlerinde yaşamakta olduğunu nasıl unutabilir? Unutmuş olmasının bir sebebi vardır: çünkü Balkan antantı sulhunun en büyük kazançlarından biri, Balkan Yarımadasında ekalliyet kavgalarına nihayet vermiş olmasıdır. Henüz antant âzası olmıyan ve kendisi ile yakın dostluk münasebetlerinde bulunduğumuz Bulgaristan'ın Maarif Nazırına, türk mekteplerinde yeni alfabe ile tedrisat yaptırdığı için gene bu sütunlarda

(Sonu 8. inci sayfada)

Çemberleyn niçin Roma'ya gidiyor?

İngiliz başvekili avam kamarasında bunu ve kendi dış politikasını anlatıyor

Londra, 19 a.a. — Avam Kamarasında dış politika hakkındaki müzakere esnasında mebus Deton tarafından "Avam Kamarasının hükümetin dış politikasına katiyen itimadı olmadığına„ dair olan bir takririyle açılmıştır.

B. Çemberlayn söz alarak işçi partisinin başka bir dış politika teklif edecek vaziyette olmadığını ve altın politikasının İngiltereyi aynı zamanda Japonya, Almanya, İtalya ve General Franko ile harbe sürükliyecek mahiyette olduğunu kaydettikten sonra demiştir ki:

"— Hükümetin politikası akim kaldığı takdirde başka bir politika takibini ilk önce ben teklif ederim. İngiltere, gayretlerime devam etmekliğimi arzu ediyor.„

Müteakiben B. Çemberlayn geçen salı günü yabancı gazetecilerin önünde yaptığı beyanata bazı umumî mülâhazalar ilâve edeceğini söyledikten sonra sözlerine şu suretle devam eylemiştir:

"— Çok şükür dünyanın büyük bir kısmında huzur ve intizam caridir ve bu kısımdan bahsetmiye lüzum yoktur.

Amerika'ya gelince, ingiliz - amerikan ticaret anlaşmasının akdinden sonra herhangi bir endişeye mahal verecek ne zorluk ne de ihtilâf mevcut değildir.

Buna mukabil, Avrupa'da ve Uzak Doğu'da bazı zorluklar mevcuttur, fakat Fransa ile Ingiltere arasındaki münasebetler mükemmel olmakta berdevamdır.

Akdeniz meselesinde, itiraf etmelidir ki, Ispanya'da mücadele daima devamlıdır ve hitamını haber verecek bir işaret de yoktur.

Yabancı müdafaa mahsûs bir suretde azaltılmıştır.

Fakat, ispanyol topraklarında yabancı kıtaat ve yabancı teknik kadro mevcut bulundukça, ispanyol meselesinin katî surette halli başarılacaktır.

Roma'ya niçin gidiyor?

B. Çemberlayn Roma'daki ikameti esnasında bu meseleyi ne dereceye kadar yoluna koymak mümkün olaca-

(Sonu 3 üncü sayfada)

"İtalyanın tabiî emelleri!„

Stefani ajansına göre

İtalya daha münasip fırsatta bu işi resmen ortaya atacak!

Roma, 19 a.a. — Musolini, saat 9.30 da yeni tipte bir elektrik treni ile Roma'ya dönmüştür. Tren saatte 163 kilometre süratle Napoli ile Roma arasındaki mesafeyi bir buçuk saatte katetmiştir. Seyahat esnasında Musolini makinistin yanında durarak katarın sevk âletlerinin işlemesiyle alâkadar olmuştur.

Paris, 19 a.a. — Stefani ajansının muhabiri bildiriyor:

Siyasî Paris mahfillerinde, Karbonia'da söylediği nutukta Musolininin haricî siyaset meselelerine ve bilhassa fransız - italyan münasebetlerine doğrudan doğruya telmihte bulunmadığı keyfiyetine işaret edilmektedir.

Fakat Fransız hariciye nazırı Bone'de İtalya'ya bir karış toprak veremeyiz diyor

— Fransız Hariciye Nazırının sözleri 4 üncü sayfamızdad ır —

Bununla beraber nutkun italyan

(Sonu 3. üncü sayfada)

Roma - Berlin mihveri ve Tuna devletleri

Kont Ciano mihvere, Yugoslavyayı da yakınlaştırmağa çalışıyor

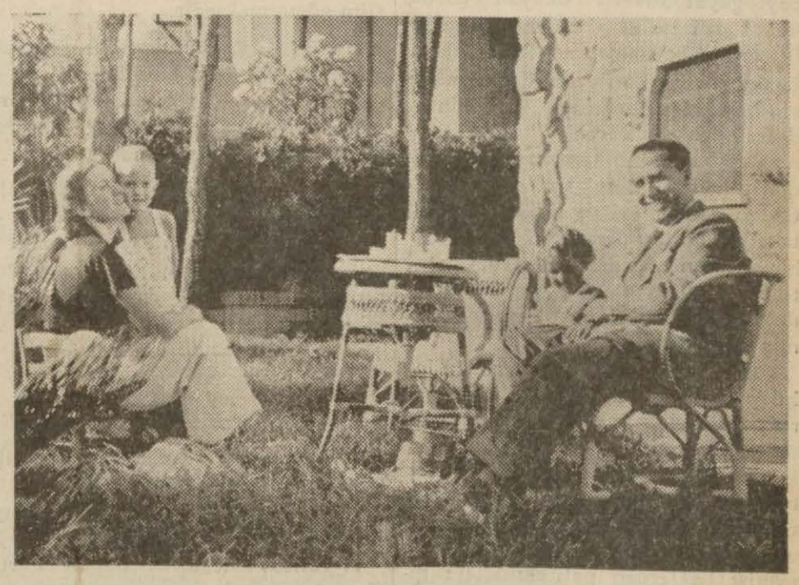

Budapeşte'yi ziyarete giden Kont Ciano'nun ailesiyle beraber alınmış bir resmi

Belgrad, 19 a.a. — İtalya Hariciye Nazırı Kont Ciano, Budapeşte'ye gitmek üzere Yugoslavya topraklarından geçerken dün akşam saat 23 te Yugoslavya Başvekili Stoyadinoviç'ten hararetli bir selâm telgrafı almıştır.

Kont Ciano'ya Yugoslavyanın bir hududundan öbür hududuna kadar geçişinde Drave valisi refakat etmiştir.

Budapeşte, 19 a.a. — Kont Ciano, meçhul askerin mezarına bir çelenk koymuştur. İtalyan nazırı, bundan sonra macar başvekili ve hariciye nazırını ziyaret etmiştir.

(Sonu 8 inci sayfada)

Büyük Kurultay

Cümhuriyet Halk Partisi Büyük Kurultayının fevkalâde toplantısı 26/12/938 Pazartesi günü saat (10) da Büyük Millet Meclisi binasında yapılacaktır.

İnsan ve külfür :

Humanizm'e nasıl gidebiliriz

Burhan BELGE

Garb'da humanist liseler, hem her sahada yetişecek âlimler, hem hukuk ve tıp tahsil edecek kimseler hem de eski yahut yeni diller üzerinde ihtisas yapmak istiyen filologlar için menşe olmuşlardır. Bilhassa on dokuzuncu asırda, tekniğin inkişafı, tabiî ilimlerle matematiğin lise kademesinde de kuvetli bir şekilde okutulmasını şart koştuğundan real liselere ihtiyaç görülmüş ve bu mesele, muhtelif memleketler tarafından muhtelif şekillerde halledilmiştir. Fakat bundan humanist liseler zarar görmemiş ve meselâ bunların kaldırılması icabettiği neticesi çıkarılmamıştır. Bunlar aleyhine, ancak büyük harpten sonra mahsus bir cereyan başlamış ve bu kendisine ancak bazı memleketlerde mahdut bir tatbik sahası bulabilmiştir. Meselâ bugünkü Almanya'da tatbik edilen Aufbauschule sistemi ile humanist liselerin sayısı tahdit edilmiştir.

Bizde, bir diğer yazımızda da işaret ettiğimiz üzere, Galatasaray lisesi ile birlikte hiç olmazsa bir humanist lise, daha o zaman açılmış olsaydı, bugüne kadar olan kültür ve dil bahislerine daha büyük bir salâhiyetle karışacak âlimlerimiz yetişmiş bulunacaktı. Çünkü âlim dediğimiz adam, kafası en küçük yaştan itibaren *vazıh ve sistemli* düşünmeğe alışmış, ilim sevgisine kendini, daha o yaşta kaptırmış ve üzerinde uğraşmak üzere seçeceği ilim şubesini metodlu ve sistemli bir surette, mebdelerinden itibaren ve bunun bütün organik inkişaf seyrini bilerek takibe hem gördüğü tahsil hem de aldığı fikrî terbiye itibariyle muktedir olan adamdır.

Lisede bir yandan matematik bir yandan da tabiî ilimleri takip ederken önünde antik devrin metinleri ve bunları yazılmış oldukları dilden tercüme etmek ve anlamak işi vardır. O ilimlerle bu metinler arasında, sıkı bir karabet mevcuttur. Onlar bunları bunlar onları izah edecek gibidir. Bütün bu derslerin başında muktedir hocalar bulunuyorsa, bu bilgiler arasındaki bitişme satıhlarını işaret eylemeleri ve genç adamı, hayatının daha o çağında fikrî tahlil ve terkip ameliyelerine ve tecrübelerine alıştırmaları mümkündür.

Bir diğer bakımdan, mektep Almanya'da ise almancayı, Fransa'da ise fransızcayı, Türkiye'de ise türkçeyi gayet kuvetli okuyan çocuk, kendi dili ile eski diller arasındaki benzer ve benzemez noktalar üzerinde durur ve üç sarf yahut üç nahiv üzerinde yaptığı tanışmayı idrakinin adesesinden geçirerek, "tefekkür ve taakkül" dediğimiz hassalarında, bir dissiplin tesis eder. Ve mektebi bitirdiği zaman, iyi ve sağlam bir lise tahsili görmüş demektir. Her hangi bir dâvanın esasından teferruatına ve teferruatından esasına gitmenin induktif ve deduktif metodlarını edinmiş demektir.

Bu vasıfların dar bir skolastiğe inkılâp etmemesi keyfiyetini ise, dışarıda iki büyük kuvet temin eylemektedir: Üniversite ve teknik. Hele bu iki kuvet arasındaki münasebet, biribirlerini anlamak ve biribirlerini takviye etmek şeklinde olursa, üniversiteye gireceklerin daha çok humanist liselerden politeknik'lere gireceklerin de tercihan real liselerden çıkmış olmaları, ancak doğru ve ancak hayırlı olabilir. Garb, tekniği'nin ilim'e ve ilim'in teknik'e feda edilmemesini ve ikisinin de ayrı ayrı inkişafını ancak bu sayede temin eylemiştir.

Bizde bu, şu prensiplere göre halledilebilir:

1. Eski kültürümüzün kesafet noktalarını teşkil eden iki yahut üç merkezde (İstanbul, Bursa, Konya) üç humanist lise tesis eylemek;

2. Bu liselerden çıkacak gençleri, bu liselerde okutulan dersler için (türkçe, grekçe, lâtince, fizik, kimya, tarih, cografya, matematik) yüksek tahsile sevketmek ve en iyi yetişmişlerini gene bu liselerde hoca olarak kullanmak.

3. Bir kısmını, tarih, cografya ve dil fakültemizde hoca olabilecek gibi yetiştirmek.

4. Muayyen bir tarihten itibaren, türk lise hocalarının ancak bu şekilde tahsil gördükleri takdirde hocalık edebileceklerini kararlaştırmak ve bu suretle bütün lise hocalarımızı emekdarları zarardar etmiyecek bir şekilde peyderpey tensik etmek.

Buna göre, ilk lise mahsulü, yüksek tahsil maddesinden geçtikten sonra, ya lise hocası yahut üniversite hocası yetişmektedir. Bugün tesis edeceğimiz humanist liselerde, bu dediğimiz merhaleler katedilinciye kadar, tam bir olgunluk ve tam bir istikrar olamıyacaktır. Merhalelerin tamamlanmasını takip edecek mahsullerde ancak bizde yetişmiş olmanın bariz millî vasıfları görülecektir.

Nasıl ziraatte "tohum ıslahı" denilen bir lâboratuvar ve enstitü mesaisi varsa ve bu, yüksek vasıfta yerli bir tohumun bütün türk ziraatinde kullanılması için zarurî ve zarurî olduğu kadar ilmî bir mesaî ise, türk üniversitelerini hakkiyle verimli kılmak ve türk kültür hayatını içinde bulunduğu tehlikeli krizden kurtarmak için de gidilecek başka yol yoktur. Gidilecek yol, lise kademesini ele almak, onu en çok tecrübe edilmiş bir aşı ile ıslah etmek, arkasından bir daha ıslah etmek ve bir daha ıslah etmek ve neticede, sağlam lise tahsili görmüş sağlam üniversiteliyi yetiştirmek lâzımdır.

Bu yapılmazsa, üniversiteyi dışardan hoca getirmek çaresi düzeltemiyecektir. Çünkü dışardan gelen hocanın bizzat kendisi, geldiği memleketin lise mezunlarına göre hazırlanmıştır. Bozuk lisenin kifayetsiz tahsiline çare bulamaz ki...

Garb'ın bütün üstünlüğü, liselerindedir. Öğrenmek ve yaratmak istiyen insanda, bilhassa bu çağ ve bu çağdaki kafa ve fikir teşekkülü mühimdir. Esasen üniversite dediğimiz şey, lisenin üzerine çıkılmış bir yahut bir kaç kattır ve tamamiyle, lisenin devamı ve ihtisaslaşması demektir.

Kültür krizinden kurtulabilmemiz için, bütün tahsil ve terbiye zincirimize ilk mektepten üniversite doktorasına kadar müdahale ederek, ilk mektepten lise'ye iyi talebe, liseden üniversiteye de iyi üniversiteli yetiştirmiye bakmalıyız. Bunu yaparken de, madem ki garb kültürüne geçmeyi bir zaruret olarak kabul ediyoruz, bu kültürün kaynaklarına gidebilmemizi, temin eylemeliyiz.

Not: Bu yazı, devam eden makale serisinin 16 ıncı yazısıdır.

Atatürk'ün cenaze törenine ait film

Ankara Halkevi kendi sinema salonunda, ayın 17 sindenberi Ebedî Şef Atatürk'ün cenaze törenine ait bir film göstermektedir.

Her gün öğleden sonra ve geceleri gösterilmekte olan bu filmi üç günden beri binlerce halk ve mektepli görmüştür. Filmin gösterilmesine daha bir kaç gün devam olunacaktır.

Film, Ebedî Şef'in cenazesinin Dolmabahçe sarayından başlıyarak Ankara'da Etnoğrafya müzesine konulduğu zamana kadar bütün safhalarını ihtiva etmekte ve gösterilmesi 45 dakika kadar sürmektedir.

Çağrı

× Arzuhal Encümeni bugün Grup içtimaından sonra toplanacaktır.

× Millî Müdafaa Encümeni Grup içtimaından sonra toplanacaktır.

× İktisat Encümeni bugün Parti Grup içtimaından sonra toplanacaktır.

Sürp Agop mezarlığı

B. Üstündağ hakkında

Bazı cihetlerden lüzum, bazı cihetlerden de meni muhakeme kararı verildi

Devlet Şûrası umumî heyetinin eski İstanbul valisi B. Muhittin Üstündağ hakkında İstanbul otobüs işi hakkında vermiş olduğu lüzumu muhakeme kararının dosyası henüz temyiz mahkemesine gönderilmemiştir.

Sürp Agop mezarlığı hakkında B. Muhittin Üstündağ ve arkadaşlarına ait Devlet Şûrası mülkiye dairesinin kararı dün İç Bakanlığa tebliğ edilmiştir. Mülkiye dairesi Sürp Agop mezarlığı işinde B. Muhittin Üstündağ hakkında bazı cephelerden lüzumu muhakeme, bazı cephelerden de meni muhakeme kararı vermiştir.

Usulden olduğu veçhile meni muhakeme kararları da lüzumu muhakeme karaları gibi İç Bakanlığa bildirilmiştir. İç Bakanlık lüzumu muhakeme kararını beş gün içinde itiraz edebilmek üzere eski vali Muhittin Üstündağ'a tebliğ edecektir.

Diğer taraftan haber aldığımıza göre mülkiye dairesinin meni muhakeme kararı verdiği meseleler Devlet Şûrası umumî heyetinde de müzakere olunacaktır.

Kâzım Özalp İstanbul'a gitti

Millî Müdafaa Bakanımız B. Kâzım Özalp dün akşamki Anadolu ekspresiyle İstanbul'a gitmiş ve istasyonda bir çok kimseler tarafından uğurlanmıştır.

Dahiliyenin 1939 kıdem tablosu

İç Bakanlık, idare âmirlerimizle diğer dahiliye memurlarına ait 1939 kıdem tablosunun hazırlığına başlamıştır.

Barem kanununun tetkikine başlanıyor

Kamutay bütçe encümeninde bulunan devlet baremi kanun projesi encümen reisi B. Mükerrem Ünsal, reis vekili Faik Baysal ve âza Hüsnü Çaca tetkik edilmekte idi. Tâli komisyonca tetki kedilmekte idi. Tâli komisyon proje üzerindeki tetkiklerini bitirmiş ve projeyi bütçe encümenine vermiştir. Bütçe encümeninde dün görüşülmesi kararlaşmış iken geri bırakılan proje yarından itibaren tetkike başlanacaktır. Tâli komisyon projenin ana hatlarını aynen bırakmış, yalnız ufak tefek bazı değişiklikler yapmıştır.

Tramvay taavün sandığı

İstanbul, 19 (Telefonla) — Tramvay amelesinden ceza, hususî sermaye ve ihtiyat akçesi namiyle alınan paralarla tesis edilen yardım sandığının amelenin müracaatı ile mahkeme tasfiyesine karar vermişti. Fakat tasfiye işleri bir türlü yürümediği için sandık âzaları alâkadar makamlara müracaat etmişler, işin neticelenmesine delâlet rica etmişlerdir. Sandığın mevcut sermayesi 750 bin liradır.

Frengi tedavisi

Aldığımız malûmata nazaran Zonguldak, Kastamonu, Tokat, Sıvas, Sinop, Ordu ve Giresun vilâyetlerinin bir kısım kazalarında faaliyette bulunan frengi mücadele heyetleri son ay zarfında 9547 kişi muayene etmiş ve 22.745 hasta tedavi etmişlerdir.

Bunların tedavisi için bir ay zarfında 851 gram neosalversan ve ukralsil müstahzaratı, 30.447 gram bizmüt müstahzarı, 6,062 gram civa milhi müstahzarı, 2,599 civa merhemi ve 12.946 gram potasyom iyodür sarfedilmiştir.

Gene son ay içinde 235 hastanın tedavisi ikmal edilerek kayıtları silinmiştir.

Bunlardan başka mücadele teşkilâtının lâboratuvarlarında 4936 kan muayene edilmiş ve 9522 selolojik teamül yapılmıştır.

Mevcut tarama heyetlerinden birisi Kars'a bağlı Ardahan kazası, diğeri Kütahya'ya bağlı Domaniç nahiyesini tarama suretiyle muayeneden geçirmiştir.

Hükümetçe satın alınan su şirketlerinin vaziyetleri

Hükümetçe satın alınarak hâlen belediyelerimizce işletilmekte olan su şirketlerinin abonemanlariyle olan münasebatını, idarî ve malî vaziyetlerini tetkik için Nafıa Vekâletinde bir komisyon teşekkül etmiştir. Maliye Vekâletinden bir müfettişin de dahil bulunduğu bu komisyon hâlen tatbik edilmekte olan su tarifelerini de tetkik etmektedir.

Komisyonun hazırlıyacağı rapor Vekâletçe tetkik edilerek alınan neticeler belediyelere bildirilecektir.

Dün hava kapalı geçti

Şehrimizde hava kapalı geçmiş, rüzgâr şimalden saniyede 1 metre hızla esmiştir. En düşük ısı 2 en yüksek ısı da 9 derece olarak kaydedilmiştir.

Yurtta hava cenup Anadolusunun şark kısmında kapalı, diğer bölgelerde yağışlı geçmiştir.

24 saat içindeki yağışların kare metreye bıraktıkları su mikdarı Bandırma'da 32, Yalova'da 24, Şile'de 23, Kocaeli'de 22, Biga'da 20, Gelibolu da 13, Çamlıca'da 12, Sapanca'da 11, diğer yağışlı yerlerde 1 - 10 kilogram arasındadır.

Kar mesturiyeti: Karla örtülü yerlerdeki karın kalınlığı Sivas'ta 23, Van'da 5, Erzurum'da 4, Kars'ta 2, Kastamonu'da 1, santimetredir.

Rüzgârlar Ege'de cenuptan saniyede 7 metre diğer bölgelerde de şimalden 7 metre kadar hızla esmiştir. En düşük ısılar sıfırın altında Erzurum da 6, Van'da 8, Edirne ve Kars'ta 11 derecedir.

En yüksek ısılar da İzmir ve Antalya'da 13, Adana'da 14, Bodrum'da 17 derecedir.

Eğribel'de kar

Ş. Karahisar, 19 a.a. — Bir haftadanberi Giresun - Karahisar arasındaki Eğribel dağı otomobillere geçit vermemektedir. İlcemize 13 santim kar yağmıştır.

Eskimiş, yıpranmış paralar nasıl değiştirilecek

Finans Bakanlığı eskimiş veya yıpranmış veya kısmen zayiata uğramış kâğıt paralarımızın değiştirilmesi şekli hakkında Cümhuriyet Merkez Bankasiyle birlikte bazı esaslar tesbit etmiştir. Bu esasları yazıyoruz:

Üzerinde seri ve sıra numaraları ve bankanın imzaları bulunan her banknot kirlenmiş dahi olsa renkleri belli ve yazıları okunaklı olmak şartiyle çerçeve içinde eksiği olmadıkça geçecektir.

Yazıları kolaylıkla okunmıyacak derecede kirlenmiş buruşmuş, yağlanmış, rengi uçmuş, yanmış, yırtılmış veya parçalanmış banknotlar aşağıdaki şartlar dahilinde yedekleriyle değiştirilecektir.

a) Banknot bir parçadan ibaret ve çerçeve içindeki sathı eksilmemiş olduğu halde en az bir seri ve bir sıra numarası açıkça okunabilmek şartiyle tam bedeli mukabilinde değiştirilecektir.

b) Bankont bir parçadan ibaret olduğu ve çerçeve içindeki sathında eksiği bulunduğu takdirde değiştirilebilmek için iki seri veya iki sıra numarasının ve yahut seri ve sıra numaralarından biriyle imzalardan birinin tamam olarak bu parça üzerinde bulunması ve açıkça okunabilmesi lâzım olacaktır.

Bu nevi banknotların değişme tutarı üçüncü maddede izah edilen Kabarit usulünün tatbiki ile hesap edilecektir. (Yırtılmış banknotlar muhtelif parçalara ayrılmış olmadıkça bir parça sayılacaktır.

c) Parçalanmış banknotun muhtelif parçalarının aynı banknota ait olduğu anlaşıldığı takdirde "b" fıkrasında yazılı şartlara göre değiştirilecektir.

Çerçeve içinde eksiği bulunan banknotların değişme tutarı her kupür için ayrı ayrı tabettirilmiş enine ve boyuna çizgilerle yüz müsavi haneye bölünmüş olan "Kabarit" lere tatbik edilmek suretiyle aşağıdaki esaslar dahilinde hesap olunacaktır.

a) Beher hanenin yarısını geçen eksiklik için banknot değerinin yüzde biri eksiklik farkı olarak indirilecektir.

b) Her hanenin içine tesadüf eden banknot sathı bitişik hanelere isabet eden kısımlardan ayrı ve müstakil olarak hesaba katılacaktır.

c) Eksiklik farkı çıktıktan sonra kalan parça bütün banknot sathının yüzde onu ve bundan aşağı olduğu takdirde banknotun şartları haiz dahi olsa değiştirilemiyecektir.

Değiştirme işleri Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası şubeleri ve muhabirleri tarafından yapılacaktır.

Değiştirme gişelerine ibraz edilen banknotların sahte olmadığı, yukarda ikinci maddede yazılı şartlara uygun bulunduğu ve kabarit tatbikatı tereddüde mahal bırakmadığı takdirde bunlar doğrudan doğruya bu gişeler tarafından kabul edilecek değiştirme tutarları sahiplerine ödenecektir.

Bu hususta tereddüdü icabettiren bir noktaya tesadüf edildiği takdirde ibraz edilen banknot makbuz mukabilinde alınarak ehlihibre komisyonuna gönderilecektir.

Ehlihibre komisyonu üç azadan mürekkep olarak Türkiye Cümhuriyet Merkez Bankası Idare Merkezinde ihtiyaç hasıl oldukça toplanarak kendisine tevdi edilen banknotları tetkik edecektir.

Katî mahiyette olan komisyon kararları âzanın ittifakiyle verilir. Bu kararlar değiştirme gişeleri tarafından banknotu ibraz edene tebliğ olunacaktır.

Komisyon âzası arasında herhangi bir meselede ihtilâf çıktığı takdirde yazı ile Umum Müdürlük kararına arzedilerek alınacak talimata göre hareket olunacaktır.

Komisyona havale edilen işlerin en geç bir hafta içinde neticelendirilmiş ve verilen kararların bu müddet zarfında değiştirme gişelerine gönderilmek üzere postaya verilmiş olması lâzım gelecektir.

Yenileriyle değiştirmek suretiyle sahiplerinden alınan banknotların her iki tarafı Merkez Bankası tarafından yeknasak bir tarzda imal ettirilerek şubelere ve muhabirlere gönderilen "iptal" damgasiyle ve sabit mürekkeplerle değiştirme veznedarları tarafından damgalanacaktır. Bu damga ile birlikte değitşirilen bankontların üzerine muamele gününü gösteren bir tarih damgası basılacaktır. Ancak gerek iptal ve gerek tarih damgalarının banknotların sıra ve seri numaralariyle imzalarını bozmıyacak tarzda basılmasına dikkat edilecektir.

Değiştirilebilmek için aranan şartlara uygun olmadığı görülen banknotlar gene bu tarzda değiştirme veznedarları tarafından iptal edilerek geçmez bir hale getirildikten sonra sahiplerine geri verilecektir.

Değiştirme gişelerine ibraz edilen banknotlar arasında sahteleri bulunduğu takdirde keyfiyet hakkında usulen bir zabıt tutularak sahte banknot Cümhuriyet Müddeiumumiliğine tevdi olunacaktır.

Bundan başka tesbit edilen esaslar arasında toplanacak kâğıt paraların iptal ve zımbalanma işi, iptal heyeti, imha şekli hakkında hükümler vardır.

Bu yeni esaslar Cümhuriyet Merkez Bankasınca tayin olunacak bir zamanda yurdun her tarafında aynı zamanda tatbik oluncak ve o tarihten sonra merî para değiştirme talimatnamesi yürürlükten kaldırılacaktır.

İnhisar suçlarından doğan cezalar

Kaçakçılıktan başka inhisar suçlarından doğan para cezalarından vazgeçilebilmesine izin verilmesi hakkındaki kanun projesinin ilk görüşmesini yapmıştır.

Proje, 790 sayılı kanunun 19 uncu maddesiyle 23 üncü maddesinin nakil tezkeresi olmaksızın ispirto ve ispirtolu içkiler nakline ait fıkrasında ve 2441 sayılı kanunun 4 üncü ve 5 inci maddelerinde ve 3078 sayılı tuz kanununun 18 inci maddesiyle 20 inci maddesinin birinci fıkrasında yazılı fiil ve harekette terekküp edecek cezalar için İnhisarlar idaresi Gümrük ve İnhisarlar Vekilinin muvafakatiyle hüküm den evel veya katîleşmiş olsun olmasın hükümden sonra sulh olabileceği gibi bu cezaları takip ve tahsilden vaz geçebilmek salâhiyeti vermektedir.

Son zelzelenin bilânçosu

Kırşehir mıntakasında vukua gelen zelzele hakkında şehrimize gelen son malûmata göre, Kırşehir'in Tosunburnu mıntakasında buluan Hamurnu köyünde 4 ev yıkılmış, 20 ev oturulamıyacak hale gelmiş, geri kalan evler de çatlamıştır. Çiçekdağ merkezinde bir ahır divarı yıkılmış, hükümet dairesi çatlamış, diğer bir çok binalarda da kabil tamir hasar görülmüştür.

Kırşehir'in Karaisalı köyünde üç ev ve bir değirmen tamamen yıkılmış, diğer binalarda çatlaklar meydana gelmiştir. Boztepe köyünde 70, Karacaviran köyünde 40 ev çatlamış Taburoğlu köyünde 5 evin divarı yıkılmış 12 evde çatlaklar husule gelmiştir. Sofular köyünde 31 ev çatlamıştır. Diğer köylerden henüz malûmat alınmamıştır.

Yozgat'ın merkezine bağlı Topalalli köyünde 7 ev, Mahzenli köyünde 60 ev hafif çatlamış, bazı evlerde de ehemiyetli çatlaklar görülmüştür. Sıtma mıntakasındaki Bulutlu ve Derefkılı köylerindeki evlerde de hafif çatlaklar görülmüştür. Boğaziçi mıntakasında hiç bir hasar kayıt edilmemiştir .

Kırşehir'de yeni yapılan okul

Kırşehir, 19 a.a. — İlk büyük zelzelede harap olan şehrimiz orta okul binası yerinde hükümetimizin âcil tedbirlerle yaptırdığı yeni okul bugün törenle açılmış, ilk ders vâli tarafından verilmiştir.

Tashih hatası ve sanat !

Eski bir hikâye vardır: Adamcağız, külüstür kıyafetle hamama girer. Tabiî, kendisine iyi muamele etmezler; temiz takım vermezler. Fakat o, yıkanıp çıktıktan sonra tezgâha bir lira bırakıp gider. Bu hâdise hamamcılar arasında — haydi, Burhan Belge gibi konuşalım — büyük bir sansasyon yapar.

Aynı adam, bir defa daha hamama gelince bu sefer, ipekli takımlar çıkarırlar. İkramda, itibarda aslâ kusur etmezler. Fakat bu sefer adam çıkarken bir kuruş bırakır. Hamamcılar hayrettedir; öfkelenmişlerdir. Lâkin adam der ki :

— Bu bir kuruş, geçen seferki ikramınıza karşılıktır; geçen defaki bir lira da bugünün bedelidir.

Bu hikâyeyi, İstanbul'da çıkmağa başlıyan SES sanat ve edebiyat gazetesinde gördüğümüz bir resim altı bize hatırlattı:

Burada üzerinde "Fikret Âdil'in güzel bir eseri" yazılı bir kadın resmi ve altında şu satırlar var:

"Hayır, bu resim Fikret Âdil'in değildir, Fikret Muallâ'nındır. Geçen haftaki sayımızda Fikret Âdil'in bir yazısının altına yanlışlıkla Fikret Muallâ imzası atılmıştı. Böylece takas yapmış oluyoruz.,,

Fena usul değil diyeceksiniz. Fakat eğer bütün gazeteler, bir nüsha önce yaptıkları tertip ve tashih hatalarını böyle birer tablo koymak suretiyle düzeltmeğe başlarlarsa pek yakında sanat hayatımızda büyük inkişaflar görüleceğine şüphe etmeyiniz! — T. İ.

Yankılar

Otobüste bozukluk ve karne!

İstanbul tramvayında olduğu gibi, Ankara otobüsünde de "biletçi para bozmağa mecbur değildir.,,

Gerçekten, biletçi dediğimiz vatandaşı, bir de, ayrıca, sarraflık etmeğe mecbur edemeyiz. Fakat yolcu denilen vatandaş da bu yüzden bir takım sıkıntılara ve hattâ bazan zarurî ziyanlara uğradığı için işin bir ortasını bulmak gerekiyor:

Otobüs idaresi bu bozukluk meselesini ortadan kaldırmak için bir, iki buçuk, beş liralık karneler bastırmıştır. Fakat, nedense, bu karneler çok defa kondüktörlerde bulunamıyor.

Bana kalırsa, bu karneler, her istenildiği zaman bulunacak kadar çoğaltılmalı, hattâ bazı paraların üstünü tamamlamıya yarıyacak perakende bozukluk mukabili kâğıtlar da bulunmalıdır.

O zaman, hiç kimsenin — hele yarı ücretle seyahat eden pasolu mektep çocuklarının — tedahülde alacağı kalmamış olur!

Elli kedi!

İstanbul'da Unkapanında Kantarcılarda bir ev sahibi ile kiracısı arasında çıkan ihtilâfın sebebi ne imiş, biliyor musunuz?

Kiracı tam elli kediyi birden besliyormuş!

Boston şehrinde farelerle mücadele için pratik çareler arıyan belediye reisine acaba bu evin adresini versek nasıl olur ?

Yandım allah kumpanyası!

Kovboy ve gangster filimlerinin tesiri, gittikçe kendini gösteriyor. Urfa'da yaşları 12 ile 18 arasında bir sürü haylaz çocuk, bir "yandım allâh kumpanyası,, kurmuşlar ve amerikalı gangsterler gibi sağa sola sarkıntılık etmeğe koyulmuşlardır.

Kumpanya efradının yakalanıp adliyeye verildiğini gazeteler yazıyor.

Her halde daha çekirdekten haydut olmağa karar veren bu kumpanyaya gerçekten,

— Yandım allâh!

dedirtecek ceza verilirse fena olmıyacaktır!

DIŞ POLİTİKA

İtalya - Macaristan

İtalya hariciye vekili Kont Çiyano, naip Horti tarafından vuku bulan dâvet üzerine Budapeşte'yi ziyaret etmeğe gitmiştir. Giornale d'İtalia gazetesi, bu ziyaret münasebetiyle yazdığı bir makalede bu seyahatin bir "dostluk tezahürü olarak telâkki edilmesi lâzım geldiğini ve ancak bu münasebetle Kont Çiyano'nun, macar iç ve dış politikasiyle alâkadar meseleler hakkında müzakerelerde bulunacağını kaydetmiştir.„

Kont Çiyano tarafından yapılan bu ziyaretin mahiyet ve şümulü hakkında İtalya gazetesinin yazdıkları doğrudur. Macaristan ile İtalya arasındaki dostluk harp sonrası devrinin en eski siyasî dostlukları arasında sayılır. İtalya, Avusturya'yı da beraber alarak Fransa'nın nüfuzu altında bulunan küçük antant devletlerine karşı orta Avrupa'da muvazene teminine çalışmıştı.

Bundan başka Avusturya'nın istiklâlini korumakta İtalya için Almanya'yı Brener'den uzakta tutmak gibi büyük istifade vardı. Fakat o zamandanberi orta Avrupa'nın siyasî vaziyeti çok büyük bir inkılâp geçirmiştir. Romanya protokolunu teşkil eden devletlerden biri olan Avusturya, Almanya'ya iltihak etmiş. Küçük antant dağılmış. En ehemiyetli uzuvlarından biri de parçalanmıştır. Bugün orta Avrupa'ya hâkim olan tek bir kuvet vardır: Büyük Almanya.

Fakat İtalya, bu şümullü inkılâbın her safhasında eski dostuna yardım etmekten kaçınmamıştır. Çekoslovakya parçalanırken macar ekalliyetlerinin haklarını ileri süren, Münih'te bu hakkı tanıtan ve nihayet Viyana'da karara bağlıyarak Macaristan'a Slovakya'nın ve Rütenya'nın cenup kısımlarını temin eden İtalya olmuştur.

Rütenya'nın tamamını temin edememişse, bu, bu uğurda çalışmış olmamasından değil, Almanya'nın şiddetli mukavemetine maruz kalmasındandır. Macaristan da bunu biliyor. Binaenaleyh İtalya hakkındaki şükran hissi bu yüzden azalmış değildir. Fakat şu da muhakkaktır ki, orta Avrupa'nın yeni istihalesi içinde artık İtalya eski İtalya değildir. Macaristan'ın Rütenya'yı tamam o hakkında [illegible] diye italyan dostluğu sine sebep de şüphesiz, [illegible] ni muvazene içindeki vaziyetini anlayışından ileri gelmektedir. Sözün açığı şudur ki Almanya artık orta Avrupa'nın diktatörüdür. Macaristan bu vaziyeti takdir ettiğinden büyük komşusiyle iyi münasebet idame etmeğe hususî bir itina göstermektedir. Bu sebepledir ki Macaristan, Rütenya meselesindeki noktai nazarını kabul etmediği halde Almanya ya gücenmemiş, daha doğrusu gücendiğini belli etmemiş ve Viyana kararına boyun eğmiştir. Görülüyor ki Macaristan, Polonya gibi hareket etmekten çekinerek, Almanya'yı idare etmek siyasetini takip etmektedir.

Viyana kararının tatbikinden sonra Macaristan hariciye vekili Kanya istifa etmiş ve yerine Kont Csaki geçmiştir. Bu değişmenin hususî bir siyasî mânası yoktur. Yetmiş yaşını geçmiş olan Kanya, esasen bir müddettenberi çekilmek istiyordu. Bu kararını tatbik etmek üzere iken çekoslovak buhranı geldi çattı. Ve başvekil İmredi, Macaristan için hayatî olan bir buhran içinde Kanya'yı bırakmak istemedi. Fakat bu buhran Kanya'yı büsbütün yordu. Binaenaleyh Viyana kararı tatbik edilir edilmez, İmredi, hariciye vekilinin ısrarına mukavemet edememiştir. Anşlus'tan ve Münih'ten evelki zamanlarda macar hariciye vekillerinin, iktidara geçtikten sonra ilk ziyaretlerini Roma'ya yapmaları tabiî idi. Fakat bu devir artık arkada kalmıştır. Binaenaleyh Kont Csaki, siyaset icabı, her paytahttan evel, Berlin'i ziyaret etmeği kararlaştırmıştır. Bununla beraber, bu ziyaretten evel, İtalya hariciye vekili ile de görüşmek lüzumunu hissettiğinden Kont Çiyano naip tarafından Macaristan'a avlanmıya dâvet edilmiştir. Macaristan, İtalya'nın da yardımiyle millî emellerinin büyük bir kısmını elde etmiştir. Fakat macarların nazarında millî dâva henüz tamamen halledilmiş değildir. Bundan sonraki hedeflere vasıl olmak ümidi var mıdır? varsa hangi yol üzerinde yürünecek?

Bu bahiste Almanya o derece katî rol oynıyabilir ki, yeni macar hariciye vekilinin, Berlin'i ziyaretinden evel pek samimî münasebette bulunduğu devletin hariciye vekili ile başbaşa görüşmek istemesi tabiîdir.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

Macaristanın dış politikası ve Roma - Berlin mihveri

Macar Hariciye Nazırı "Macaristan bu mihverin kuvetinden korkmamalı!„ diyor

Budapeşte, 19 a.a. — Macar ajansı bildiriyor: Hariciye Nazırı Kont Çaky mebusluk için namzetliğini koyduğu Ozd seçim mıntakası müntehipleri önünde bir nutuk söylemiş ve Macaristan'ın 1919 senesindenberi takip ettiği dış politikasının tarihçesini yaptıktan sonra ezcümle demiştir ki:

— Macar haricî politikasının umumî hatları değişmemiş bir halde devam ediyor. Macar hükümetinin hiristiyan, etnik ve sosyal politikası, Macaristan'a otomatik surette Roma - Berlin mihveri devletlerinin yanı başında mevki edinmiştir. Macaristan, mihverin kuvetli tesirinden korkmamalıdır. Zira macar milleti, binlerce senelik ananesi ile, eğer bir dakika dahi istiklâline karşı olan sarsılmaz imanını kaybederse, macar kelimesini taşımıya lâyik değildir. Mihver, Macaristan'ı, milletler için bir felâket olan bolşevizmden uzak tutacaktır. Roma - Berlin mihveri ile, aynı zamanda, ekonomik istikrar elde edilebilinecek ve kuvetli bir Macaristan kurulabilecektir.

Ben, bizzat Hitler'in ve Musolini'nin ağzından, kuvetli ve büyük bir Macaristan'ın Berlin ve Roma menfaatlerine uygun olduğunu dinledim.

Macaristan, Polonya ile olan ananevî dostluğunu da derinleştirmektedir.

Diğer komşu memleketlerle normal münasebetler tesisi için de gayretler sarfedilmiştir. Macaristan, kendisini yeniden kuvetli hisseylediğindenberi, komşularına daha kolaylıkla dost elini uzatabilmiştir. Bu gayretler, bazı komşularla muvaffak olmuş, bazıları ile olmamıştır. Fakat bunda mesuliyet Macaristan'a racî değildir.

Kont Çaky bundan sonra ekalliyetler meselesine temas etmiş ve demiştir ki :

Hükümet, ekalliyetlerin rahatı için elinden geleni yapmıya azmetmiş bulunmaktadır. Ekalliyet ettikçe ve ekseriyetin aleyhine haklar istemedikçe, hükümetin himayesinden emin olabilirler. Fakat eğer bunlar Macaristan aleyhine olarak kendi memleketlerine iltihak politikasını takibe başlarlarsa, devletin kuvetli elini omuzlarında hissedeceklerdir.

Etnik prensibin galebesi katîyen Macaristan'ın aleyhinde değildir. Bilâkis, Macaristan, Münih konferansını ve yukarı Macaristan'ın ana vatana ilhakını, bu prensibin galebesine medyundur. Bir gün gelecek ki Münih konferansı, tarihte bir dönüm noktası olarak telâkki edilecektir.„

Avrupa'da soğuk dalgası

Paris, 19 a.a. — Şimdiye kadar nisbeten iyi giden havalardan sonra hemen bütün Avrupa'ya antisiklon gelmiş ve şimal ve şark rüzgârlarının tesiriyle kuvetli bir soğuk hüküm sürmeğe başlamıştır. Ingiltere de dahil olmak üzere bütün Avrupa, kalın bir kar tabakası altındadır. Hararet Paris'te nakıs sekiz, Berlin'de gene nakıs sekiz, orta Avrupa'nın ve Polonya'nın dağlık mıntakalarında nakıs yirmiden aşağıdadır. İngiltere'de soğuk, on senedenberi görülmemiş bir derecededir. Soğuk ve çok şiddetli fırtına dolayısiyle dün İngiltere ile Avrupa arasında irtibat hemen hemen tamamiyle inkıtaa uğramıştır.

Almanyadan İsviçreye bir ihtar

Berlin, 19 a.a. — Völkicher Beobachter gazetesi bir [illegible] viçre'ye aşağıdaki ihtarda bulunmaktadır :

"İsviçre bitaraf bir devlet olarak kalmak istiyorsa, Almanya aleyhindeki tahrikâta ve propagandaya nihayet vermelidir. İsviçre'de Avusturya'nın ve südetler mıntakasının ilhakından sonra Almanya'nın dahilî siyasetine karşı tahammül edilmez bir propaganda yapılmaktadır. Memleketin alman taraftarı olan bütün elemanlarına eziyet ve kanun harici muamele etmek ve Almanya'ya karşı tahrikâtta bulunmakla İsviçre'nin bitaraflığını tamamiyle ihlâl ettiğini kendisine katî surette hatırlatırız.„

Filistin'de İngiltere lehinde nümayişler

Kudüs, 19 a.a. — Hebron şehrinin cenubunda kâin Yatta kasabasında üç bin arap İngiltere'ye ve kırala sadakatlerini bildiren büyük bir nümayiş tertip etmişlerdir. Tezahürata iştirâk edenler arasında 60.000 kişiyi temsil eden bir şeyh de bulunmakta idi.

Nümayişçiler Filistin'de asayişi iade ettiği için İngiltere hükümetine teşekkür etmişlerdir.

İngiltere vâlisi Oconor, ingiliz ordusunun âsileri tedip etmek için bütün gayretiyle çalışacağını ve arapların da orduya muavenet edeceğini ümit ettiğini söylemiştir.

İngiltere'nin Çin'e yapacağı ikraz

Londra, 19 a.a. — Hemen bütün gazeteler, ilk plânda olarak, İngilterenin Çin hükümetine vereceği istikrazdan bahsetmektedir.

Times gazetesi, ihracatın genişletilmesi hakkındaki son kanun çerçevesi dahilinde yapılan ve Mareşal Çankayşek'in yardım talebine bir cevap teşkil eden bu ilk istikrazı, daha diğerlerinin de takip eyliyeceğini kaydetmektedir.

Sabık İspanya Kıralının vaziyeti

Burgos, 19 a.a. — Salâhiyettar mahfiller, eski hükümdara vatandaşlık haklarının ve emlâkinin iade edilmesi hakkında Franko tarafından verilen kararın bazı ecnebî gazetelerince sureti tefsirine itiraz etmekte ve bu tefsirlerin mahsus bir maksatla yapıldığını ilâve eylemektedirler. Aynı mahfiller, bu karar ile harbin sevk ve idaresi arasında bir münasebet olma[illegible]

Almanya'da hükümetin vaziyet ettiği katolik emlâki

Berlin, 19 a.a. — Resmî gazete, lâğvedilmiş olan bazı katolik teşekkülle rine ait emlâke vaziyet edildiğini yazmaktadır. Bu tedbir 1933 senesinde neşredilen ve millet ve devlet için muzir olan teşekküllere ait emlâke vaziyet edilmesini derpiş eden bir kararnameye uygundur ve vaziyet edilen emlâk İrmtraut ismindeki katolik teşekkülüne aittir.

Cemil Mardam Kahire'den geçti

Kahire, 19 a.a. — Paris'ten Suriye'ye dönmekte olan Suriye başvekili Cemil Mardam, İskenderiye'de kıral Faruk tarafından hususî surette kabul olunmuştur.

Suriye başvekili kırala Suriye hükümetinin Şam'ı ziyaret etmek için vâki davetiyesini vermiş ve kıral da bu dâveti kabul etmiştir.

Maçek Yugoslavya birliği lehinde

Belgrad, 19 a.a. — Hırvat partisi reisi Maçek dün kalabalık bir halk kütlesi önünde ve bir çok zevat da hazır bulunduğu halde "Yarım asırlık hırvat sanatı„ sergisini açmıştır. Siyasî mahafilin kanaatine göre, hırvat milleti Maçek'in idaresi altında Karacorceviç hanedanının riyaset edeceği Yugoslavya birliği lehinde karekete karâr vermiş bulunuyor. Dünkü merasim ancak bu suretle tefsir edilmektedir.

General Antonesko vazifeden affedildi

Bükreş, 19 a.a. — Rador Ajansının bildirdiğine göre, üçüncü kolordu kumandanı general Antonesko sadece vazifesinden affedilmiştir.

General Antonesko hakkında yabancı memleketlerde dolaşan şayialar katîyen esassızdır.

Çemberleyn niçin Roma'ya gidiyor?

(Başı 1 inci sayfada)

ğını bilemediğini, fakat hükümetin politik prensiplerinden katiyen inhiraf etmiyeceğini, esasen ispanyol meselesinin katî hallinin daima bizzat ispanyollara ait bir iş olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

Roma'ya, muayyen bir programla veya yeni bir hususî anlaşma için gitmiyoruz. Roma'ya İtalya hükümetiyle müşterek alâka arzeden bütün meseleler hakkında noktai nazar teatisi için gidiyoruz.

Roma'ya, iki noktai nazarı anlamıya gayret karşılıklı münasebetleri islâh arzusu ile gidiyoruz, şahsî temasla karşılıklı itimadı arttırmaya ve bu suretle de Avrupa tesanüdünü ve bilhassa Akdeniz'de milletler arasındaki itimadı tekrar tesise hizmet etmek istiyoruz.

Almanya ile münasebetler

B. Çemberleyn bundan sonra Almanya'dan bahsederek, Münih anlaşmasında Almanya ile münasebetlerin kendi arzu ettiği gibi tesbit edilmiş olduğunu söylemiş ve sözlerine şu suretle devam eylemiştir :

"— Harptenberi geçen yirmi yıl zarfında, alman milleti hakkında pek mahirane bir şekilde muamele yapılmadığını gördük, nihayet bu milletin büyük vasıf ve meziyetlerini teslim ettik ve Almanya'nın Avrupa medeniyetinin teşriki mesaisi lüzumunu anladık. Almanya'nın inkişafını asla zorlaştırmak istemiyoruz. Bu kuvetli ve hayatiyet dolu milletin diğer milletlerle işbirliği etmesine muvaffak olamazsak, Avrupa'da hiç bir sahada ne barış ne de terakki mümkün olacaktır. İngiliz milleti İngiltere ile Almanya'nın, Avrupa ailesinin diğer milletleriyle birlikte, harp tehlikelerini bertaraf etmek yolunu bulmalarını arzu etmektedir. Bu suretle dünyanın diğer milletlerinin de kanaatlerini ifade etmiş olduğunu zannediyorum .

İngiltere, diğerleri de kendi emniyet menfaatlerini göz önünde tutarak aynı surette hareket etmeleri şartiyle, silâhlanmayı tahdide daima hazırdır. Fakat diğer milletler gece gündüz silâhlanmıya devam ettikleri müddetçe İngiltere de aynı şeyi yapacaktır.

Çin'e yardım

Başvekil müteakiben Amerika'nın Çin'e yaptığı ihracat kredisinden bahsederek İngiltere'nin de Çin'e olan ihracatı kolaylaştırmak istediğini ve bu meselenin ihracat garantisi hakkındaki kanun Avam Kamarası tarafından kabul edilir edilmez tetkik edileceğini bildirmiştir.

Sözlerini, politikasını değiştirmiyeceğini söyliyerek bitiren B. Çemberleyn demiştir ki :

"— Bununla beraber bu politikanın hedefi yalnız İngiltere'nin gayretleriyle elde edilemez. Fakat bu hedefe varamazsam dahi, bunu tecrübe etmiş olmanın yerinde olduğunu söyliyebilirim Çünkü öteki şık muhakkak bir harptir. „

Çemberleyn'in politikası devam ederse...

Londra, 19 a.a. — B. Çemberleyn'den sonra muhalefet lideri B. Senkler söz alarak B. Çemberleyn şimdiki politikasına devam ettiği takdirde harpten sakınılamıyacağını bildirmiş, Çin hükümetine kredi verilmesini tasvip ederek ingiliz dış politikasında bir değişiklik vukuundan önce İngiltere'de millî birliğin imkânsız olacağını iddia eylemiştir.

Müteakiben muhafazakâr mebuslardan B. Guentin Hoog B. Çemberleyn'in politikasını şiddetle müdafaa etmiştir.

Göring de o sırada Romada olmıyacak

Londra, 19 a.a. — Bazı ingiliz gazetelerinin istihbaratı hilâfına olarak resmî mahfillerde beyan olunduğuna göre, Çemberleyn ile Lort Halifaks'ın Roma'yı ziyaretleri esnasında Mareşal Göring'in de Roma'ya gitmesi mevzuu bahis olmamıştır. Bu bapta ademî malûmat beyan olunmamaktadır.

Keza Çemberleyn'in Roma'dan avdetinde Hitleri de ziyaret etmek fikrinde olmadığı ehemiyetle kaydedilmektedir.

"İtalyanın tabiî emelleri!„

(Başı 1.inci sayfada)

milletinin kim olursa olsun herkesin yüzüne, gözünü kırpmadan bakmağa muktedir olduğunu kaydeden kısmı, Musolini'nin İtalya'nın tabiî emellerinden hiç bir fedakârlıkta bulunmamağa azmetmiş olduğuna bir delil addedilmelidir.

Musolini'nin daha münasip bir fırsatta bu meseleyi resmen ortaya atacağı söylenmektedir.

Taymis gazetesi, italyan talepleri hakkında bir anlaşmaya varılması ve İngiltere'nin bu hususta tavassutta bulunması imkânlarından bahsederken Çemberlayn'in Roma seyahati esnasında bu meselenin görüşüleceğini ihsas etmek istediği âşikârdır. Müfrit sağ cenaha ve sol cenaha mensup fransız gazeteleri daha şimdiden Çemberleyn'i bir "Akdeniz Münih'i„ yani İngiltere'nin ve bilhassa Fransa'nın yeni bir hezimetini hazırlamak üzere Roma'ya gitmek istemekle itham etmektedirler.

Pöti Jurnal gazetesi, Çemberlayn ile Halifaks'ın Roma'ya yapacakları seyahatin fransız - ingiliz dostluğunun mehenk taşı mesabesinde olacağını kaydetmekte ve ingiliz nazırlarının italyan taleplerine Fransa'nın yaptığı gibi katî bir "hayır„ cevabiyle mukabele edeceklerini ümit ettiğini ilâve eylemetkedir.

Musolini nutuk söylerken halk Korsika, Tunus diye bağırdı

Paris, 19 a.a. — Bu sabahki Paris gazteleri, Musolini'nin Carbonia'daki nutkunda italyan taleplerini mevzuu bahis etmesi hâdisesi üzerine tefsirler yürütmektedir.

Figaro'nun Roma muhabiri yazıyor:

Musolini'nin bu nutku ile italyan gazetelerinin neşriyatı arasında büyük bir tezat vardır. Mamafih, Musolini'nin nutku esnasında da halk, "Tunus, Korsika„ diye bağırmışlardır.

Filhakika, Musolini için, resmî bir nutukta italyan taleplerinden bahsetmesi çok zor olurdu. Eğer Musolini, bu şıkkı ihtiyar etseydi, kendisine her türlü pazarlık kapısını kapıyacak ve diğer taraftan, asıl buhran, henüz Musolini'nin arzu etmediği bir saatte başlıyacaktı.

Tabiî arzular

Jurnal gazetesinin Roma muhabiri şunları bildiriyor:

İtalyan gazeteleri ve radyolarının "İtalyan milletinin tabiî arzuları„ hakkındaki neşriyatı şimdilik kâfi görülmüştür. Filhakika, bu neşriyat, istenilen günde alevin parlak bir tarzda ortaya çıkması için ocağı lüzumu kadar ateşli tutmaktır. Alevin parlıyacağı arzu edilen gün, her halde, Çemberleyn ve Lort Halifaks'ın Roma'yı ziyaretinin arifesi olacaktır.

Ekselsiyor gazetesi, başyazısında diyor ki:

Hitler'in Musolini'ye nasihat ettiği tahmin edilebilir. Diğer taraftan italyan poltikasının iç yüzünü bilenler ve yahut bildiklerini zannedenler, fransız aleyhtarı cereyanın Musolini'den başka birisi tarafından arzu edildiğini ve körüklendiğini söylemektedir. İngiliz gazetelerinin aldıkları malûmata da bakılırsa İtalya, araziden ziyade hukuk istemektedir. Bu tahfif edilmiş şeklinde dahi, italyan talepleri, bizim mülkî tamamiyetimizi ve Akdenizdeki serbestîyi alâkadar ettiği nisbette kabul edilemez şeylerdir. Fransa'da bunlara karşı mukavemet, çok sarih ve umumîdir. Çekoslovak meselesinde fransız efkârı arasında ihtilâf vardı. Bu meselede bütün fransız efkârı müttehittir.

Fransa'nın istedikleri

Övr gazetesi, başmakalesinde diyor ki:

İtalyan taleplerine karşı, bizim de taleplerimiz vardır. Bunların başında, İtalya ile Pirenelerde müşterek bir hududa malik olmamak ve garbî Akdenizde deniz yollarımız üzerinde italyan faaliyet kaynakları ile karşılaşmamak gelmektedir. Musolini, bir kere daha, Karbonia'da bu meselelere temas etmek istememiştir. Her halde bu daha iyidir.

Popüler diyor ki:

Musolini, Karbonia'daki nutkunda Tunus ve Korsika hakkındaki italyan taleplerinden hiç bahsetmemeği daha doğru bulmuştur. Filhakika bu tarzda hareket etmek suretiyle Musolini, ne tezahürler aleyhinde bulunmuş, ne de italyan taleplerinden herhangi bir tenzilât yapmıştır. Bu meseleyi tamamiyle meskût geçen Musolini, aynı zamanda yabancı memleketlerde de belki bir şüphe uyandırabileceğini düşünmüş ve B. Çemberleyn'in Roma'yı ziyaretinden caymaası ihtimalinin de önüne geçmiştir. Mamafih, bu sükûttan herhangi bir netice çıkarmak için şimdilik vakit daha çok erkendir.

DÜŞÜNÜŞLER

Edebiyatçı ve dünya

Geçenlerde bir fransız gazetesi edebiyatçılar arasında açtığı bir ankete mevzu olarak sanatın belki günümüz için en ehemiyetli meselesini intihap etmişti. Soruyordu: Edebiyatçı bugün siyasetle alâkadar olmalı mıdır? Cevaplarda tam bir ittifak görülmediğini söylemiye hacet yoktur. Çünkü sual nihayet bir tamperaman meselesine temas ediyordu. Sanatkârların dünya hâdiselerine ve gürültülerine kulaklarını tıkıyarak kendi zengin iç âleminde yaşamasını tavsiye edenler yanında, insanlık, tarihinin en müşkül anlarını yaşadığı bir sırada sanatkârın ondan habersiz görünerek yalnız kendi rüyaları arasında yaşamasını hodbinlik telâkki edenler de vardı.

Bir muharrir şu cevabı veriyordu: "Eğer siyasetle alâkadar olmaktan partilerin mânasız sandalya kavgalarına iştirâk etmelerini kasdediyorsanız, bir edebiyatçı için böyle bir alâka istiklâlini kaybetmek demek olacağı için tavsiye edilemez. Fakat, edebiyatçının etrafında geçen hâdiseleri dikkatle takip ederek bir görüş sahibi olmıya çalışmasına ihtiyaç vardır. Aksi takdirde sanatı insanî karaktere malik olamıyacaktır."

Ezelî "Fildişi Kule" meselesi... Tarih, sanatkârın fildişi kulesi içinde rüyalarının dilini dinlemesinde mahzur olmıyan zamanlar kaydetmiştir. Fakat sanatkârın içinde yaşadığı dünyayı ve insanları tanımıya hacet görmeden yalnız kendi iç âleminde yaşamıya kalkışması hakikaten zamanımızda herkese bahşedilemiyecek bir lüks haline gelmiştir. Maddî mücadelelerin en çetini içinde, mütemadiyen sinirlerini harcıyarak yaşamıya mecbur olan bugünün adamı, artık yalnız rüya ve masalla avunamıyor. Sanata rağbet göstermek için orada kendini, zihnini işgal eden büyük meseleleri aramasını ona çok görmemeliyiz. Bugünün sanatkârı insanlar arasında insanca bir mevki elde edebilmek için görüş ve fikir sahibi olmak mecburiyetindedir. Onu cemiyete arkasını dönerek kendi sıcak rüyaları içinde yaşamaktan menetmiye kimsenin hakkı yoktur. Bu rüyaların mahsulü olan bir sanata karşı etrafın alâkasızlığından şikâyet etmiye de onun hakkı olmadığı gibi.

Yaşar NABİ

Fransız parlâmentosunda Dış politika konuşmaları

Bone diyor ki :

İtalya'ya bir karış toprak veremeyiz !

Fransız Dış Bakanı B. Jorj Bone'nin parlâmentoda dış siyaset hakkında sorulan suallere verdiği cevapları Pari - Suar şöyle kaydediyor:

İTALYA'NIN TALEPLERİ

B. BONE — Almanya'nın İtalya'yı teşvik etmiş olduğunu sanmıyorum.

Kont Ciano italyan meclisinde yapılan tezahürler hususunda mesuliyet kabul etmemiştir.

Bütün italyan kampanyasının Cibuti ve Süveyş'te tatmin edilmemekten başka maksadı bulunmaması mümkündür.

İtalya ile Tunus ve Korsika hususunda müzakereye girişmek imkânı yoktur. İtalya'ya bir karış toprak verecek değiliz: Ziyareti esnasında bunu B. fon Ribbentrop'a söyledik.

SUAL — Alman bakanından İtalyanın talepleri karşısında Almanya'nın durumu hususunda garanti istenildi mi?

B. BONE — B. fon Ribbentrop şu cevabı verdi: Roma - Berlin mihveri bütün sağlamlığını muhafaza etmektedir, fakat Almanya'nın Akdenizde doğrudan doğruya menfaatleri yoktur.

SUAL — İngiltere'nin vaziyeti nedir?

B. BONE — İngiltere'nin bize karşı hukukî angajmanı yoktur: Fakat Lort Pört, İngiliz - İtalyan anlaşmasının Akdeniz statüsüne istinat ettiğini hatırlatmıya gitmiştir ve B. Çemberleyn son nutkunda Fransız - İngiliz tesanüdünün muahedelerden daha kuvetli olduğunu belirtmiştir.

FRANSIZ - ALMAN BEYANNAMESİ

B. BONE — Imza fon Rat meselesi dolayısiyle gecikmiştir.

İngiltere (daha 16 ilkteşrindenberi) günü gününe vaziyetten haberdar edilmiştir: İngiltere tamamiyle tasvip ediyordu.

Sovyetler Birliği, Belçika ve Polonya'ya da haber verilmişti.

Matbuat anlaşması bahse mevzu olmamıştır.

SUAL — Beyannamenin üçüncü paragrafının tam şümulü nedir? Rusya ve Polonya ile muahedelerimiz ne oluyor? Bunlar Fransız - Alman beyannamesiyle nasıl hemâhenk olabilirler?

B. BONE — Üçüncü paragraf ancak istişareler gözetir: bizi katî surette yalnız muahedelerimiz bağlar. Fransa'nın hakları ve mükellefiyetleri eskisinin aynıdır.

UKRANYA MESELESİ

B. BONE — Fikir danıştığımız Sovyetler Birliği ve Polonya bazı matbuat münakaşalarını ifratlı ve tehlikeli görmektedirler.

Polonya ile Rusya'nın Ukranya üzerine yapılacak bir harekete ne miktar kuvetle karşı koyacaklarını bilmek lâzımdır.

Romanya ve Yugoslavya bugünkü politikamızı tasvip ettiklerini bildiriyorlar.

MEMEL MESELESİ

B. BONE — İngiltere ile birlikte Almanya'ya müracaatta bulunduk.

İSPANYA

B. BONE — Hâlâ karışmazlık komitesi safhasında bulunuyoruz: Yabancı gönüllülerin çekilişi tamamlanmadıkça muhariplik hakkı verilmiyecektir.

Tezimiz ingiliz bakanlığınca kabul edilmiştir.

UZAK ŞARK

B. BONE — Fransız hükümeti İngiltere ile Birleşik Devletleri Prens Konoye'nin ilân ettiği projeleri protesto etmek için müşterek bir teşebbüse dâvet etmişti.

Yang-Tse nehri üzerinde seyrüsefer için müşterek bir teşebbüs yapılmıştır. Bu teşebbüs 25 son teşrinde tekrarlanmıştır: Japonya'nın cevabı kaçamaklıdır.

Konsolosluk raporları japonlar tarafından işgal edilen mıntakalarda bütün beyazlara karşı düşmanca davranıldığını anlatıyor: Onun için müşterek bir teşebbüsle müdahale etmek lâzımdır.

YAHUDİ MÜLTECİLER

B.BONE — Fransa'da bugün 200.000 mültecî vardır, bunun 40.000 i yahudidir; bunların tâbiiyet rejimleri: Hariciye Vekâletinin transit vizesi, ve Dahiliye Vekâletinin ikamet vizesidir .

Katî bir teklif İngiltere ve Almanya muadil miktarda almayı kabul ettikleri takdirde sömürgelere 5 ilâ 10.000 mültecî almağa hazırız.

Amerikan müsteşarı B. Summer-Vel "muhaceret kanununun tesbit ettiği rakamlardan fazla kabul edemeyiz. Yalnız ikamet ve müsaadelerini genişletebiliriz.„ diyor.

İngiltere muhtelif dominyon ve kolonilerde tahkikat yapıyor. Avusturaıya 15.000 mültecî kabul edebilir.

Moskova - Şimal kutbu Amerika uçuşu kahramanı

Çkalov'un cenaze töreni

Moskova, 19 a.a. — Dün saat 15 te büyük tayyareci Çkalov'un cenaze töreni yapılmıştır.

Çkalov'un tabutunun üç gün sendikalar sarayındaki büyük salonda teşhiri esnasında Moskova halkından yüz binlerce kişi ve ayrıca hemen bütün sovyet şehirleri mümessileri, büyük tayyareciye son hürmet vazifesini ifa etmiştir. Ceset, evelki akşam yakılmış ve külü bir vazoya konulmuştur.

Dün, şiddetli soğuğa rağmen, Kızıl meydanı ve civarındaki sokakları yüz binlerce halk doldurmuş bulunuyordu. Saat 14.45 te Stalin ve Molotov ile parti ve hükümetin diğer ricali, vazoyu sendika sarayından Kızıl meydana getirmişlerdir. Burada, hükümet namına Sovyetler Birliği halk komiserleri reis muavini Bulganin, partinin Moskova mıntakası sekreteri Çerbakov ve ölünün yaptığı büyük hava seferlerindeki arkadaşı Baydukov birer nutuk söylemiş ve müteakiben, Stalin, Molotov, Kaganoviç, Voroşilov, Kalinin, Andreev ve Çerbakov tarafından kaldırılan vazo, matem marşları çalınır ve toplar selâm atışı yaparken, kaldırılarak Kremlin-in dıvarına götürülmüş ve orada hazırlanan yere vazedilmiştir. Bu esnada, bombardıman ve avcı tayyareleri filoları uçmuş, üç hafif tayyare de meydan üzerinden çok alçaktan geçmiştir.

Çkalov'un ölümü dolayısiyle bütün Sovyetler Birliğinde matem tezahürleri yapılmıştır. Bu ölüm, bütün dünyada derin teessür ve akisler uyandırmış ve dünya tayyarecilik âleminin mümtaz şahsiyetlerinden, ezcümle Amerika Birleşik devletleri askerî hava kuvetleri şefi general Arnold ile meşhur kutup kâşifi amiral Byrd-den samimî taziye telgrafları gelmiştir.

Moskova - Şimal kutbu - Amerika uçuşu kahramanının ölümü karşısında Moskova'daki büyük elçiler ve elçiler hariciye halk komiserine ve ataşemiliterler de müdafaa halk komiserine taziyede bulunmuşlardır.

Meşhut suçlar kanunundan alınan neticeler tesbit olunuyor

Meşhut suçların muhakeme usulüne dair kanunla ağır cezayı mucip suçların da meşhut suçlar kanununa göre muhakeme edilmesi hakkındaki kanunun tatbikına geçileliden beri takip edilmiş olan suçların tesbiti kararlaşmıştır.

Adliye Bakanlığı, bu suçların mikdariyle neticelerini ve bunlardan takibi, kanunî sebeplere binaen umumî usul hükümlerine bırakılmış olanlarla ademi takip kararı verilenlerin mikdarını cümhuriyet müddeiumumilikle-rinden istemiştir. Müddeiumumilikler bu hususta birer cetvel hazırlıyarak en geç ikincikânunun ilk haftasına kadar Adliye Bakanlığına göndereceklerdir.

Mahkeme Röportajları

İKİ NİŞANLI ARASINDA ...

Delikanlı günlerce Fidanlıkta nişanlısına sarkıntılık etmiş

Şüphe kötü şeydir vesselâm ...

Bundan üç ay evel tanışmış iki ay evel de nişanlanmışlardı. Aileleri çabucak dost oluverdiler. Geceleri biribirlerine misafirliğe gidiyor, gündüzleri gençler buluşarak istikballerine ait etraflı plânlar çiziyor, projeler yapıyorlar.

İşin hülâsası, samimî bir nişanlılık hayatı... Eğer bir aksilik çıkmaz, eyyam müsait giderse baharda bir çatının altında toplanmağa karar vermiş bulunuyorlar. Sacit'le Ferhunde biribirlerine hoş görünmek, yekdiğerini memnun etmek için ne yapacaklarını bilmiyorlar. Erkek para arttırıyor, kız evde yeni marifetler öğreniyor.

Bir gün Ferhunde annesine:

— Anne, diyor, ben filân mektebe gitmek istiyorum. Orada kızlara türlü sanatlar öğretiyorlarmış. Gitsem mi?

Boyan Halise — Ferhunde'nin annesi — düşünüyor, bu işi kocasına açıyor:

— Git elbette kızım, diyorları bir kaç ay sonra hayırlısiyle bir ev hanımı olacaksın. Yemek pişirmesini, çamaşır yıkamasını, elbise ütülemesini kitaptan öğrensen fena mı olur.

Derken sıkı bir tahsil hayatı başlıyor. Sabahları erkenden gidiliyor, akşamları muayyen saatte eve dönüyor. Mektepte öğretilen işler evde tatbik ediliyor ve meselâ mutfakta tencerenin kenarına yayılan bir kara deftere göre çorbalar pişiriliyor, börekler açılıyor. (Ama yeniyor mu, yenmiyor mu burasını öğrenemedim.)

Ferhunde'nin evi ön Cebeci taraflarındadır ve filân mektepten dönerken evine gitmek için en kestirme yol olan Fidanlık'ın ortasından geçen yolu tercih ediyor.

Fakat malûm ya, akşamlar erken oluyor, ortalık erkence kararıveriyor. Binaenaleyh Ferhunde'nin geçtiği saatlerde Fidanlık yolu, bir insan, hele genç bir kız üzerinde çeşitli şüpheler toplanmasına müsaittir. Ama Ferhunde ağır başlı, ciddî, müeddep ve üstelik parmağı yüzüklü olduğu için o taraklarda bezi yok; sağına soluna bakmadan sabahları filân mektebe ve akşamları ön Cebeci taraflarındaki evine daima kazasız belâsız gidip gelebilmektedir.

Gelelim Sacid'e... Ferhunde hakkındaki temiz duyguları ve ona karşı fi zamandanberi duyagelmekte olduğu tam itimat hislerinin kılına halel gelmemiş olmakla beraber bir gün kendi kendisine şöyle düşünüyor:

— İyi, güzel... Filân mektebe gitmesi elbetteki muvafıktır. Yalnız o saatlerde o karanlık yollardan geçmesi...

Haniden sonra sağa sola nişanlısının ahlâkı hakkında sualler soruyor. Aldığı cevaplar gayet mükemmeldir.

Fakat Sacid'in içine bir kurt düşmüyor değil.. Bir kaç gün kuruntu içinde kıvranıp durduktan sonra nihayet kararını veriyor:

— Yarın akşam, diyor, kılığımı kıyafetimi değiştirir, bir ağacın altına gizlenir, Ferhunde oradan geçerken lâf atıveririm. Sesimi de başkalaştırırım, beni tanımaz... Bakalım cevap verecek mi? Verecekse ne verecek?

Bu parlak fikir sabahlara kadar Sacid'i uyutmuyor. Ertesi günü, işini gücünü bırakıp gece düşündüklerini tatbika koyuluyor. Elbisesini, paltosunu, şapkasını değiştirdikten sonra Fidanlık'a gidiyor ve tam Ferhunde-nin geçeceği saatlerde bir ağacın karanlığını siper alıp bekliyor. Derken, uzaktan Ferhunde'yi tanıyor:

Tam Ferhunde hizasına gelince, mümkün olduğu kadar sesini kalınlaştırmağa çalışarak:

— Küçük hanım, diyor, eve doğru mu?

Ferhunde bu lâfı âdeta hiç duymamış gibi yoluna devam ediyor. Halbuki duymamış olmasına imkân yok.

Sacit:

— Elbette işitti, diye düşünüyor kendi kendine, ve cevap vermedi. Demek ki iyi... Fakat kendi kendisini de, nedense hâlâ tatmin edilmiş sayamıyor. Ertesi gün aynı tecrübeyi bir daha tekrar ediyor ve bu sefer:

— Bendenizi refakatinize kabul... diye başlıyan malûm klişe halindeki tiradı okuyor. Ferhunde'den gene cevap yok; kız, dönüp bakmıyor bile..

Ama gel gelim nişanlının içine bir kere kurt düştü. Ondan kurtulmak mümkün mü?

Şüphe fecî şeydir, dilerim tanrıdan bu derde kimse yakalanmasın..

Sacit üçüncü günü:

— Sizi ilk gördüğüm gündenberi... Diye başlıyor, dördüncü günü:

— Eğer âcize hâlâ cevap vermiyecek olursanız... Diye hafif yollu tehdide girişiyor. Fakat nafile, Ferhunde'yi döndürüp baktıramıyor bile...

Yalnız, Ferhunde'nin bu ciddiyeti içindeki şüpheyi bertaraf edeceği yerde, âdeta, onu kudurtuyor. Ve âdeta Ferhunde, Sacid'in indinde namusundan cidden endişe etmek iktiza eden bir nişanlı haline geliyor. Kendi ken-[illegible]

Tecrübeler, o kadar ileri [illegible] Ferhunde'yi adam akıllı sinirlendiriyor. Faraza Sacit, sözleri mütemadiyen cevapsız kalınca, bir akşam, nişanlısının namuslu olup olmadığını (!) anlamak için, ufak tefek dirsek sarkıntılıklarına başlıyor. Bu sefer arkaya doğru sert bir bakış ve hızlı adımlar... Fakat bu kadarcık reaksiyon Sacid'i tatminden gene uzak kalıyor.

Nihayet son tecrübeye karar veriyor Sacit...

Gene bir ağacın gölgesine sığınıyor ve Ferhunde tam hizasına geldiği zaman ağacın altından fırlayıp, kaplan çevikliğiyle üzerine atılıyor onun... Derken bağırmasına mahal kalmadan Ferhunde kendisini Fidanlık'ın içeri taraflarında buluyor.

Sacit hâlâ düşünmektedir: Acaba namuslu mu? Bakalım ne yapacak şimdi belli olur.

Ferhunde tabiî, ağzı tazyikten kurtulur kurtulmaz yapacağını yapıyor, vaveylayı koparıyor:

— Can kurtaran yok mu, imdat! Diye bağırıyor.

Fidanlık'ın bekçileri bereket versin yakındaymış. Derhal koşuşuyorlar. İki genci ağaçların arasından çıkarıp önlerine katıyorlar:

— Buyurun merkeze bakalım!

Sacit, hiç aklına gelmemiş olan bu akibetten şaşkın bir halde, fakat yüzünü göstermemek için başını yerden kaldırmadan, bekçilere yalvarıp yakarıyor:

— Aman, diyor, etmeyin eylemeyin bir çocukluktur oldu, bırakın beni..

Fakat, sesinden nişanlısını tanıyamamış. Tabiî onun olacağını da aklı -

(Sonu 5. inci sayfada)

RADYO

TÜRKİYE RADYO DİFÜZYON
TÜRKİYE RADYOSU
ANKARA RADYOSU
POSTALARI

Dalga uzunluğu :

1639 m. 183 Kcs./120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 15195 Kcs./ 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9465 Kcs./ 20 Kw.
(Türkiye Saatile)

Ankara:

Salı 20-12-38

12.30 Müzik (opera parçaları) — 13.00 saat ayarı ve haberler. — 13.10 Türk müziği (Türkçe şarkılar) 13.40.14 Müzik (Fanfar - Pl) — 18.00 Türk müziği (İnce saz faslı) — 18.45 Konuşma (Hukuk ilmini yayma kurumu) — 19.00 Müzik (hafif müzik - Pl) — 19.15 saat ayarı ve haberler. — 19.25 Müzik (liderler - Pl) — 19.40 Temsil (bir dram - oğlumun yemişleri) — 20.00 Müzik (Radyo orkestrası - şef: Hasan Ferit Alnar.) — 1 — Brandenburg konsertosu No. 3 sol majör (J. S. Bah) — 2 — Saraydan kız kaçırma operası - uvertür (W. A. Mozart) — 3 - İfijenya Aulis den operası uvertür (Ch. Gluk) — 4 - Siegfried - İdill - (R. Vağner) — 21.00 saat ayarı ve para, kambiyo ve toprak mahsulleri borsası — 21.10 Türk müziği (halk müziği ve oyun havaları ve muhtelif şarkılar) — 22.00 konuşma (Türkiye postası) 22.15 müzik (küçük orkestra) — 1 - An Alle (Marten Uhl) — 2 - Fransız askerî marşı (Sent Saens) — 3 - No valzer (Çaykovski) — 4 - Prelüd (Rahmaninof) — 5 - Marta - uvertür - (Flotov) — 6 - Reveri enterromk - entermeza - (Çaykovski) — 7 - Esmeralde - pas des Bohemien No. 2 (Drigo) — 8 - Bersöz - (Gretchaninov) — 9 - Spaniş Tanze (Moskovski) — 23.15 Müzik (cazband) — 23.45.24 — son haberler ve yarınki proğram.

Avrupa :

NOEL MÜZİĞİ: 17.20 Berlin — 18.15 Viyana — 18.20 Münih — 19 Berlin — 20.10 Laypzig — 21.30 Strasburg

OPERA VE OPERETLER : 12 Münih — 14 Laypzig — 16 Keza — 19.30 Budapeşte — 20 Hamburg — 20.10 Königsberg — 20.30 Floransa — 21.45 Lüksenburg.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONİK KONSERLER : 12 Kolonya — 16 Königsberg — 18.15 Stokholm — 19.25 Droytviç — 20.10 Doyçland Zender — 20.30 Stokholm —21 Milâno — 22.35 Ştütgart .

ODA MUSİKİSİ : 21.15 Paris.

SOLO KONSERLERİ : 15 Frankfurt — 15.25 Hamburg — 16.30 Varşova — 17.30 Stokholm — 18 Hamburg — 18.15 Doyçland Zender — 18.20 Königsberg — 18.30 Frankfurt — 19 Hamburg — 19.5 Paris P.T.T. — 21 Roma

NEFESLİ SAZLAR (Marş v,s.) : 16 Frankfurt.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR : 18.20 Breslav — 21.10 Sarbrük — 21.30 Beromünster — 22.10 Milâno.

RAFİF MÜZİK : 6.30 Alman istasyonları — 8.30 Frankfurt, Münih — 10.30 Hamburg — 12 Frankfurd, Hamburg — 13.15 Münih — 14 Ştütgart — 14.10 Viyana — 14.15 Münih — 15 Berlin — 15.30 Keza — 16 Alman istasyonları — 16.15 Münih — 19.15 Breslav — 20.10 Ştütgart — 20.15 Frankfurt — 22.20 Münih — 22.30 Hamburg — 24 Frankfurt .

HALK MUSİKİSİ : 11.30 Ştütgart — 15.15 Doyçland Zender — 19 Königsberg, Viyana — 22.45 Budapeşte (Sigan orkestrası).

[illegible] : 20.30 Kolonya — 22 Monte Ceneri, Sofya — 22.15 Belgrad — 22.30 Floransa — 22.35 Königsberg — 23 Roma — 22.25 London - Recyonal — 25 Droytviç.

BALIK TUTAN KEDİ SOKAĞI

Yazan. Yolan Földes — *Çeviren. Nasuhı Baydaı*

— 33 —

— Madmazel Viviyan'ın ay sonunda bizi terk edeceğinin doğru olup olmadığını sormak istemiştim.

— Bundan sana ne? Onun yerine mi geçmek istiyorsun? Kalçaların fazla geniş, ve yüzünde de çil var.

Böyle diyen Margörit, cevap bile beklemeksizin, iskambil oynamakta olan kızları çağırdı.

— Hey Vivi, ay başında çıkmakta hâlâ israr ediyor musun? O macera gene devam ediyor mu?

Viviyan başını iskambillerden kaldırmıyarak cevap veriyor:

— Sapa sağlam devam ediyor. Benimle evlenmek istiyen bir erkek bulmuş olmam bu kadar inanılmıyacak bir şey mi?

Kızlardan birinin ağzından şu sözler dökülüver- — Belki de izdivactan evel adam ortadan kaybolur.

Viviyan cevap vermeğe tenezzül etmiyerek bağırdı:

— Bende üçlü var.

Anna Gretl'e izah etti:

— Şüphesiz onun yerini tutabilecek olan birini tanıyorum da... Belki o seninle arkadaş olur. İyi bir aile kızıdır; babası eski italyan nazırlarındandır...

Gretl, yüzünü buruşturarak:

— İtalyan kızı mı? Ben italyanları sevmem. Kaç yaşında bu kız?..

— Benimle yaşıt; on yedisinde.

Gretl, soğuk soğuk:

— Bebek! Dedi. Gel gidelim, Jaklin'e söyliyelim.

Anna, bahsetmekte olduğu kızı ilk önce kendi görmek istediğini niyet ediyorsa da Gretl salonun kapısını çoktan açmıştır. Bayan Jaklin gelmiş ve iki satıcı kız onun mantosunu mütelâşi hareketlerle sırtından çıkarmaktadır.

— Bayan Jaklin, şu gördüğünüz küçük kız Viviyan'ın yerine geçebilecek bir manken tanıyormuş. Bir italyan nazırının kızı imiş. Yahut bu çeşit bir şey....

Bayan Jaklin:

— Hım! Diyor. Bayan Lüsiyen'in başka bir kimseye söz verip vermediğini bilmiyorum. Dün bir kız müracaat etti. En iyisi kendisine sormaktır.

Jaklin, bütün bunlardan haberdar olmak lâzım geldiği halde Lüsiyen'in gizlice hareket etmesi gülünç bulduğu merkezinde olan fikrini itmam etmiyor. Manken seçmekte Lüsiyen'den salâhiyetli olduğunu da söylemiyor. Fakat, bu kadın her şeyi kendi yapmak istemekte ve kimseye itimat etmemektedir.

— Giriniz!

Bayan Lüsiyen'in kapısını tak tak vuran Gretl'e aksi bir ses böyle cevap veriyor.

— Ne var? Yeni bir manken mi? Evet, bir manken arıyoruz. Italyan mı? Muhakkak ki çok esmerdir, değil mi? Ne, onu görmediniz bile, öyle mi? Gidip görünüz. Nazır kızı mı? Bu fena değil; hal ve tavrın ehemiyeti vardır. Bana bunu gene hatırlatınız.

Işte Anna ile Gretl gene salona döndüler. Gretl Anna'ya atölyenin kapısına kadar refakat ediyor. Küçük Macar kızı bir an eşikte tevekkuf ediyor. Nazarları bir an Jaklin'in gümüş saçlarına ,ve sonra, cam gözlü Lüsiyen'in çalışmakta olduğu büronun kapısına temas edip nihayet evinde Gretl diye çağırılan kontes Margörit üzerinde dinleniyor.

Atölyeye giderken "Ah, Katrina!" diye içini çekiyor.

Gretl bu sözleri işitince onun çıldırdığını sanmış olmalıdır.

X

Istvan artık Barabaş'lardan ayrılmıyor. Evine ancak uyumak üzere dönmektedir. Amerikalıların tesis ettikleri ocaklardan birinde barınmakta, her gün dolandırıcılık devrine çıkmakta ve geri kalan zamanını da Balık - Tutan - Kedi sokağında geçirmektedir.

Bazan sabahları gelerek Bayan Barabaş tarafından memnuniyetle karşılanmakta, ona eğlendirici hikâyeler ve memleket hatıraları nakledereк patates soymakta, gevezeliği ile onu güldürmektedir.

Çocukların takdiri ana ve babalarınınkinden emin olmak hakikaten gariptir. Çocuklar Istvan'a itimat etmiyorlar, halbuki iki büyük ona bayılıyorlar.

Klari ona gizlemediği bir istikrâhla muamele ediyor. Yani soğuk ve uzak duruyor. Daha doğrusu ilk zamanlarda vaziyet budur. Daha sonraları Klari Istvan'ın kendisini güldürüp eğlendirmesine lütfen müsaadekâr davranıyor, ve Yani isteksizliğine rağmen onun şakalariyle alâkalanıyor.

Zira, teslim etmek gerektir ki Istvan'ın zuhurundanberi hayatı daha eğlencelidir. Meselâ, Barabaş'lar Paris'in bu bin çehreli büyük şehrin hemen hiç bir tarafını bilmiyorlar. Onu ne kadar az tanımış olduklarını ancak şimdi anlıyorlar. Günleri sayısı mahdut birkaç nokta arasında geçerdi. Barabaş Sentonore sokağındaki kürkçü dükkânına gider ve gelir akşamleyin de Senjak sokağına giderdi.

Bayan Barabaş Sentantuan sokağındaki pazar yerinden, ve bazan, Rivoli caddesindeki büyük bir mağazadan öteberi alırdı. Anna, Şanzelize'deki terzihaneden - başka hemen hiç bir yere gitmezdi. Çocuklar mektebe gider ve Lüksemburg bahçesinde gezinirlerdi. Şimdi hepsi, Paris'in daha ziyade dikkate lâyık manzaraları bulunduğunu keşfediyorlar. Akşam olunca Pigal meydanında binlerce elektrik reklâmı yanıyor; Opera'nın önünde beş sıra otomobil caddeyi dolduruyor ve sonsuz bir nehir gibi akıyor; Mayyo kapısı civarında mölon şapkalı kadın ve erkek zarif süvariler her pazar sabahı at koşturuyor (İstvan bunların hafta içinde de böyle dolaştıklarını temin ediyor, ve bunun, Barabaş ailesi üzerinde büyük bir tesiri oluyor).

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Grip ne demektir?

Onun ne demek olduğunu bilmiyen yok gibidir. Herkes ya gençliğinde, ya sonradan, bir kere, birkaç kere onun pençesine düşmüş ve insana çektirdiği ağrıların tesiriyle hastalığa da, mikrobuna da haylice lanet etmiştir. Bu yıl gene grip hastalığına tutuldunuzsa, yahut tutulursanız ona gene istediğiniz kadar lânet edersiniz, fakat grip kelimesinin ne demek olduğunu bilmeniz fazla olmaz: Bu hastalıktan korunmak neden mümkün olmadığını, hem de mahsus tedavisi ve aşısı niçin bulunmadığını size biraz öğretir.

Grip aslında, hiç haber vermeden, birdenbire ve her defasında başka türlü olarak geliş demektir. Bu kelime hastalığa ad takıldığı zaman — pek eski, 1770 yılında — türkçeye çevrilmiş olsaydı ona, şüphesiz gece yatısı misafiri derlerdi. Bizdeki gece yatısı misafirleri de — grip hastalığı gibi — hiç haber vermeden, birdenbire ve her defasında başka türlü gelirler. Yalnız arada bir fark vardır: Grip kelimesinin aslında gelenin çabuk gitmesi mânası da vardır. Halbuki gece yatısı misafirlerinin grip kadar çabuk gidecekleri her zaman bilinemez.

Grip kelimesi aslında böyle biraz da eğlenceli bir terim olduğu halde, hastalığın insana somurtkanlık vermesinden dolayı, sonradan suratı asık adamların haline grip denilmiştir. Bu da o kelimenin türkçeye gece yatısı misafiri diye çevrilmesine hak verdirir: grip gibi habersiz gelen misafirlerin karşısında ev sahibinin suratı tabiî olarak asılır.

Bu hastalığa grip adı takıldığı vakit her tarafta beğenilerek kabul edildiği halde Italyanların o zamanlarda fransızlarla araları açık olduğundan grip terimini beğenmemiş ler ve hastalığın sinirler üzerine çok tesir etmesinden dolayı — tesir mânasına olan — influenza kelimesini tercih etmişlerdir. Bizde de hekimler grip kelimesini daha üstün tutuncıya kadar halk arasında ona enflüenza diyenler vardı.. Fakat bir çoğu da paçavra hastalığı demesini tercih ederdi. Doğrusu, bu da pek haklıdır, grip insanı paçavra gibi dermansız bırakır...

Grip hastalığı, vakıa, hiç beklenmedikten birdenbire gelir. Fakat Moskova da güneşin lekelerini tetkik eden Çirevski profesöre sorarsanız onun gelişi hiç te habersiz değildir: Her defa gelişi, çoğalması bizim dünyamızın güneşdeki lekelerden birinin karşısında bulunduğu zamana tesadüf eder. Geçen yıl başlıyan büyük güneş lekesinin bu yıl sonunda artık geçmiş olduğuna hükmederekn, birkaç gün oluyor, gazeteler güneşte yeni bir leke görüldüğünü haber verdiler. Demek ki Rusyalı hoca gene haklı çıktı. Bereket versin ki bu seferki leke pek küçük olduğundan birkaç gün içinde kaybolmuş. Onun için grip hastalığının da bu sefer uzun sürmiyeceğini umut edebiliriz.

Grip hastalığının birdenbire gelmesi insana ondan korunmak için vakit bırakmazsa da pek çoklarında çabuk da geçmesi onun biraz iyilik tarafıdır. Büyük muharebe sonundaki salgında olduğu gibi arada sırada haylice terbiyesizlik etmekle beraber, bu hastalığa pek de büyük fenalık isnat edilemez. Birdenbire gelir, insanı mecalsiz bırakır, fakat çabuk da geçer. Onun için grip hastalığı asırlardanberi her yerde biraz da alay mevzuu olmuştur. Insanı birkaç gün evinde istirahat ettiren, fakat korkulu da olmıyan, bir hastalık pek de can sıkıcı bir şey sayılamaz... Onun bu iyilik tarafı, her tarafta olduğu gibi, vaktiyle bizde de takdir edilmiş olacak ki, o zamanki adı ile enflüenza hastalığının pek çoğaldığı bir mevsimde, gazetelerden birinde bu hastalığı suçlarından dolayı mahkemeye gönderildiğinin — tabiî pek eğlenceli — bir hikâyesini okuduğumu hatırlıyorum.

Böyle alay mevzuu teşkil etmek iyiliğine karşılık, bir fenalığı birdenbire gelmekle beraber en şiddetli halini biraz sonraya bırakmasıdır. Onun için insan grip hastalığına tutulduğu halde, bunu bayağı bir nezle sanarak, işini gücünü bırakmaz. Hem hastalığını başkalarınan yayar, hem de kendisini daha ziyade yorar. Hele sinirleri ve beyni yorgun olanlarda çok defa ateşide artırmadığı için, ilk günleri iş bırakılmayınca, daha büyük yorgunluğa sebep olur.

Onun için grip salgını hafif bile olsa insan vücudunda kırıklık, yorgunluk duyunca hemen istirahat etmekte ihmal etmemelidir. Bu mevsimde hissedilen kırıklık grip hastalığının gelmiş olduğunu haber verir, çünkü onun tefrih devri denilen kuluçka müddetinin üç saate kadar indiği vardır.

Istirahat zamanında sıcak şeylerden bol bol içersiniz. Burnunuza antiseptik yağlardan damlatmakta da bir za[illegible] ilaçlardan pek sakınmalısınız. Bunlar ateşi düşürürler, fakat sinirlerinizi de pek ziyade yorarlar. Bir de kendi kendinize müshil ilâcı almaktan sakınmalısınız. Onu alınca hastalığın vâhim olmasına yol açılmış olur. Ateşe karşı ilâcı da, müshil ilâcını da ancak hekiminiz, lüzum görürse, reçeteyle yazar.

G. A.

ASKERLİK BAHİSLERİ

Havaya karşı müdafaa toplarının lüzum ve ehemmiyeti

Le Temps gazetesinden

Hava müdafaası, muhakkak ki, her şeyden önce, düşman hava kuvetlerine kendi vasıtalariyle mukabele ederek onun taarruz kudretini kırabilen tayyarelere istinat eder Tayyareler bombardımanlarla düşmanın hava meydanlarını, depolarını, tayyare fabrikalarını tahrip ederek, halk üzerinde misliyle mukabele tehdidini taşıyarak, hava müdafaasının esas unsurunu teşkil ederler.

Fakat ne kadar büyük bir kuvet olsa da, tayyareler memleketin havaya karşı müdafaasını tek başına temin edemez; bu misyonu tam bir surette ifa için iki lüzumlu kaliteden mahrumdur: Anilik ve aksiyonun devamlılığı. Bu eksikliğin mahzurları malûmdur: Düşmanın bombardıman tayyareleri, onlara karşı havalandırılan avcı filolariyle karşılaşıncaya kadar yüz kilometre kadar mesafe katedebilirler ve bundan sonra da düşman filoları uzun fasılalar devamınca istifade edebilecekleri zayıf noktalar bulabilirler. Diğer taraftan bombardıman filoları ekseriya kapalı havalardan istifade eder ve tam hedeflerinin civarında bulutlar arasından sıyrılırlar. Gene ekseriya hava muharebesinden kurtulmak için çok alçaktan uçarlar. Bu itibarla avcı tayyarelerinin kuvetli fakat devamlı olamıyan aksiyonunun, yerden en yüksek irtifalara kadar ateşten bir baraj vücuda getirerek derhal ve devamlı bir surette müdahalede bulunan bir silâhla tamamlanması lâzımdır: H. K. M. (Havaya karşı müdafaa).

Bu silâhın tesiri münakaşa götürmez. Daha büyük harp esnasında, vasıtaları henüz ilk tecrübeler devresinde olmasına rağmen, dikkate değer neticeler elde etmiştir. Hava kuvetleri kumandanı general von Hoepner'e göre 1918 son kânunundan ilk teşrine kadar alman H. K. M. i 748 tayyare, itilâf devletlerinin hava topları da 545 tayyare düşürmüştür. O zamanlar bir tayyareye isabet vaki olması için vasatî 4000 obüse ihtiyaç vardı; bugün toplarda olduğu kadar bunların atış idare tertibatında yapılan terakkiler ve serî atışlı küçük kalibreli topların icadı, havaya karşı müdafaa silâhını, tayyareler için, süratlerinin artmasına rağmen eskisinden daha tehlikeli bir hale getirmiştir. İspanya harbı bunu ispat etmiştir: Hava kuvetleri ciddî bir hava müdafaa silâhiyle karşılaşmadığı müddetçe alçaktan bombardımanlar ve mitralyöz ateşleri kara harplarının muvaffakiyetinde kuvetle âmil olmuştur. Buna mukabil tayyareler organize bir topçu kuvetiyle karşılaşınca uğradığı kayıplar yükseklere doğru onu çekilmeye icbar etti. Bu yüzdendir ki, bombardımanlar bugün 4000 le 5500 metre yükseklikten yapılmaktadır. Bu da atışın isabeti üzerinde fena tesir yapmaktadır.

Bir Avrupa harbında, keyfiyet ve kemmiyetce daha yüksek vasıtalara ve iyi talim görmüş kadrolara m[illegible]k olan H. K. M. çok daha yüksek neticeler alacak ve tayyarelere karşı ekseriya kıymeti istihfaf edilen bir mani teşkil edecektir. Meselâ dakikada 180 atış yapan küçük kalibreli altı toptan mürekkep bir bataryanın ateş kesafeti göz önüne getirilsin: Bir dakikada, 1500 metreye kadar tesirini gösteren 1000 obüs 200 metrelik bir cepheyi çelik yağmuruna tutmaktadır. Müdafaa edilecek merkezlerde isabetle yerleştirilecek bu neviden bir kaç batarya grupunun yaratacağı hava barajlarının kudreti kolayca tahmin edilebilir. Dakikada 500 atış yapan yeni toplar tamamlanıp orduya girdiği zaman bu tesirin ne kadar artacağı da aşkiârdır. Bu suretle küçük kalibreli toplar alçaktan uçuşlara ve kapalı havalarla küçük hedeflerin icap ettirdiği alçaktan bombardımanlara karşı en lüzumlu silâh haline gelmektedir. Bu silâh orduların teçhizinde olduğu kadar memleket topraklarının müdafaası hususunda da geniş ölçüde yer almalıdır.

Orta ve yüksek irtifalara tesir bakımından H. K. M., mermi çıkış sürati, plâfonu, patlayış hacmi bü yümüş daha kuvetli topların meydana getirilmesiyle büyük bir terakki elde etmiştir; tayyarelerin artan süratlerine rağmen salvoların isabetini ıslâh eden yeni dinleme ve atışı idare cihazları bu terakkiyi tamamlamaktadır. Şimdi 6000 metre irtifaa kadar bir tayyareye isabet temin etmek için artık 4000 obüs değil belki bunun yarısı kâ[illegible] gelecektir. Daha yukarılarda filolar umumiyetle uçuş, hedeflerin görülmesi ve bombardımanların icrası için büyük müşküllere maruzdurlar.

Bir kelime ile modern H. K. M. tesiri katî olan bir silâhtır; bu silâh hava kuvetlerinin elzem tamamlayıcısıdır ve düşman tayyarelerine taarruz kudretlerini azaltan büyük zayiat verdirmek suretiyle hattâ onun yerini bile tutabilir.

İspanya sivil harbi üçüncü kışa giriyor

Birinci kış sakin geçmişti

İkinci kışta hükümetçiler Teruel şehrini geri aldılar

Üçüncü kışta neler olacak?

İspanya'ya kış geç gelir. Sıras dağlarının çıplak sırtlarını ikinciteşrinde kar kaplamakta olmasına rağmen, güneşli geçen birçok günler soğuku az hissetttirmektedir. Noel gelince, ekseriya havada da değişiklikler olur; yüksek yaylada kar fırtınaları, sahil boyunda sis ve yağmurlar başlar.

Harbin ilk yılında, kış, bütün cepheleri sükûnet içinde bulmuştu; şubatta, Malaga cephesiyle, Madrid'in şark ve cenubî şarkî cephelerinde muharebeler başlamıştı.

İkinci kış seferinde, cümhuriyetçi İspanya orduları, Teruel'i zaptetmiş, kar ve şiddetli bir kış içinde inkişaf eden bu muharabelerden sonra, ilkbaharda Frankocular Akdeniz kıyılarına varmışlardı.

İspanya harbinin üçüncü yılında, kış, gene bütün cepheleri sükûnet içinde bulmuştur. Yüz gün devam ettikten sonra, Ebro dirseğindeki muharebeler Frankocuların lehine neticelenmiştir. Her iki taraf da ordularının en mükemmel unsurlarını Gandesa tepelerinde kaybetmişlerdir. İki hasmın bu muharebeler esnasında harcadıkları cephane o kadar çoktur ki, harp endüstrisi aylarca çalışmış olsa, depoları yeniden doldurmağa kudreti yetmez.

Bugün General Franko'nun vaziyeti, 26 temmuzdaki vaziyetinden farksızdır. O günlerde, General Franko, Valansiya'ya doğru ilerlemekte olan italyan lejiyonerleri kumandanlığının mütaleasına [illegible] rindeki taarruzu durdurmuş ve büyük zayiata mukabil mahallî bir muvaffakiyeti ifade eden bir çığıra sapmıştı.

Üçüncü harp yılının kışında, iki taraf Ispanya'sının ellerinde bulundurdukları arazi vaziyeti, geçen yazın başlangıcındaki vaziyetin hemen hemen aynıdır. Ancak, kuvet nisbeti aynı değildir. Cümhuriyetçi Ispanyol ordusunda disiplin ve manevra kabiliyeti şüphesiz ki artmıştır. Buna mukabil, memleketin iaşe vaziyeti, kendini orduda hissettirecek derecede kötüleşmiş olduğu intibaını vermektedir. Diğer taraftan, son iki yıl içinde merkeziyetten ayrılmış olan harp endüstrisi, takayyütlere rağmen gedikleri olan ablokadan istifade ederek ham madde tedarik etmek imkânını bulmuş ve bu suretle cephane ve diğer harp levazımını temin etmekte güçlük çekmemiştir. Merkez hükümetiyle Katalonya hükümeti ve partiler arasındaki politik gerginlik devam etmektedir; fakat buna rağmen, bütün bu gerginliklerin şiddeti büyük bir muvaffakiyetle hafifletilmektedir.

Günün politik meseleleri

Noye Zürher Saytung'dan

Barselon'un dış politika vaziyeti, gittikçe tecride doğru yaklaşmaktadır. Negrin hükümetinin eylülde geçirdiği buhran, bu hükümetin, enternasyonal kargaşalıklardan beklediği şeylerin boşa çıktığını isbat etti; şimdi o zamandanberi başlanan millî politikanın da bir tesir yapamadığı anlaşılıyor. Yabancı gönüllülerin geri çekilmesi keyfiyeti Cenevre'de ılık bir duş tesiri yaptı; fakat karışmazlık komitesinin tavrını hiç değiştirmedi.

Ekonomik zaruretlerden dolayı Burgos hükümeti nezdine ajan göndermekle Belçika hükümetinin takip ettiği politika, karışmazlık komitesinden geri çekilmeği istihdaf etmektedir. Bu jest şunu göstermektedir ki, Barselon ve Valan[illegible] rer hükümet bulunmakta olduğu tezi, bugün arftık ehemiyetini kaybetmiştir. Karışmazlık politikası, bir prensip olarak, anlaşmazlığın, Avrupa'nın diğer kısımlarına da sirayet etmesinin önüne muvaffakiyetle geçmektedir; fakat, hakikatte, ekonamik ve askerlik vaziyetleri icabı her iki Ispanya'ya da imkân dahilinde olan her türlü ithalâtı kolaylaştırmıştır.

Franko'ya muharip hakkının tanınması için, Ingiltere, ve Fransa'nın İtalya ile görüşmeğe yanaşmaması, umumî politikalarının icabıdır; yoksa Negrin hükümetine karşı bir alâkasızlık hüküm sürmeğe başladığı hakikati değişmiş değildir.

Franko Ispanya'sında bazı ehemiyetli maddelerin kıtlığı ilk defa olarak bu yıl hissedilmeğe başlamıştır. Yabancı müşahitlerin raporlarına göre, Madrid ve Barselon'daki yurtlarına dönmek, orada kalmış çoluk çocuğuna kavuşmak emeliyle yaşıyan yüz binlerce kişinin ve dolayısiyle halkın üzerindeki ruh tazyiki gittikçe ağırlaşmaktadır. Buna rağmen halkın, nihaî zafere büyük bir itimadı vardır. Ebro muharebelerinden sonra ordunun esaslı bir surette tensik ve ıslâhına lüzum hasıl olmuştur. Eskiden şimal ordusu adını taşıyan grup, Ebre nehrinin ağziyle fransız hududu arasındaki cephe kısmını üzerine alacak olan bir Katalonya ordusu ve bir de Madrid ile Akdeniz arasındaki harekâtı üzerine alacak olan Lövan ordusu namiyle ikiye ayrılacaktır. Merkezde ve Endülüs'deki ordularda da bir değişiklik yapılacağına dair henüz bir rivayet yoktur.

Negrin hükümeti, hasım tarafın yakında taarruz hareketlerinde bulunacağını göz önünde tutmakta olduğuna şüphe yoktur. Frankocuların, ordu ve cephane vaziyeti müsaade eder etmez, taarruzlarını tekrarlıyacakları anlaşılıyor. Bu yeni taarruzlara dair tahminler çok muhteliftir; her iki İspanya'yı biribirinden ayıran ve 1500 kilometreyi bulan hat üzerinde birçok noktaların bu taarruzlara sahne olacağı söyleniyor. Yalnız şurasını unutmamalıdır ki, Frankocular, harbin ilk günlerinde olduğu gibi, hasmın zayıf ve ha[illegible] kısımlarını kolayca seçemiyeceklerdir. Cümhuriyetçiler, bugün de büyük ölçüde bir taarruza geçecek kudrette değildirler ama, en mükemmel müdafaanın daima mukabil taarruz ve hücumda bulunmakla mümkün olduğunu artık anlamışlardır.

Diğer taraftan, sırtını fransız hududuna dayamış olan Barselon ordusu, Franko için en tehlikeli hasımdır. Çünkü, Franko katî ve nihaî neticeyi almak için Valansiya'ya yüklendiği dakikada, Barselon ordusu var kuvetiyle onu arkadan vuracaktır. Bundan dolayı, Franko, Ebro muharebelerine kadar takip etmiş olduğu plânı bırakarak Barselon üzerine yüklenirse, hiç şaşmamalıdır. Mamafih, Barselon ile fransa arasındaki muvasalayı kesmek teşebbüsü bu kış mevsiminde akim kalmağa mahkûmdur.

Mahkeme röportajları

(Başı 4 üncü sayfada)

na bile getirmemiş olan Ferhunde bekçilere:

— Sakın ha, diyor, bırakırsanız sizi şikâyet ederim. Gelin evelâ bizim şuradaki evimize uğrayıp babama da haber vereyim beklemesinler beni...

Ve bekçilere bu sefer kendisi yalvarıyor:

— Allah aşkına, diyor, götürün bu küstah adamı merkeze.. Günlerdenberi bana rahat yüzü göstermiyor, yoldan geçemez etti beni... Mahkemeye vereceğim kendisini..

Fidanlık'ın kapısından çıkıyorlar, Ferhunde'lerin evi uzaktan görülüyor. Sacid'in yolda firara teşebbüsü bekçileri büsbütün kızdırıyor.

Derken, ışığın altına geliyorlar. Ferhunde, kendisini uzun zamandanberi bizar eden bu küstahın kim olduğunu merak ediyor. Yan gözle ona bakıyor ve delikanlının gözü yerde, eli yüzünde olmasına rağmen tanımakta müşkülât çekmiyor.

Sacit!, nişanlısı; hani martta da evleneceklerdi...

***

Ertesi gün Ferhunde'lerin evinden, hizmetçinin elinde bir paket çıkıyor. Dolaşa dolaşa Sacit'in evinde karar kılıyor. İçinde neler var biliyor musunuz?

Geçen bayramdan gelen bir kutu şeker, bir kaç mektup ve nişan yüzüğü...

Şimdi kız, mahkemeye vereceğim, deyip duruyormuş.. Verirse ayrıca konuşuruz. — *KEZEGE*

1 Gün İçin

Şöhret yolları

— Bu harikulâde eser ancak Fidias'ın, Praksitel'in, yahut bunların yetiştirmesi büyük bir sanatkârın eseri olabilir!

Fransa'da Sentetiyen'in bir köyünde, bir çiftçinin sabanına takılan bir Venüs heykelini tetkik eden *mütehassıslar* derhal yukarıdaki hükmü vermişlerdi.

Hemen bir buçuk ,iki aydanberi bütün sanat muhitleri bu mühim dâva ile meşguldürler. Mühim dâva; çünkü aslen italyan olan tanınmamış bir heykeltraş, mütehassısların kararı anlaşıldıktan sonra ortaya çıkarak alâkalılara şu hikâyeyi anlatmıştır:

— Fidias'a veya Praksitel'e atfettiğiniz bu eserin yaratıcısı benim. Heykeli 1936 da ikmal ettim. Sonra kolunu, bacağını ve burnunu kırarak kardeşlerimden birinin yardımı ile götürdüm, bulunduğu şalgam tarlasına gömdüm. Heykel orada tam iki yüz gün toprak altında kaldıktan sonra, tahmin etmiş olduğum gibi, nihayet *keşfedildi*. Bu suretle hareketten maksadım meçhul kalan sanatımı herkese isbat etmekti.

Bu iddiaya kim inanır? Filvaki, genç heykeltraşa kimse inanmamış, ve herkes, yani binlerce ve binlerce meraklı, bu yaz, "şalgam tarlası Venüs"ünü birkaç frank da ödiyerek, seyre koşmuştur. Rivayete bakılırsa otomobillerine binip Etra'ya (heykelin bulunmuş olduğu köye) koşanlar öyle azametli bir kalabalık teşkil etmiştir ki emniyet teşkilâtı muhtemel kazaların önünü almak üzere hususî tedbirler ittihaz etmiştir.

Fakat, heykeltraş iddiasında ısrar etmiş ve nihayet vesikalarını birer birer meydana çıkarmıştır:

— İşte kırdığım kol ,bacak, burun. İşte ilk modeli döktüğüm kalıp. Bugün ancak adını ve polonyalı olduğunu hatırladığım ve, modellik etmek üzere karşımda günlerce ayakta durdurduğum genç kızı da Liyon'da bulabilirsiniz.

Bu vesikalar karşısında en müteredditler bile nihayet başlarını kaldırıp eserin sahibine bakmak ve bu sanat hârikasını halketmiş olanı hayret ve takdirle dinlemek zaruretinde kalmışlardır.

Sanat acaip şeydir; fakat şöhret de öyledir. Sanattan habersiz olanlar şöhreti sanat sanırlar; ancak sanattan haberdar oldukları zehabında bulunanlar da ekseriya yanılırlar.

Fransua Kramoneze şöhrete götüren yolu böyle bulmuştur: Şalgam tarlası Venüs'ü!

Kramoneze'nin iddiası tahakkuk edince, bu sefer de, otomobillerine atlıyanlar ona koşacaklar, Viyyars köyünün bu nevi şahsına münhasır sanatkârı karşısında poze ederek heykellerini yaptıracaklar, resmî müesseseler ona resmî şahsiyetlerin eski ve yeni meşhurların heykellerini sipariş edeceklerdir. Ve Kramoneze de meramına erişmiş, maruf, meşhur ve elbette zengin olmuş olacaktır.

Gölgede kalmış olan sanatkârın bulduğu şöhret yolu işte budur. Şöhret âfettir, deriz; lâkin tanınmak için daha hangi yollara sapanlar vardır! bunları düşünerek genç sanatkârın başvurmuş olduğu çareyi meşru sayalım.

Müstakbelin bu şöhreti bir tek meçhul ile hayalimde bir Roden ebadı alarak büyüyor: Kramonezc, acaba beş sene, on sene sonra şalgam tarlası Venüs'ü [illegible]ratında eserler vücuda getirmeğe mi devam edecek, yoksa şöhretine ve halkın şöhrete i[illegible]zafe ettiği kudrete sığınarak göz mü boyıyacak?

Zira şöhretler ekseriya şâyi şöhretlerdir.

Hakikat nerede? — N .Baydar

Uluırmak bataklığının kurutulması

Konya'nın Aksaray kazası merkezinden geçerek gelişi güzel etrafa yayılan ve civar köylü için sıtma kaynağı olan Uluırmak bataklığının kurutulması için ırmağın mecrasından Tuz gölüne kadar 10 bin metreye yakın bir mesafede kanal açılmış ve bu suretle bin hektarlık bir bataklık tamamen kurutulmuştur.

YURTTAN RESİMLER

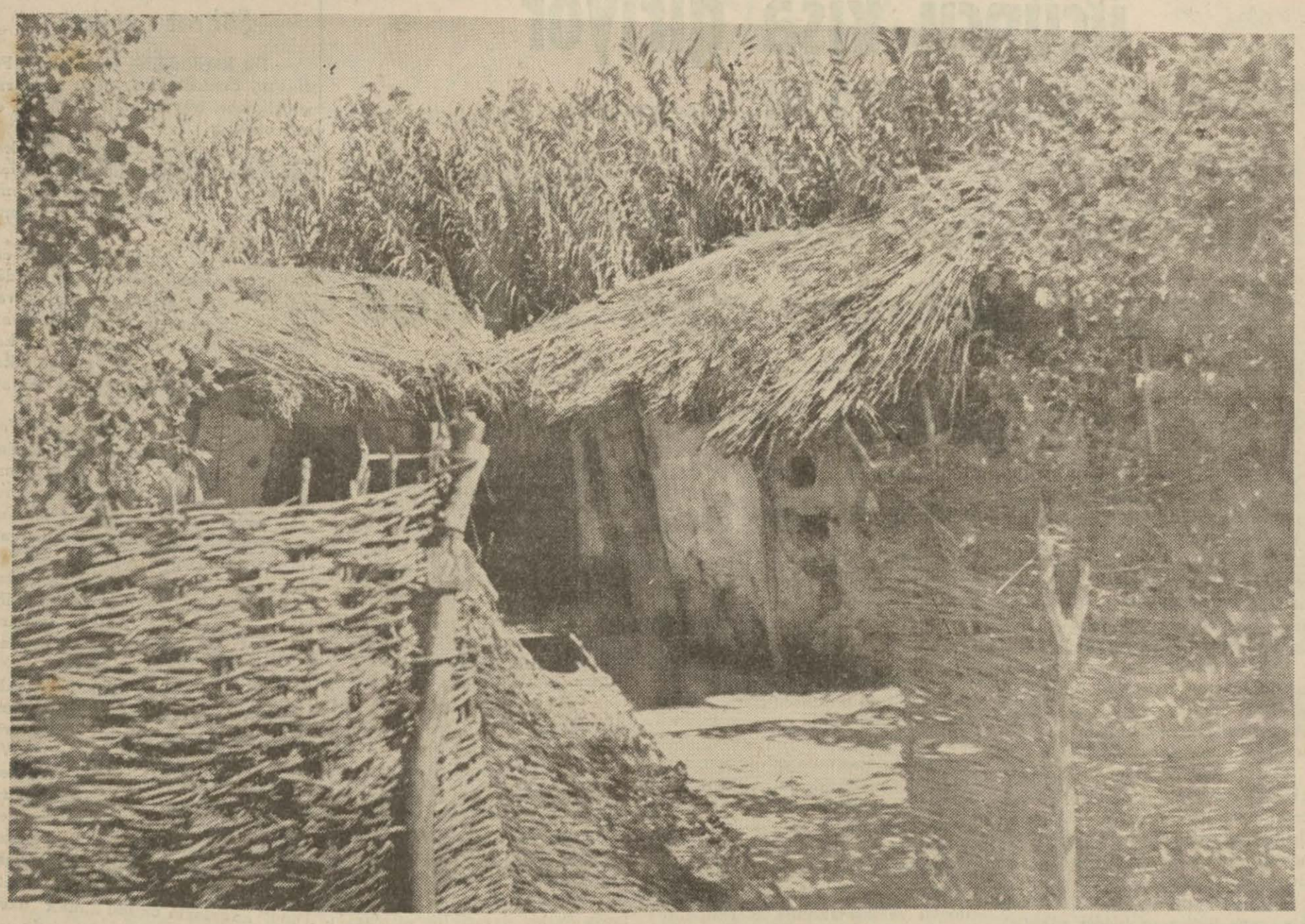

Tarsus köylerinde yazlık bağ evleri

Vakıflar idaresi Adana'da otel ve binalar yaptıracak

Bu iş için 500 bin lira harcanacak

Adana, (Hususî) — Vakıflar idaresi tarafından şehrimizde yaptırılacak inşaat için hazırlıklara başlanmıştır. Bu iş için vakıflar idaresi mütehassıs mimarı ve inşaat müdürü şehrimize gelmişlerdir, bu zatlar, yapılacak inşaatın plânları ikmal edilinciye kadar şehrimizde kalacaklardır. Vakıflar idaresinin yapacğı binalar şunlardır:

Fransız pavyonu ile Atatürk parkı arasındaki arsa üzerine on bir tane modern tarzda ve etrafı bahçeli ev yapılacaktır.

Eski postane yanındaki harap hanın arsası üzerine bir bina inşa edilecek ve bunun alt kısmı dükkân, gazino, üst kısmı da bekâr odaları olacaktır.

Hükümet civarındaki Memişpaşa camii karşısında bulunan dükkânlar tamamen yıktırılacak ve burada alt kısmı yazıhanelere ayrılacak üstünde vakıflar idaresinin müdüriyet evi ve memurlara mahsus evler inşa edilecektir.

Kız lisesi karşısında Efgan tekkesi denilen bina tamamen yıktırılacak yerine dört modern apartman yapılacaktır.

Abidinpaşa caddesinde Kapatpaşa vakfından olan harap ev ve dükkânların yerinde modern bir apartıman yapılacaktır.

Kalekapısında Ulucami ocağının oturduğu mescitle civarındaki dükkânlar yıktırılarak alt kısmı kahve, lokanta ve saireye tahsis edilecek olan büyük bir bina inşa edilecektir. Bu binanın üst kısmı otel olacaktır.

Bu inşaat için vakıflar umum müdürlüğü beş yüz bin lira tahsisat kabul etmiştir.

İnşa edilecek yerlerin belediye ve kadastroca ilgili işleri bitirilmiş olup yakında inşaata başlanacaktır.

İzmir'de grip

Mekteplerle sinemaların tatili istendi

İzmir, (Hususî) — Şehrimizde grip salgın halindedir. Hemen her evde bir kaç hasta vardır.

İzmir'de grip hastalığının salgın bir halde olduğu herkesçe söylenmektedir.

Kültür direktörlüğü tarafından şehrimizdeki bütün okullarda yapılan tetkikatta mevcut talebeden yüzde 25 inin okullarda bulunmadıkları, bunun sebebi de hastalık olduğu anlaşılmıştır. Vaziyet, bu itibarla mühim görülmektedir.

Hastalık vaziyeti sebebiyle şehrimizde alâkadar bir makam, bu vzaiyeti Sıhat vt İçtimaî Muavenet Vekâletine bildirerek İzmir şehrindeki mekteplerin ve grip hastalığının en mühim sirayet vasıtası olan umumı toplantı yerlerinin on gün müddetle kapatılması müsoadesini istemiştir. Mekteplerle birlikte sinemaların da on gün kaptılacağı tahmin ediliyor.

Gaziantep'te her çeşit mahsul yetiştirilmektedir

Antep'te bir bahçe

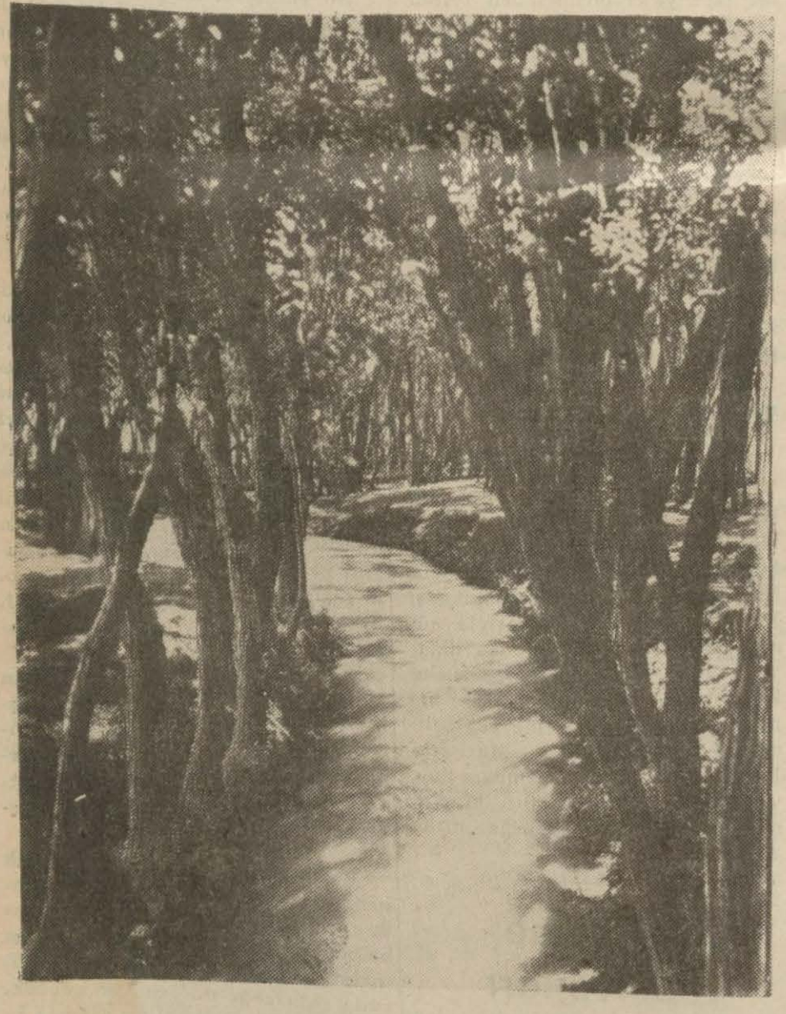

Gaziantep (Hususî) — Gaziantep ziraati birçok hususiyetler arzeder. Bu muhite mahsus yerli ihraç malları vardır. Antep fıstığı, deli tütün gibi.

Bundan başka vilâyette her nevi hububat yetişir, bağcılık çok inkişaf etmiştir. Zeytinleri boldur. Ayrıca çeltikliği de vardır.

Cümhuriyet idaresi ziraî hastalıklarla çok alâkadar olmuş, bunun için vilâyette bir mücadele teşkilâtı kurmuştur.

Fıstıkların islâhı, her sene mahsul vermesi için fennî tetkiklerde bulunulmak üzere bir fıstık istasyonu açılmıştır.

Meyva ağaçlarını islâh ve vilâyetin fidan ihtiyacını temin için tesis edilen vilâyet fidanlığı beş senede halka 5717 aşılı, 34.000 aşısız meyva ve 20.482 süs ağacı dağıtmıştır.

Köylünün kredi ihtiyacını sağlamak için vilâyet dahilinde beş kredi kooperatifi açılmış ve ziraat bankasından ayrıca çiftçiye (3 milyon) lira dağıtılmıştır.

Yalnız Antep'te yetişen ve biricik mahreci mısır olan deli tütünleri Mısırdaki yabancı şirketlerin inhisarından kurtarmak ve ekicisine daha çok kazanç temin etmek gayesiyle bu sene bir deli tütün tarım ve satış kooperatifi, bir de tütün ihracat birliği kurulmuştur.

Eyi cins klavland pamuğu yetiştiren mıntakaya pamuk ekme müsaadesiyle birlikte iki senede (200) bin kilo pamuk tohumu parasız verilmiştir.

Bir çocuk denize düştü

İzmir, (Hususî) — Karşıyaka vapur iskelesinde bir kaza olmuştur. Annesiyle birlikte İzmir'e gitmek üzere Karşıyaka vapur iskelesinden Sur vapuruna binen dokuz yaşlarında Cemil adında bir çocuk vapurdan iskeleye çıkarken denize düşmüştür. Annesinin yanında bulunan bu çocuk, mucize kabilinden kurtulmuştur. Çocuk, derhal zabıtaca hastaneye gönderilmiş, muayene ettirilmiş ve alınan tedbirlerle hayatı kurtarılmıştır.

Portakal, Çukurova'nın baş mahsulleri arasına giriyor

Mahsul hem artıyor, hem kalitesi yükseliyor

birkaç sene sonra ağaç adedi bir milyonu buluyor

Adana, (Hususî) — Almanya, Çukurova bölgesinden mühim miktarda portakal çekmiye başladı. Geçen rekolteden yapılan ihracat eski yıllara nisbetle fazla olduğu gibi yeni mahsul ihracatı da çok daha fazla olacaktır. Bir çok alman firmaları daha şimdiden portakal almıya başladılar.

Çukurova'da narenciyecilik yıldan yıla bariz bir inkişaf göstermektedir. Elde edilen rakamlar pek memnuniyet verici bir derecededir.

Portakalcılık da, burada diğer mahsuller gibi ehemiyetli bir gelir kaynağı haline geldi. Ovadaki narenciye ağaçlarının adedi 598,000 dir. Bu rakam önümüzdeki yıllarda 700.000 olacaktır. Mütehassısların tahminlerine göre önümüzdeki üç dört sene içinde bir milyon ağaç meyva vermiş olacaktır.

Nefis portakallarımızdan birkaçı

Adana'da portakal yetiştiren büyük mıntakaların istihsal yekûnlarına bir göz atalım :

Adana'da 8.740.000 portakal, Kozan'da 5.304.400 portakal, Karaisalı'da 13.800, Kadirli'de 525,000, Ceyhan'da 11,500, Osmaniye'de 4,024.000, Dörtyol'da 57.500.000, Bahçe'de 18.400 portakal ki ceman 76.238,100 portakal yetişmektedir.

Bu rakamlar geçen yılın rekoltesine aittir. 938 mahsulü daha verimli ve kalite itibariyle daha güzel olduğuna göre son rekolteden daha büyük bir gelir temin edileceği umulmaktadır.

Bu yıl rekoltesi 80.000.000 dan fazladır.

Bu istatistiğin ifade ettiği mâna büyüktür.

Bu yıl 200.000 fidan daha dikilmiştir. Bu fidanlardan başka muhtelif cins portakal fidanlarından tecrübe için 20.000 tane dikilmiştir.

Dört beş yıl sonra ağaç adedinin bir milyonu bulacağı sanılmaktadır. Bir ağaçtan asgarî vasatî olarak elde edilen para 12 liradır. Şu hale göre Çukurova portakalcılığı her yıl memlekete 12.000.000 lira bırakacaktır.

Dahili istihlâk miktarı bu rakamlardan çıktıktan sonra ihracat işinden asgarî beş milyon lira kazanılacaktır. Esasen bugün yapılan ihracattan elde edilen kâr üç buçuk milyon lirayı buluyor. — TANGÜNER

Bir araba Seyhan'a yuvarlandı

Adana, (Hususî) — Mehmed'in idaresindeki araba Dilberler Sekisi üzerindeki yoldan giderken araba Seyhan'a yuvarlanmıştır. Boğulmak üzere olan arabacı ve hayvan jandarmalarımız tarafından kurtarılmıştır.

Hamiyetli bir kadın

Konya, (Hususî) — Merkeze bağlı Yarma nahiyesinde oturan Bayan Asiye Kıcık adında bir kadın Hava Kurumuna 100 lira vermiştir.

Bir çocuk

Boğazına kestane tıkandı

Boğuldu

İzmir, (Hususî) — Şehrimizde feci bir hâdise olmuş bir yaşında Gülşen adında bir yavru kestane yerken boğularak ölmüştür. Hâdise şudur :

İkiçeşmelik'te oturan Zey[illegible] yaşındaki çocuğ[illegible] odada otururken kapı çalınmış, kadın misafir karşılamak üzere çocuğunu yere bırakarak dışarıya çıkmıştır. Bu esnada çocuk yerde bulduğu kestaneyi ağzına atmış ve yutmak istemiştir. Fakat kestane zavallı yavrunun boğazına tıkanmıştır.

Misafir karşılama işi uzun sürmüş olacak ki, Zeynep misafirleriyle birlikte odaya girdiği zaman çocuğun mos mor bir hale geldiğini, ağzından köpükler çıkmakta olduğunu görmüş ve haykırmıya başlamıştır. Kadın derhal Tilkilik eczanesine koşmuş, doktor bulamadığı için çocuğu alarak memleket hastanesine götürmüştür. Zavallı yavru hastanedeki bütün çalışmalara rağmen kurtarılamamıştır.

Şibin Karahisar köylerinde telefon

Ş. Karahisar, 19 a.a. — Karahisar - Alucra yolu üzerinde Balcana, Topçu, Karagevzit köylerinde telefon kurulmuş, Balcana karakoluna bağlanmıştır. Telefon hattı Karahisar şehri arasında bulunan Yumrucak taş karakoluna kadar temdit edilmiş ve bu hat jandarma kumandanlığı gayretiyle Su şehrine kavuşturulmuştur.

Isparta'da gül yağcılık

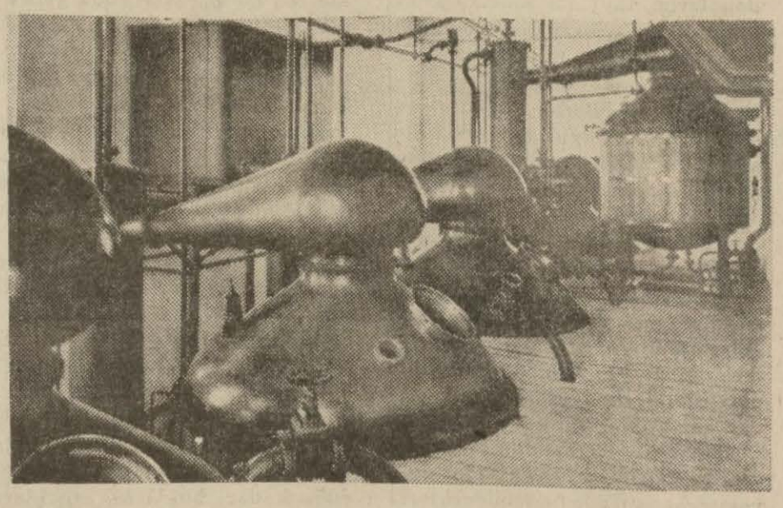

Gülcülük, gülyağcılık ve gül sanayii Isparta'da her sene biraz daha inkişaf etmektedir. Yukarıdaki resim, Isparta gülyağı fabrikasının imbiklerini göstermektedir.

Avrupa'da çok şiddetli bir kış hüküm sürmektedir. Son gelen telgraflar, Polonya'da suhunetin sıfırın altında 35 e düştüğünü bildiriyorlar. Yukardaki resim, Bavyera'da karla örtülü güzel bir peyizajı göstermektedir.

Fon Ribbentrop'un fransız - alman deklârasyonunu imzalamak üzere Paris'e yaptığı son seyahatin akisleri elan devam ediyor. Yukardaki resim, alman hariciye nazırını, fransız meçhul askerinin mezarına çelenk koyduktan sonra hususî deftere imza atarken göstermektedir.

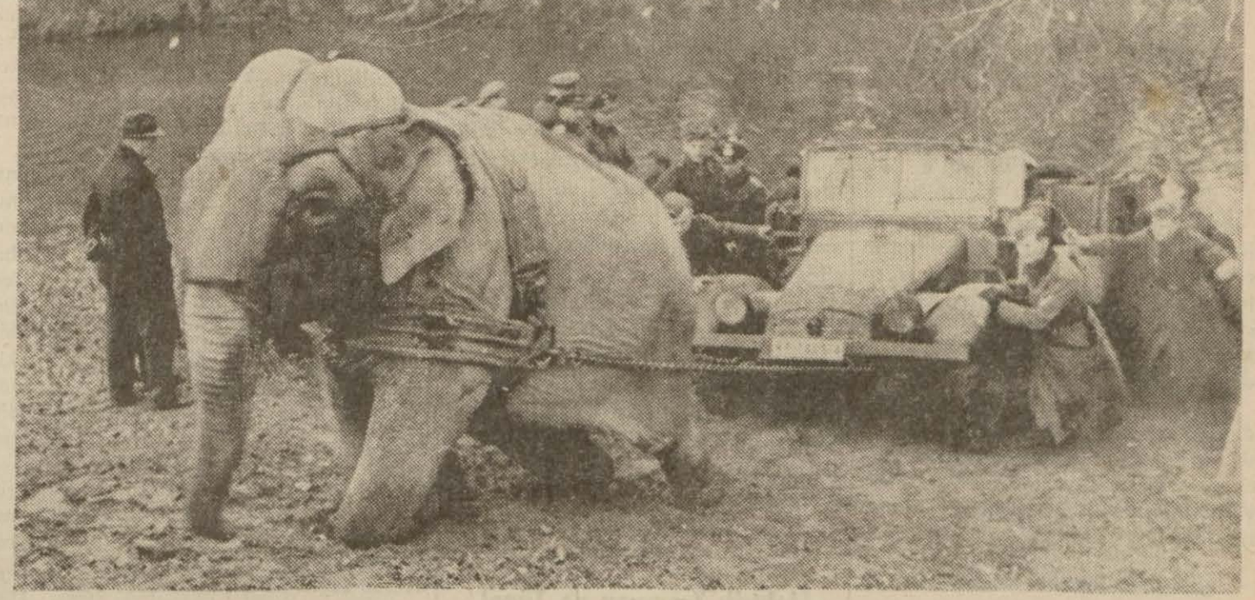

Fillerin birçok işler yapacağını hatırınıza getirebilirsiniz. Fakat bir filin çamura saplanmış bir otomobili kurtardığını görmüş miydiniz?

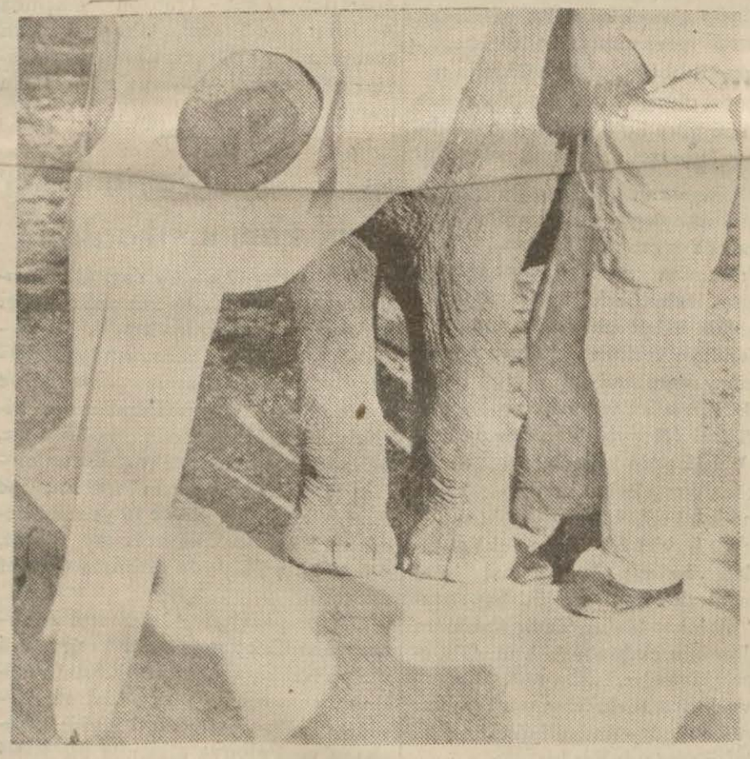

Müstakbel harp canlı mahlûkların hepsi için ölüm tehlikeleri taşıyor. Onun için bu filin gaz maskesi takmasını mâzur görmeli!

Alman donanmasının tayyare taşımıya mahsus ilk gemisi olan "Graf Zeppelin" 8 ilkkânun tarihinde Hamburg'da B. Hitler'in huzuriyle denize indirilmiştir.

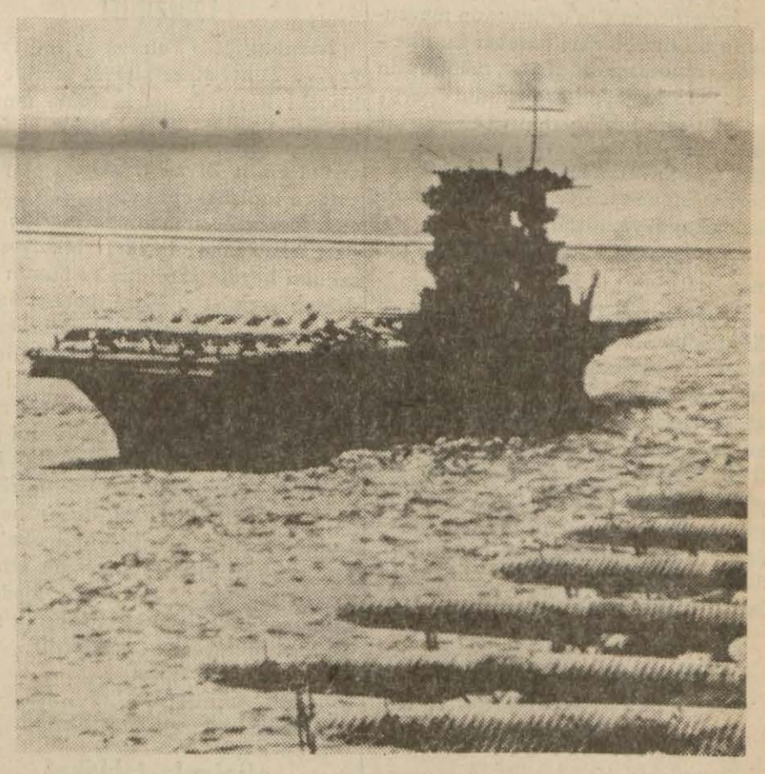

140 harp gemisi ve 600 tayyare, Amerika'da büyük deniz manevralarına iştirâk edecektir. Yukardaki resimde: Ranger tayyare gemisi

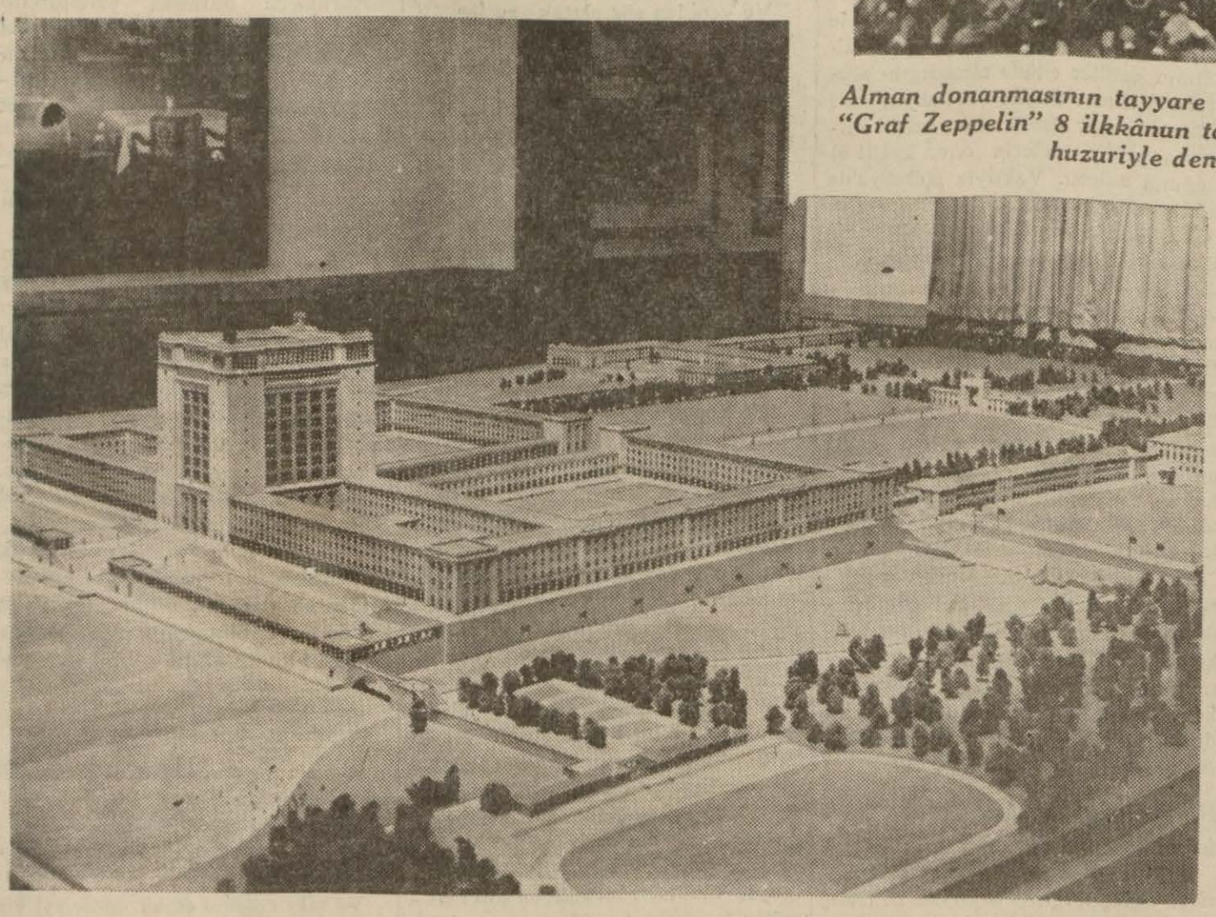

Mimarî daima tekâmüle doğru giden güzel sanatlardan biridir. Yukardaki maket, Münih'teki alman sanat sergisinde teşhir edilmekte olan "Yüksek Akademi„ binasına aittir. Bavyera'da Himze'de yapılacak olan bu bina, gelecek nesillere alman mimarisi hakkında fikir verecektir.

Teşhir sanatında yenilikler: Artırma ve yerli malı haftasında Ankara'da bir sokak sergisi görmüştük. Bu resim de Almanya'da bir seyyar sergiyi göstermektedir. İki otomobil katarının kenarları kaldırılarak vücuda getirilen üstü kapalı kısımda her türlü eşya teşhir ediliyor.

Yeni Slovakya meclisini seçti

Halk hemen kâmilen seçime iştirâk etti

Prag, 19 a.a. — Yeni Slovak devleti dün bizzat kendi meclisini intihap etmiştir. Böyle bir hâdiseye tarihte ilk defa olarak tesadüf edilmektedir. Ortada 100 namzetlik tek liste vardı. namzetler arasında Slovakya'daki alman ekalliyetini temsil eden Nasyonal - Sosyalistler de bulunmakta idi.

Müntehiplerden aynı zamanda Slovakya'nın çekoslovak federasyonuna girmesine taraftar olup olmadıkları da sorulmakta idi.

Bratislava'da neşredilen bir tebliğde halkın hemen kâmilen intihabata iştirak ettiği ve reylerin yüzde 90 ından fazlasının Hlinska'nın slovak popülist partisi lehinde olması beklendiğini kaydetmektedir.

Çinliler yeni bir zafer kazandılar!

Şunking, 19 a.a. — Kuvangtung eyaletinde ikinci defa olarak japonların eline geçen Poklo şehrini Çin kuvetleri yeni bir mukabil taarruzla tekrar ele geçirmişlerdir. Japonlar Tiençin mıntakasında Lofaoşang istikametinde rücat etmektedir.

Çin kıtaatı Hoşan ile Kulao arasında da garp nehri boyunca cereyan eden şiddetli bir muharebe neticesinde arazi kazanmıya muvaffak olmuş ve dün Şangşa dağlarında iki mühim mevkii ele geçirmiştir.

Çin nihaî zaferden emin

Kveişov, 19 a.a. — Askerî şûra reis muavini general Fengyusiang yaptığı beyanatta Çin'in nihaî azferinden emin olduğunu söylemiş ve ilk safta harbeden Çin ordusunun mevcudunu bildirmemekle beraber bu mecudun muazzam olduğunu, mühim Çin kuvetlerinin japon ordusunun gerilerinde çete harbı yapmıya hazır bir vaziyete getirildiğini ve nihayet mühim Çin kuvetlerinin de ciddî bir askerî talim ve terbiye görmekte olduklarını kaydeylemiştir.

General sözlerine şöyle devam etmiştir:

"— Bazı cahil kimseler Hankov ve Kanton'un sükûtundan sonra Çin ordularının infisah edeceğini zannetmişlerdi. Hakikat şunu isbat etmiştir ki, yüksek kumanda heyetinin büyük bir itinâ ile hazırladığı ve idare eti rücat sayesinde Çin ordusu ehemiyetsiz zayiata uğramış ve ecnebî müşahitlerin de hayretini mucip olduğu üzere Çin orduları değil yalnız müdafaa kabiliyetlerini bir çok noktalarda tecavüze dahi geçmişlerdir.„

Roma - Berlin mihveri

(Başı 1 inci sayfada)

Devlet naibi Horti, İtalya hariciye nazırı kont Ciano'yu öğle yemeğine davet etmiş ve kendisiyle yarım saat görüşmüştür.

Başvekil bu akşam nazır şerefine bir ziyafet verecektir.

Yugoslavya - Macaristan

Roma, 19 a.a. — Kont Ciano'nun Budapeşte seyahati hakkında italyan siyasî mahafilinde kaydolunduğuna göre, eğer Macaristan Berlin Roma mihverine olan dostluğuna Yugoslavyayı da teşmil ederse bu, büyük bir memnuniyet uyandıracaktır. Kont Ciano'nun bu yolda Macaristana dostça tavsiyelerde bulunacağı zannolunuyor.

* * *

Roma, 19 a.a. — Hariciye nazırı Kont Ciano'nun Budapeşte seyahati hakkında "Voce d'Italia" diyor ki:

Kont Ciano'nun Budapeşte'ede macar devlet adamlariyle yapacağı dostane mülâkat Tuna havzası siyasetinin tekâmülü yolunda yeni bir ilerleyiş adımıdır. Macaristan Tuna havzasında Avrupa medeniyetinin müdafiliği hususundaki asırdide vazifesini tekrar ele almış bulunuyor.

Macaristan'ın siyaseti Berlin - Roma mihverinin tesanüdüne istinat eylemektedir. Binaenaleyh, siyasî, kültür ve ekonomi sahalarında Macaristan'ın Almanya ve İtalya ile daha sıkı bir iş birliğinde bulunması beklenilir.

Tuna havzasında ve Balkanlarda bir istikrar unsuru olan dost Yugoslavyada her halde bu esere iştirâk edecektir.

Macaristanın, bolşevikliğe karşı mücadele hususundaki alman ve İtalyan prensiplerine ve keza Almanya'nın ve İtalya'nın milletler cemiyetine karşı olan vaziyetine uygun bir hattı hareket ittihaz etmesi kadar tabiî bir şey olamaz.

Böyle bir dâvamız yoktur!

(Başı 1. inci sayfada)

teşekkür etmiştik. Aynı arkadaşımız, yunan Trakyası halkının kulağı türkçe işitmeğe tahammül edemediği gibi bir havadis almış olsaydı, ne diyecekti?

Hayır, bu ithalât şovinizmi ile memleketimizde yaşıyan türk vatandaşlarının sükûn ve rahatlarını selbetmekten zevk aramıyalım. Biz ne ekalliyetleri temsil etmek, ne de - şartları bizimkine asla benzemiyen bazı memleketlerde olduğu gibi - tasfiyecilik yapmak ihtiyacında ve dâvasında değiliz.

İstanbul rumluğunun gazete, mektep ve müesseseleri cümhuriyet rejimine karşı vazifelerini dürüstlükle yapmaktadırlar. Pek yakında uğradığımız millî acıya, İstanbul rumluğu tam bir kalp hassaslığı ile iştirâk etmiştir.

Büyük Cümhurreisimiz geçenlerde Kastamonu'da vermiş olduğu nutukta Türkiye vatandaşlığının mes'ut hâlini "huzur ve istikrar„ kelimeleri ile ifade etti: temeli kanun himayesi ve hak emniyeti olan bu huzur ve istikrardan kimsenin mahrum olmasını, şüphesiz, o makaleyi yazan arkadaşımız ve derceden gazete de düşünmüyor. Fakat herhangi bir haberin üstümüzdeki anî aksülâmelini, bir matbuat hüriyeti rejiminin gazetecisinde bulunması lâzımgelen yüksek mesuliyet hissi ile mürakabe etsek daha doğru olur.

F. R. ATAY

Elektrik Tramvay ve Tünel Şirketleri Umumî Heyet toplantısı

İstanbul, 19 (Telefonla) — Tramvay ve Tünel şirketleriyle tasfiye halindeki Elektrik şirketinin umumî heyetleri bugün Metro hanında toplanmışlardır. Elektrik şirketi toplantısına Halit Ziya Uşaklıgil riyaset etti ve toplantı epi münakaşalı olmuştur. Ruzname mucibince tasfiye heyeti hazırlanan intikal bilânçosunu umumî heyete arzetmiş ve bunun tasdikini istemiştir. İdare meclisi âzaları buna itiraz etmişler, ticaret kanununa göre umumî heyete arzedilecek bilânçonun yalnız tasfiye heyeti tarafından değil, idare meclisiyle müştereken yapılması lâzımgeldiğini söylemişler ve bilânçonun reddini istemişlerdir. Bu itiraz üzerine gürültülü münakaşalar olmuş, fakat heyeti umumiye idare meclisinin muhalefetine rağmen bilânçoyu tasdik etmiştir. İdare meclisi âzaları bu tasdikin kanunsuz olduğunu ileri sürerek mahkemeye müracaat edeceklerdir.

Dolmabahçe'deki facia etrafında tahkikat

İstanbul Cümhuriyet müddeiumumîliğinin Dolmabahçe'de 11 vatandaşın ezilmesiyle neticelenen facia hakkında yapmış olduğu tahkikat etrafında şehrimize malûmat gelmiştir. İstanbul cümhuriyet müddeiumumîliği Bahçeye istiabından fazla halkın girmesi meslesini tamamen idarî mahiyette telâkki etmiş ve müddeiumumilikçe takibe değer bir vaziyet görmemiştir. Cümhuriyet müddeiumumîliği, tahkikata ait dosyayı İstanbul vilâyeti makamına vermiştir. İç Bakanlık tarafından gönderilen mülkiye ve polis müfettişleri tahkikatları sırasında bu dosyayı da tetkik edecklerdir.

Kömürden boğulanlar

Istanbul, 19 (Telefonla) — Beyoğlunda Yenişehirde Mustafa ile karısı odalarına mangal koyarak çocuklariyle beraber yatmışlar; fakat karı koca sabaha kadar mangalın çıkardığı zehirden zehirlenerek ölmüşlerdir. Aynı yatakta yatan iki aylık çocuklariyle 13 yaşındaki diğer bir çocuğu ölümden kurtulmuşlardır.

Kamutayda münakaşalı bir celse

Mübadil, gayri mübadil ve muhacirlere verilen gayri menkuller üzerinde müruru zaman kaç senedir?

Dün hararetli müzakerelere yol açan bu meseleyi bir de Adliye Encümeni tetkik edecek

Kamutay dün B. Refet Canıtez'in reisliğinde toplanmış, İran meclis reisi tarafından Ebedî Şefimiz Atatürk'ün ölümü dolayısiyle İran meclisinde söylenen nutkun tercümesinin okunmasından sonra Devlet Şûrası kanununun, geçen celseden kalan 47 inci maddesinden itibaren müzakeresine devam etmiştir. Projenin 60 maddesi de kabul edilmiş, yalnız encümene giden maddeler gelmediğinden lâyihanın reye konulması, bu maddelerin gelmesine bırakılmıştır.

Kaçakçılıktan başka inhisar suçlarından doğan para cezalarından vazgeçilebilmesine izin verilmesine dair olan proje ile, mübadil ve tefviz işlerinin katî tasfiyesi ve intacı hakkındaki 1771 sayılı kanuna ek proje ve askerî mülkî tekaüt kanununun bazı maddelerinde değişiklik yapılmasına dair olan projelerin müzakere ve kabulünden sonra, mübadil, gayri mübadil, muhacir ve saireye kanunlarına tevfikan veya âdiyen tahsis olunan gayri menkul emvalin tapuya raptına dair olan 1331 sayılı kanunun 9 uncu maddesinin tefsiri hakkındaki bir hükümet tezkeresi dolayısiyle bütçe encümeninin hazırlamış olduğu mazbatanın müzakeresine başlanmıştır.

Meselenin mahiyeti:

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti, mübadillere istihkakları mukabilinde 488 sayılı kanun mucibince verilen gayri menkuller üzerindeki hazine hakkının 1331 sayılı kanunun 9 uncu maddesinde gösterilen salâhiyete münhasır bulunduğunu ve bu maddede tesbit edilen beş sene müddet geçtiği için haksız mal tefviz edenler hakkında bugün hiç bir şey yapılmasına imkân olmadığını ileri sürmekte ve 840 numaralı kamutay kararının bu noktayı teyit ettiğini ilâve etmektedir.

Maliye Vekilliği ise, 1331 sayılı kanunun 9 uncu maddesinde beş senelik müddet geçtikten sonra hazinenin istirdad ve iptal hususundaki hakkının ne müruru zamana uğrıyacağına, ne de sukut edeceğine dair bir kayıt ve delâlet olmadığını, 840 numaralı kararın ise istihkaksız kimselere adî iskân derecesinden fazla verilen mallara taalluk ettiği kanaatinde idi.

Hükümet, iki Vekâlet arasında bu maddeye ait görüş ayrılığından dolayı, meclisten meselenin tefsir yoluyla hallini istemiştir.

Encümenlerin mütaleaları:

Meseleyi, dahiliye, sıhat, maliye ve bütçe encümenleri tetkik etmişti. Dahiliye encümeni "1331 sayılı kanunun neşri tarihinde türk medenî kanunu hükümleri mevcut olmasına rağmen bu kanunun 9 uncu maddesiyle başka bir müruru zaman haddi kabul edilmesine ve 840 sayılı kararla da bu müddetin müruru zaman müddeti olduğu tasrih edildiği gibi bu kabil meselelerin ortadan kaldırılması arzusu gösterilmiş olmasına ve 1771 sayılı kanunun da aynı maksatla tedvin edilmesine binaen 1331 sayılı kanunun 9 uncu maddesinin başka suretle tefsire mütehammil" bulmuyordu. Sıhat ve maliye encümenleri de aynı neticeye varıyorlardı.

Bütçe encümeni ise, mazbatasında meseleyi uzun boylu izah ederek "... 9 uncu maddedeki beş senelik müddetin Maliye Vekâletince mütalea edilen şekilde umumî hükümler haricinde istisnaî olarak Dahiliye Vekâletine verilen bir salâhiyetin devam edeceği zamanı göstermekte olup bu müddetin hakkı iskat eden hususî bir müruru zaman müddeti olmadığına ve bu cihet kanun ibaresinden anlaşılmakta bulunmasına binaen bu yolda muamele ifası" lâzım geleceği neticesine varıyordu. Böylelikle bütçe encümeni, diğer encümenlerin neticelerinden ayrılmış oluyordu.

Dahiliye encümeninin tezi:

Söz alan dahiliye encümeni raportörü B. Şükrü Yaşın (Çanakkale) Dahiliye encümeninin medenî kanunun meri bulunduğu bir zamanda yürürlüğe girmiş olan 1331 sayılı hususî kanunla ayrıca 5 sene gibi bir müddetin dercolunmasını, bu müddetin hitamından sonra artık bu meseleler hakkında takibat yapılmamasına bir delil teşkil ettiğini söylemiş ve böylelikle hususî bir müruru zaman haddi telâkki edildiğine işaret ederek demiştir ki:

"— Onun için biz de Sıhat ve İçtimaî muavenet Vekâletinin görüşüne iştirâk ettik. Ve 1331 sayılı kanunun 9 uncu maddesinde zikrolunan müddeti kabul ederek bu müddet içerisinde takibat neticesine göre muamele olunması neticesine vardık."

Bütçe encümeninin tezine gelince...

Bütçe encümeni raportörü Raif Karadeniz (Trabzon) Mübadil, gayri mübadil, muhacir ve sairelere mallar verilirken bazılarının ibraz ettikleri teahhütname ve vesikaların yanlış, sahte ve hakikate uymadığının meydana çıktığını söyliyerek dedi ki:

"— 1331 sayılı kanunun ve bu münakaşa mevzuunu teşkil eden beş senelik müddetin hakkı iskat eden bir müddet olduğu kabul buyurulacak olursa, bu takdirde bu gibi sahte vesikalarla, hakikat olmıyan beyanlarla alınan mallar için hazinenin nefine hiç bir muameleye girişilmiyecektir. Çünkü o tarihten beş seneden fazla bir zaman geçmiş bulunacaktır. İşte bu tefsirin tesiri ve hayata tatbiki bakımından şümulü bundan ibarettir.

Burada hazine hukuku vardır. Hazine hukuku demek, türk milletinin müşterek emvali demektir. Bütün bu malların tek şahıslara şu veya bu şekilde tefviz edilmiş olması ve onun aranmaması, bütün türk milletinin müşterek emvaline karşı bir haksızlıktır. Paramızla aldığımız bir mal için bile medenî kanun on, yirmi senelik müruru zaman hakkı kabul ederken, esaslı bir kayda istinat etmeden şunun bunun şehadetiyle hazineden mal almış olanlara artık sizden katiyen dâva edilemez, bu işleri kapatalım, müsamaha yapalım demek hak ve adâlet bakımından aykırı bir yola gitmek demektir."

Maliye encümeninin görüşü ise...

Bütün encümenlerin hazinenin hakları üzerinde aynı hassasiyetle durduklarını söyledi: "Fakat, dedi, Mesele yeni bir kanun yapmak meselesi değildir. Bugün yaptığımız şey, yalnız bir tefsirdir. Bugün, tesis edilmiş bir hükmün neticesinin nereye kadar varabileceğini ve şümulünü anlamıya çalışıyoruz. Meseleyi objektif olarak mütalea mecburiyetindeyiz."

1331 numaralı kanunun 9 uncu maddesinin ve 848 numaralı kararın izahını yapan B. Emin Draman, sözlerini şöyle bitirdi:

"— Bu kanun, bu işlerin uzun müddet tasfiye komisyonunda beklemeksizin hakların verilmesi için çıkarılmıştır. Bu itibarla maliye encümenimiz de, dahiliye ve sıhat encümenleri gibi aynı neticeye varmıştır. Bu itibarla bu encümenlerin görüşünün dikkate alınmasını teklif ederim."

Dairelerin müfettişler vasıtasiyle daima teftiş edildiğini ve devlet teşkilâtının gafiller elinde olmadığını söyliyen Mehmet Somer (Kütahya) bir adam bir mal alarak onun sahibi olduktan sonra devletin onun kefili olduğunu anlattı. Vaktiyle Kütahya'da iskân edilmiş olan muhacirlerin elinden evlerinin ve mülklerinin böyle bir ihbarla alındığını söyliyen hatip, dedi ki:

"— Bu müruru zamandır ve bu kanun müruru zaman için çıkarılmıştır. Başka çare yoktur. Bunları tekrar umumî hükümlere bırakırsak uzayıp gidecektir."

Bir tapu ile tasarruf edilen gayri menkulün devletin bu hakkı tanıdığının vesikası olduğunu söyliyen B. Ali Riza Türel (Konya) meseleyi hukuk bakımından izah ederek dedi ki:

"... Bu itibarla beş senelik müruru zamanın istihdaf ettiği hükümlerden anladığımız maksat, umumî hükümler dahilinde kısa bir tasfiye maksadiyle ve bildiğimiz dâva hakkını iskat eden bir müruru zaman mahiyetinde düşünmek zarureti vardır. (Çok doğru sesleri).

Bu iş hususî hükümlerle halledilmiştir:

Mübadele işlerinin son serpintileriyle uğraşıldığını söyliyen B. Galip Pekel (Tokat) bu işlerin tamamiyle hususî hükümlerle halledilmiş bir mesele olduğunu, birçok mübadillerin memleketlerindeki gayri menkulleri tapuya raptetmemiş bulunduklarını anlatarak dedi ki:

"— Bu işin başında ben de iki buçuk sene bulundum. Ne kadar karışık bir iş olduğunu bilirm. Vakıa olan ihbarlar üzerine yapılan tahkikler için sarfedilen emekleri ve verilen paraları hesap etmiştim. Bir de ihbar neticesinde elde edilen malları hesap etmiştim. Gördüm ki bu fark, hiç bir zaman hazinenin lehine olmamıştır.

Eğer bu maddedeki beş senelik müddeti müruru zaman diye kabul edersek artık senelerden beri uzayıp giden mübadil işini kapayıp altına da iki hat çekmiş oluruz. Eğer mübadele işi bununla bitmiyor, ahkâmı umumiye bundan sonra da carî olacaktır, dersek birçok vatandaşlar mustarip olacaklardır."

Raif Karadeniz'in cevabı:

Kendisinin bu işleri idare eden adamların dürüstlüğüne emin olduğunu kaydeden bütçe encümeni raportörü B. Raif Karadeniz, 488 sayılı kanunun dördüncü maddesinin aynen 1331 sayılı kanunun dokuzuncu maddesinin yerini tuttuğunu söyliyerek bu maddeleri okudu: " Ve dedi. 1331 sayılı kanunun 9 uncu maddesinin konulmasının sebebi hazinenin hukukunu korumaktır. Kanunun bünyesi budur."

Dahilye Vekâletinin emri üzerine birçok iptal muamelelerinin yapıldığına işaret eden hatip sözlerini şöyle bitirdi:

"— Görülüyor ki bu iş karışıktır. Bütün bu mübadil ve harikzedeleri tazyik edici bir iştir. Uzun zamandanberi sürüp gitmektedir. Bu hakikaten bir kanun mevzuudur. Bizden istenilen buradaki beş senelik müddetin neden ibaret olduğudur. Buradaki mucip sebeplere göre bu beş senelik müddet tamamiyle idareye verilmiş olan bir salâhiyettir."

488 numaralı kanunun değiştirilmesinin sebeplerini anlatan B. Emin Draman (Yozgat) hükümetin 1331 numaralı kanunu katî bir tasfiye için çıkardığını izah ederk üç encümenin görüşünün kabul edilmesini istedi.

Maddeye verilmek istenen mânanın ana yasaya muhalif olduğu hakkındaki kanaatini tekrarlıyan B. Ali Riza Türel (Konya) bir tapunun Dahilye Vekâletinin işarı üzerine değil, ancak mahkemelerce verilecek karar üzerine iptal edilebileceği noktasında ısrar etti. Devlet Şûrasının vekâlet tarafından yapılmış olan bu gibi iptal muamelelerini iptal ettiğini hatırlatarak: "Hakikat budur, dedi. Kanunun o maddesinin maksadı da budur, böyle olmak lâzımdır, başka türlü düşünmek ve başka türlü yapmak teşkilâtı esasiye kanununa muhalif olur."

Raif Karadeniz sordu:

"— Teşkilâtı esasiyenin hangi maddesine?

Ve yeniden söz alarak şu izahatı vardi:

"— Teşkilâtı esasiye kanununda tapu kayıtlarını ancak mahkeme ilâmları bozar, diye bir hüküm yoktur. Bu hüküm yalnız medenî kanunda vardır. Teşkilâtı esasiye kanunu, türklerin hakkı muhteremdir. Bu hak katiyen kendilerinden nezedilemez, der. Fakat haksız olarak hazineden mal almış olanların malı geri alındığı zaman teşkilâtı esasiye kanununa muhalif hareket mi etmiş oluruz?"

Bir milyon lira masraf:

"Hükümetin eline tapu verdiği adamın kanunsuz mal aldığı iddia edilebilir mi?" diye soran B. Mehmet Somer, (Kütahya) bu işlerin zannedildiği kadar suiistimal ile malûl olmadığını, bu işlerle Lozan anlaşması icabı enternasyonal bir komisyonun alâkadar kılındığını, devletin bir milyon liraya yakın masraf yaptığını, tasfiye ve temlik kanunlariyle bu işleri bitirdiğini anlatarak dedi ki:

"— Rica ederim, bu iş bitmiştir. Bunun devamına lüzum yoktur. Bu işler üzerinde lüzumundan fazla tetkikler yapılmıştır. Ve zannedildiği gibi suiistimal edilmediğine kanat hasıl olduktan sonra muhtelit mübadele komisyonu memleketten çıkarılmak suretiyle hükümeti bir milyon lira masraftan kurtarmıştır. (doğru sesleri).

Yüz sene sonra...

Bu mübadele işlerinden bıkıp usanıldığını söyliyen Ziya Gevher Etili (Çanakkale) dedi ki:

"— ... Fakat bütçe encümeninin memlekete bundan daha güzel bir şey hazırlamasına imkân yoktur. Neden korkuyoruz? Bir kimse haksız bir mal almışsa bu devlet ve millet isterse yüz sene sonra onu arar ve alır. Ne malûm bir baraka mukabilinde apartmanlar alınmamıştır. Vardır arkadaşlar, bunları geriye alacağız .(Bravo sesleri)

Aynı mütalaada bulunan General Şefik Türsan (Denizli) dedi ki:

"— Herkes hususî olarak bilir ki, mübadillerden hiç bir şeyi olmıyanlardan köşkler alan vardır. Hükümet bunun meşru olmadığını anlarsa neden geri almasın? (doğru, doğru sesleri).

Adliye Encümenine:

Riyaset makamı, bu hususta birçok takrirler verilmiş olduğunu bildirdi:

"— Evela meselenin adliye encümenine gitmesi hakkındaki teklifi reyinize arzedeceğim."

Ve takrir kabul edildi. Meseleyi bir de adliye encümeni tetkik edecektir.

Kamutay yarın saat 15 de toplanacaktır.

Valdebağı sanatoryomu açılıyor

İstanbul, 19 (Telefonla) — Maarif Vekâleti sıhat teşkilât şefi Doktor Celâl Ataman Valdebağında yapılmakta olan sanatoryomun inşaatı biten kısmını açmak üzere İstanbul'a gelmiş ve şunları söylemiştir:

"— Maarif Vekâleti hastalığı ağırlaşmış ve verem karhası açılmış yahut ta ânî olarak karşılaşılan vakalar için mevcuda ilâveten Valdebağında 120 yataklı bir sanatoryom yaptırmıya karar verdi. Bu sanatoryomun 50 yataklı kısmı bitmiştir. Yarın açılacaktır. 70 yataklık kısmı sene içinde ikmal edilecektir ve önümüzdeki Cümhuriyet bayramında açılacaktır."

B. Celâl Ataman İstanbul'daki orta tedrisat müesseselerinin sıhî vaziyeti hakkında şunları söylemiştir:

"— Bu müesseselerde bugüne kadar hiç bir salgın hastalık vakası ihbar edilmemiştir. Vilâyet hudutları içinde 20 ağır trahom vakası tesbit edilmiş ve bunların tedavisine başlanmıştır.„

İstanbul'da tifo yok

İstanbul, 19 (Telefonla) — Sıhat müdürü şehrin sıhî vaziyeti hakkında bugün şunları söylemiştir:

"— Evelki sene yaptığımız geniş mikyasta tifo aşısının iyi neticelerini görüyoruz. Şehirde bugünlerde tesadüf edilen nadir tifo vakaları geçen senelerin aynı mevsimdeki vaziyetine nazaran yok denecek kadar azdır. Bununla beraber tifoya karşı icap eden tedbirlerle mücadele edilmektedir."

Tekirdağ'da soğuklar

Tekirdağ, 19 a.a. — Bir haftadanberi Tekirdağ ve havalisinde şiddetli bir soğuk vardır. Bugün bütün Tekirdağ mıntakasına kar yağmıştır.

Frenleri bozuk tramvaylar

İstanbul, 19 (Telefonla) — Belediye fen heyeti frenleri bozuk tramvay arabalarını tetkik ediyor. Şimdiye kadar iki arabanın frenlerinin bozuk olduğu tesbit edilmiştir.

Samsun'da maçlar

Samsun, 19 a.a. — İdman birincilikleri birinci devre galipleri bugün karşılaştılar. Tokat - Trabzon maçında 4 e karşı 8 ile Trabzon takımı, Samsun maçında ikiye dört Samsun takımı galiptir. Trabzon - Samsun maçı yarın yapılacaktır.

Macaristan'da yahudiler için kanun çıkarılıyor

Budapeşte, 19 a.a. — Yakında yahudiler hakkında bir kanun çıkarılacağı kuvetle tahmin edilmektedir. Bu kanuna göre, büyük babalarından en aşağı bir tanesi hiristiyan olanlar ve 1 kânunusani 1938 tarihinden evel hiristiyanlığı kabul etmiş bulunanlar, yahudi addedilmiyecektir. Entellektüel işlerde yahudilerin nisbeti, işe göre, yüzde 7 ilâ yüzde 20 ye indirilecektir. Ekonomik hayatta da nisbet, yüzde 7 ile yüzde 20 arasında tehalüf edecektir.

Hatfoe gazetesine beyanatta bulunan yahudilik kanununun raportörü mebus Nakkai yahudi meselesinin halli için ceman 8 milyon yahudinin yaşadığı balkan memleketleriyle Macaristan ve Polonya arasında bir itilâf aktedilerek esasın kabul edilmesini istemektedir.

Avrupa'da bulunan yahudilerin hicret etmelerine mukabil ecnebî memleketlerde, bilhassa şimalî ve cenubî Amerika'da bulunan milyonlarca avrupalının memleketlerine avdet etmesi..

H İ K Â Y E

Bir yılbaşı gecesinin esrarı

Yazan: W. T. Winton *Çeviren: F. Zahir Törümküney*

Korrans, Londra polisinin en kıymetli dedektiflerinden biriydi.

Gizli polis teşkilâtının tanınmış şefi Taylor, onu gülümsiyerek karşıladı:

— Gel bakalım, dedi. Seni çok mühim bir iş için çağırttım. Zanneder sem gene Vili Ketton ile uğraşacağız. Bu sabah aldığım malûmata nazaran Nevyork'u terkederek buraya gelmiş.

— Vili Ketton, şimdi burada mı?...

— Evet azizim. Sizin eski dostunuz bir türlü Londra'dan vaz geçemiyor. Verilen haberlere bakılırsa, bizi bir haylı uğraştıracağa benziyor. Yalnız, bu sefer çok dikkatli davranmamız lâzım. Biliyorsunuz ya, geçen sene o meşhur hırsızlık vakasında yakasını elimize geçirdiğimiz halde aleyhinde kâfi ve kuvetli deliller bulamadığımız için mahkemeden beraet kararı almıştı. Bizimle de haklı olarak alay etmişti. Binaenaleyh, şimdi gözümüzü dört açıp, tekrar çirkin bir vaziyete düşmemeğe gayret edeceğiz.

Korrans, dişlerini gıcırdattı:

— Alay etmek nasıl olurmuş, ben ona gösteririm.

Polis şefi sözüne devam etti:

— Hakkında yaptırdığım küçük bir tahkikat neticesinde, Sesil otelinde lüks bir daire kiraladığını öğrendim. Hem o kadar cesur hareket ediyor ki; otele başka bir isim vermeğe bile lüzum görmemiş. Kendi ismini yazdırmış.

Korrans, sabırsızlıkla sordu:

— Pek âlâ, bunları anladık. Bana vereceğiniz vazife nedir?

Taylor, kaşlarını çattı:

— Dur, acele etme. Sana vereceğim vazife fevkalâde ehemiyetlidir. Bunu senden başka kimse beceremez. Amerikalı milyarderlerden Mollison da genç ve güzel karısiyle birlikte Sesil oteline inmişler .Yani Vili Ketton'un bulunduğu otelde oturuyorlar. Mollison, yılbaşı münasebetiyle büyük bir suvare veriyor. Dört yüz kişi davet etmiş. Davetlilerin listesini tetkik ettim. Vili Ketton'un da davetliler arasında bulunduğunu hayretle gördüm. Mollison, ailesi bu korkunç serseriyle vapurda tanışmışlar. Zavallılar, herifin kibar tavırlarına, şık kostümlerine aldanmışlar. Madam Mollison, suvare gecesi, kıymeti bir kaç milyon doları aşan inci gerdanlığını takmakta ısrar etmiş. Kocası, güzel kadını bu arzusundan vaz geçirmeğe muvaffak olamayınca bize müracaat etti. Her hangi bir hırsızlık ihtimalinden korktuğunu söyliyerek, balo gecesi karısının muhafazasını rica etti.

— Madam Mollison'u, ikaz etsek. Kendisine Vili Ketton'un kim olduğunu anlatsak, mesele kalmaz.

Polis şefi şiddetle başını salladı:

— Hayır! Bu doğru olmaz, dedi. O zaman Vili Ketton'u baloya kabul etmiyecekler. Bu sefer daha müşkül bir vaziyetle karşılaşmamız ihtimali var. Bu azılı haydut baloda kendisinin bulunamıyacağını anlayınca, kendi yerine usta ve bizim tanımadığımız adamlarından birini gönderecek. Hem maksadına erişecek, hem de pençemizden kurtulacak. Onun, suvarede bulunması bizim için daha iyidir.

Korrans, başını eğdi. Polis şefinin fikrini tasdik etti :

— Haklısınız. Bu şekil daha muvafık.

***

Korrans, balo gecesi erkenden Sesil oteline gitti. Otelin büyük salonları, Londra'nın kibar ve zengin insanlariyle dolmuştu. Korrans, kusursuz frağının içinde bir dedektiften ziyade tecrübeli ve zarif bir diplomata benziyordu. Madam Mollison, onu ince bir nezaketle karşıladı.

Salonun bir köşesinde hemen, hemen tavana kadar yükselen bir çam ağacı rengarenk ampullerle süslenmişti. Ağacın üzeri davetliler için hazırlanan kıymetli yılbaşı hediyeleriyle donatılmıştı.

Ortalıkta yalnız madam Mollison dolaşıyor ve misafirlerini ağırlamak için oradan oraya koşuyordu. Kocası görünürlerde yoktu. Zeki kadın, bu garip vaziyetin dedektifin gözünden kaçmadığını görünce utanarak izah etti:

— Kocam öğleden sonra eski arkadaşlarından birine rastlamış. Biraz fazla içmişler. Akşam üzeri müthiş sarhoş olarak otele döndü. Bu halde misafirlerin karşısına çıkamıyacağı için hemen yattı. Bir iki saat içinde ayılarak, salona inceğini ümit ederim. Ben de onun eksikliğini belli etmemeğe uğraşıyorum.

Misafirlerin arasında gayet şık ve zarif tavırlı orta yaşlı bir erkek Korrans'ın gözüne çarptı. Biraz dikkatli bakınca bunun Vili Ketton'dan başka bir kimse olmadığını anladı. Vili, salonda mağrur bir eda ile dolaşıyor ve hiç bir grupa iltihak etmiyordu.

Madam Mollison, gece yarısına iki dakika kala salonun ışıklarının söndürüleceğini ve tam on ikide tekrar elektriklerin yanacağını anlatarak, bu esnada incilerinin çalınmasından korktuğunu dedektife söyledi.

Korrans, güzel kadına teminat verdi:

— Hiç merak etmeyiniz madam, dedi. Ben lâzım gelen tertibatı aldım. Salonda kendisine her hususta güvendiğim bir memurum da vardır. Işıklar söndüğü zaman yanınızda bulunacağız. Kimse, bu esnada size sokulmak cüretini gösteremez.

Gece yarısına üç dakika vardı. Bütün davetliler masalarının etrafına dizildiler. Ellerine şampanya kadehlerini aldılar. Yeni seneye neşe içinde girmeğe hazırlandılar. Vili Ketton, salonun bir köşesindeki amerikan yarın önünde duruyordu. Şampanya kadehini eline almış, mütebessim bakışlarla güzel kadınları süzüyordu.

Madam Mollison, yıl başı ağacının önünde yer almıştı. İki tarafında Korrans ile diğer sivil memur bulunuyorlardı.

Elektrikler söndü. Salonu zifiri karanlık kapladı. Tam bu sırada boğuk bir çığlık koptu. Sonra ağır bir cismin yere yuvarlanmasından mütevellit bir gürültü işitildi. Aynı dakikada ince bir kadın sesinin çığlığı yükseldi:

— İncilerim!... İncilerimi çaldılar!..

Işıklar yandı. Madam Mollison, perişan bir halde yılbaşı ağacının önünde duruyordu. İki tarafında bekliyen dedektifler hayretle biribirlerinin yüzlerine bakıyorlardı. Salonda müthiş bir panik kopmuştu. Korrans, davetlilerin dehşet içinde toplandıkları tarafa doğru yürüdü. Yerde yüzü koyun bir adam yatıyordu. Göğsünün üstünden kan sızıyordu. Dedektif eğildi. Cesede dikkatle baktı. Vili Ketton'du. Dikkatle muayene etti. Tam kalbine bir şiş saplanmıştı. Etrafına bakındı. Cinayetin işlenmesinde vasıta olarak kullanılan şişten eser yoktu. Cesedin başında toplanan davetlileri birer, birer gözden geçirdi. Caninin bunların arasında bulunmadığına kanaat getirdi.

Korrans, tekrar noel ağacının yanına döndü. Ağacın her tarafını muayene etti. Buraya kimsenin saklanmasına imkân yoktu. Şu halde [illegible] yanına sokulmak fırsatını nasıl bulmuştu? Bu sual dedektifin zihnini kurcaladı. Birden gözleri parladı. Salonda biraz evel işlenen cinayet herkesi heyecana düşürmüştü. Hiç kimse sükûnetini muhafaza ederek olduğu yerde kalamamıştı. Davetlilerden birinin kanlar içinde yerde yatması herkesten ziyade, ev sahibi olmak sıfatiyle madam Mollison'un alâka göstermesini icap ettirirdi. Halbuki; genç kadın yerinden kıpırdamamıştı bile. Korrans, hissettirmeden genç kadını tetkik etmeğe başladı. Kadın, gözlerini noel ağacının üstündeki küçük ve şık bir yaldızlı kutudan ayıramıyordu.

Korrans, çevik bir hareketle, ağacın dallarından birine asılı duran kutuyu aldı. Açtı. Kutunun içinden çalındığı iddia edilen inciler çıktı.

Bundan sonra meselenin esrarını çözmek pek kolay oldu.

Cinayet âleti olarak kullanılan şiş, mösyö Mollison'un odasında bulundu. Milyarderin, frağının üzerindeki taze kan lekeleri cinayetin, kimin tarafından işlendiğini bariz bir surette gösteriyordu.

Mösyö Mollison, derhal tevkif edilerek tahkikata başlandı. Tahkikat neticesinde:

Mösyö Mollison'un, bütün servetini Nevyork'ta, borsa oyunlarında batırdığı, ellerinde karısının inci gerdanlığından başka bir şeyleri kalmadığı ve gerdanlığın hırsızlığa karşı iki milyon dolara sigortalı bulunduğu anlaşıldı.

Mollison polise verdiği ifadesinde:

— Ne yapayım, dedi. Çaresizlik içinde kaldım. Vaziyeti ıslâh edebilmek için, gerdanlığı çalınmış olarak gösterip sigorta parasını almağı düşündüm. Vapurda Vili Ketton ile tanıştım. Pilânımın muvaffakiyetle tatbikında bu adamdan istifade edeceğimi ümit ettim. Kendisine Londra'da vereceğim yılbaşı suvaresinde bulunmasını teklif ettim. Beş bin dolar mukabilinde bu işi kabul etti. Suvarede Vili Ketton gibi, şöhreti dünyaca tanınmış bir hırsızın bulunması, incilerin çalındığı hakkında herkese katî bir kanaat verecekti. Aynı zamanda Vili için de bir tehlike mevzuubahis olmıyacaktı. Çünkü, incilerin onun tarafından çalındığını isbata imkân yoktu. Fakat, işin iç yüzü hiç de hesap ettiğim gibi çıkmadı. Vili Ketton, bu mühim sırrımı öğrenince beni tazyika ve kendisine yarım milyon dolar vermediğim takdirde hâdiseden polisi haberdar edeceğini söyliyerek tehdit etmeğe başladı. Ne yapacağımı, nasıl hareket edeceğimi şaşırdım. Uykusuz geçen gecelerimde hep bu heriften nasıl yakamı kurtaracağımı düşündüm. Nihayet kararımı verdim. Bu azılı hayduttan kurtulabilmekliğim için onu öldürmem lâzımdı. Sonunu biliyorsunuz. Kararımı tatbik ettim.

A N D A Ç

Nöbetçi Eczaneler

Pazar : Sebat ve Yenişehir Ecz.leri
Pazartesi : İstanbul Eczanesi
Salı - Merkez Eczanesi
Çarşamba : Ankara Eczanesi
Perşembe : Yeni ve Cebeci Eczaneleri
Cuma : Halk ve Sakarya Eczaneleri
Cumartesi : Ege ve Çankaya Eczaneleri

ACELE İMDAT

Bir yaralama, bir kaza, fevkalâde bir hastalık vukuunda acele imdat istemek için belediyeler hastanesine (2257) numara ile telefon edilir.

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon müracaat, şehir: (1023-1024). - Şehirlerarası: (2341-2342). - Elektrik ve Havagazı arıza memurluğu: (1846). — Mesajeri Sehir anbarı: (3705). — Taksi telefon numaraları: Zincirlicami civarı: (2645-1050-1196). - Samanpazarı civarı: (2806-3259). - Yenişehir, Havuzbaşı Bizim taksi: (2323). - Havuzbaşı. Güven taksi: (3848). - Birlik taksi: (2333). - Çankırı caddesi. Ulus taksi: (1291). - İstanbul taksisi: (3997)

Otobüslerin ilk ve son seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	6.30	20.00
Dikmen'den Ulus M. na	7.00	20.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.00	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	6.30	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	21.00
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'den Ulus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl.ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
Ulus M. dan Yenişehir'e	7.10	23.00
S. pazarından Akköprü'ye	6.15	7.00
Akköprü'den S. pazarı'na	7.30	9.45
Bahçeli Evlerden M.na	7.45	—.—
Ulus M.dan Bahçeli Evlere.	—.—	20.00

§ U. Meydanı'yle İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.

U. Meydanı'yle Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasati her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.

§ Akşamları Ulus Meydanı'ndan saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus meydanı'na dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâbidirler.

Posta Saatleri

Teahhütlü saat (18) e kadardır, [illegible] ne mektup kabul eder.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya : Her sabah 8.20. Her akşam 19.15 ve 19.50 de (Pazartesi, Perşembe, Cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına : Hergün 9.35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı : Hergün 9.35
Zonguldak hattı : „ 15.00

Gündelik:

Hicrî - 1357 Rumî - 1354
Şevval: 28 Birincikânun: 7
S. D. S. D.
Güneş: 7 20 Akşam: 16 43

Ankara Borsası

19 İlkkânun 1938 fiyatları

ÇEKLER

	Açılış F	Kapanış F
Londra	5.88	5.88
Nevyork	125.66	125.66
Paris	3.3125	3.3125
Milana	6.615	6.615
Cenevre	28.455	28.455
Amsterdam	68.3025	68.3025
Berlin	50.4625	50.4625
Brüksel	21.1750	21.1750
Atina	1.0725	1.0725
Sofya	1.5475	1.5475
Prag	4.3125	4.3125
Madrid	5.88	5.88
Varşova	23.8250	23.8250
Budapeşte	24.7575	24.7575
Bükreş	0.90	0.90
Belgrad	2.8125	2.8125
Yokohama	34.3275	34.3275
Stokholm	30.2725	30.2725
Moskova	23.7375	23.7375

ESHAM VE TAHVİLAT

1933 Türk Borcu I.	19.175	19.175
1933 İkramiyeli Ergani	19.40	19.40
Sivas - Erzurum Hattı İs. III.	19.10	19.15
1938 %5 İkramiyeli	19.30	19.30
C. Merkez Bankası	112.25	112.25

DÜNYANIN EN MÜHİM VE EN GÜZEL TURİZM KÖŞESİ..

Güzel Hatay

Yazan: İhsan Cemal Karaburçak

İnsana gülen koyu nefti-mor dağları, yeşil-mavi denizi, kesif ormanları, zümrüt münbit ovaları, akar suları ve şelâleleri ile tabiatin bütün güzelliklerini küçücük bir sahada toplamış olan bu mustakil türk ülkesi, dört bin yıllık tarihi, harabeleri ve yeraltı hazinelerinin zenginliği ile dünyanın en calibi dikkat ve en mühim turizm köşelerinden birini teşkil eder.

Modern mânasında tesisat yapıldığı gün, şimalden cenuba doğru biribirini kovalıyarak giden dağ silsileleri arasında birer renk denizi olan ovaları ve hepsi biribirinden güzel olan âsi şehirleri ile Hatay İsveç'ten Yunanistan'a ve Kafkasya'dan İspanya'ya kadar gördüğüm en pitoresk turizm ülkeleri arasında müstesna bir yer almakla kalmıyacak, termometrenin yazın 10 dereceye düştüğü dağ bölgelerinin yanı başında hararetin kışın 15 santigraddan aşağı düşmediği lâtif sahilleriyle ideal bir kış ve yaz istasyonları memleketi olacaktır.

Burada, dünyanın başka taraflarından farklı olarak, denizden bir kaç yüz metre yükselmek serin ve saf havayı bulmak için kâfidir. Yükseldikçe yazdan sonbahara geçer ve bin metreyi çok aşan tepelerde de kışı bulursunuz.

Hatay'ın çeşmelerinden akan sular birer ırmak gibi çağlar: İlkbaharda binbir renkle süslü kır ve tarlaların kışın kuruyan otlarında bile başka bir hayatiyet vardır.

Tabiti görecek ve sevecek kadar kültürcü olanların Hatay'ı gördükten sonra ona aşık olmamasına imkân yoktur. İskenderun körfezi, Arsuz kıyıları, Süveydiye plâjı ne kadar güzelse, gözün bir taraftan taraftan Kıbrıs'a ve diğer taraftan Toroslara ve Fırat'a kadar uzandığı yüksek tepeler o derece muhteşemdir.

Bir taraftan İskenderun körfezine, diğer taarftan Amık gölüne doğru muvazi olarak kayan sırtların teşkil ettiği muazzam hörgüçler en vahşi tabiat güzellikleridir.

Harbiye (Defne) şelâlelerinde, suyun düştüğü yerden yükselen zerreler hararetin gölgede kırk dereceye kadar çıktığı yaz günlerinde insaan başka bir dünyada bulunduğu hissini vermektedir.

Kaynakları Kızıldağ'la Gâvur, Kürd ve Musa dağlarının eteklerinde bulunan coşkun suların üzerinde ve nazlı bir civan gibi büküle büküle Süveydiye'de denize kavuşan Âsi'nin kıyılarında dünyanın en güzel yemişlerini veren, en güzel çiçeklerini yetiştiren bahçeler başlı başına bir âlemdir.

Kızıldağ ve Ordu ormanları, gök yüzünü yerden ayıran kesif nefti bulutlardır.

Sisli ve bilhassa yağmurlu bir geceden sonra Soğukoluk sırtlarından İskenderun bir inci gibi görülür. Körfez kırmızı, yeşil ve mavi renklerden yapılmış muhteşem bir tablodur.

Bu küçük yazıda o güzel Antakya'dan nasıl bahsedebilirim? Göklere meydan okuyan kalesine yaslanmış bu dede yadigârına ait sıcak hislerimizden bir kısmını olsun size aşılayabilmek için büyük bir esere ihtiyaç vardır. Akşam üzeri yapraklar altında Âsi'nin gümüş dalgaları üstünden akseden menşur şualara bakarak içilen bir kadeh günün bütün yorgunluklarını gidermeğe kâfi gelir. Dünyanın en sempatik lâbirentleri olan sokakları, dolaşmakla doyulamıyacak kadar pitoresktir. Âsi boyunca durmadan, dinmeden esen rüzgâr bu çınarlar kızının yüzlerce asırdanberi aşkını fısıldamaktan bıkmıyan ezelî sevgilisi; billûr kadehlere dökülüyor sanılan suların şırıltısı da bu terennüme en iyi mukabele eden poetik bir nağmedir.

Amık'ın, yeşil tarlaların tâ içlerine sokulmuş kızıl gelincik sahaları bana Holanda'nın uçsuz bucaksız çiçek tarlalarını hatırlattı.

Amık gölü güneşin altında muhteşem bir ayna gibidir. Amık bataklığı bile ovanın ulvi manzarasına cehennemî bir renk ilâve etmektedir. Beylan sırtlarından yılan gibi kıvrılarak inen yoldan ovaya her bakışımda, boğucu hastalık buharı neşreden bu bataklık kalktığı gün manzaradan bir şeyin eksileceğini düşünürüm.

Antakya'dan denize kadar yukarı, orta ve aşağı Kuseyir, zeytinlikleri, bağ ve bahçeleri ile başlı başına bir şiirdir.

Süveydiye, bahçeli kasabalara örnek teşkil edecek küçük bir mücevherdir.

Hatay'ın, bilhassa Antakya'nın ihtişamlı tarihinden ve bir çok noktalarının stratejik fevkalâde ehemiyetinden bahsetmek bu yazının mevzuu haricindedir.

Enteresan sitleri, tabiî güzellikleri gibi tarihî âbideleri, harabeleri, toprakaltı hazineleri de saymakla tükenmez: Etiler, Asuriler, parslar, İskenderler, yunanlılar, araplar, osmanlılar, haçlılar, ilh hep buradan geçmişlerdir; onun için bu topraklarda bir çok medeniyetlerin enkazı üstüste mevzu bulunmaktadır.

İskenderun'un yanıbaşındaki Miryandus (Myriande) ilim âlemini derin bir surette meşgul etmektedir. Adım başında antik harabelere, portiklere ,sur, şato, kale, akeduklere ve mağaralara tesadüf edersiniz: İskenderun'da Katoni bahçesindeki sitadel, Sarı - Seki şatosu, Şalan kale, Pagras şatosu, Demirel şatosu, Kuseyir kalesi, Eğri But - suk, Boz Höyük vestijleri, Gündüzlü nekropolu, Antakya kalesi, Demir - kapı Mağara - Kilisesi, Süveydiye tünel - kanalı, Atık kalesi, Soğuk - su harabeleri, Bityas manastırları, Sultan Selim zamanında yapılmış camiler, Süleyman zamanında yapılmış hanlar, çarşılar, romalılardan kalma bozulmamış yollar, çok eski hamamlar, ilh.....

Arkeoloji sahasına gelince, Hatay'ın bu bakımdan bilhassa müstakbel ehemiyeti pek büyüktür. Mıntakada yalnız son yirmi yüz yıl içinde kırk büyük zelzele vukubulduğu ve bugünkü Antakya'nın eski şehrin onda biri kadar kısmını işgal ettiği, diğer onda dokuz kısmının şimdiki bahçelerin altında bulunduğu nazarı dikkate alınırsa, bu ehemiyet kendiliğinden meydana çıkar.

Mıntaka etilere, fenikelilere, asurilere, perslere, mısırlılara, selçuk, greko - romen devrine... ilh ait bir çok toprakaltı eserleriyle doludur.

Bir fransız - amerikan arkeoloji heyetinin yaptığı kazılar daha şimdiden fevkalâde mühim neticeler vermiştir. Hele bulunan mozayıklar kıymet biçilemiyecek kadar güzeldir.

Mevcut bir mukaveleye göre, bu heyet tarafından meydana çıkarılan eesrler, tahmin edilen değerleri itibariyle iki müsavi kısma bölünerek, yarısı Antakya müzesine bırakılmakta, diğer yarısı da heyete ait kalmaktadır. Heyet de kendisine kalan eserleri muayyen bir nisbet içinde Fransa ve Amerika'ya sevketmekte imiş.

Antakya müzesine girdiğim zaman kendimi hayretten alamadım. Bu kadar yüksek sanat eserleriyle karşılaşacağımı hiç tahmin etmemiştim. Bilhassa mozayıkların kıymetleri, belediye karşısında modern ışık nazariyesine uygun olarak inşa edilmekte olan yeni müez binasında bir kat daha tebarüz edecektir. Şimdiye kadar meydana çıkan mozayıklardan Antakya'ya bırakılmış olanların istisnaî güzellik ve ehemiyetli bana Fransa ve Amerika'ya gidenlerin kıymetleri hakkında bir fikir vermeğe kâfi geldi.

Bu noktaya gelince bir düşüncemi gizlemeğe muvaffak olamadım: Bence, bir memleketin asırların kıskanarak örttüğü bu kıymet biçilmez hazinelerini ortaya çıkaranlar mükâfatlarını bu hazinelerin bir kısmını alıp götürmekte değil, ilmi sahasında haklı olarak kazanacakları şeref ve duyacakları gurur ve iftiharda aramalıdırlar.

Ankara Belediyesi

185 âdet kısa palto alınacak

Ankara Belediyesinden:

1 — Temizlik müstahdeminine alınacak 185 adet kısa palto on beş gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 1300 liradır.

3 — Muvakkat teminatı 67,50 liradır.

4 — Şartnamesini görmek istiyenlerin her gün yazı işleri kalemine ve isteklilerin de 27-12-938 salı günü saat on buçukta belediye encümenine müracaatları (5043) 9057

Motopomp alınacak

Ankara Belediyesinden :

Belediyemize alınacak beş motopomp için isteklilerin tekliflerini teşrinisani 938 sonuna kadar vermeleri ilân edilmişken bazı fabrika mümessillerinin müracaatı üzerine tekliflerini yetiştiremedikleri anlaşıldığından işbu müddet kânunuevel 938 sonuna kadar temdit edilmiştir.

Şimdiye kadar tekliflerini yetiştiremiyenlerin bu müddet zarfında göndermeleri ilân olunur. (5068) 9130

2 imdadısıhi otomobili alınacak

Ankara Belediyesinden :

Teşrinisani sonuna kadar teklifle - rini vermeleri ilân olunan belediye için alınacak benzin motörlü tek ve çift yataklı iki adet imdadı sıhî otomobili için bazı fabrikaların müracaatı üzerine müddet kânunuevel 938 sonuna kadar uzatılmıştır. Şimdiye kadar tekliflerini vermiyenlerin bu müddet azrfında belediyeye göndermeleri ilân olunur. (5069) 9131

Kazalar

Anıt maketi münakasası

Mudanya Belediyesinden :

1 — Mudanya'da mütareke müezsi binası karşısındaki alanda yaptırılması mukarrer anıtın maketi müsabakaya konulmuştur.

2 — Müsabaka 1 şubat 939 tarihinde nihayet bulacaktır.

3 — Anıt için tahsis olunan bedel 36000 liradır.

4 — Müsabakaya iştirâk edecek heykeltraşlardan (100 zer lira çamur parası hariç) birinciye 500 lira ikinciye 300 lira üçüncüye 200 lira mükâfat verilecektir.

5 — Bu işe ait evrak, fotoğraf ve plânları görmek ve fazla malûmat almak istiyenlerin güzel sanatlar akademisi direktörlüğüne müracaatları ilân olunur. (8786-4994) 8968

Harita yaptırılacak

Lâdik Belediyesinden :

50 hektar meskûn ve 25 hektar gayri meskûn vüsatinde tahmin edilen kasabanın hali hazır haritası yaptırılacaktır.

Muhammen keşif bedeli 1500 liradır.

Eksiltme kapalı zarf usuliyledir. Teminat akçesi 112 lira 50 kuruştur.

İhtisas vesikaları Nafia Vekâletince musaddak taliplerin Lâdik belediye riyasetine müracaatları lâzımdır..

Katî ihalesi 28-12-938 çarşamba günü saat 15 de Lâdik belediye dairesinde daimî encümen huzurunda yapılacaktır.

Saat 14 e kadar olan müracaatlar kabul edilir. 9293

Demiryolları

Mefruşat münakasası

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

30-11-1938 tarihindeki eksiltmesi feshedilmiş olan 7790,76 lira muhammen bedelli 22 kalem Afyon garı mefruşatı 4-1-1939 çarşamba günü saat 15 de kapalı zarf usuliyle Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 584,31 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 e kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara da Malzeme dairesinden, Haydarpaşa da tesellüm ve sek şefliğinden dağıtılacaktır. (5153) 9324

Kayın kereste alınacak

D. D. Yolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 16000 lira olan 400 metre mikâbı kayın kereste 4 - 1 1939 çarşamba günü saat 15,30 da kapalı zarf usuliyle Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1200 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankada malzeme dairesinden, Haydarpaşa da tesellüm ve sevk şefliğinden, Eskişehir ve İzmir'de idare mağazalarından dağıtılacaktır. (5156) 9325

Vilâyetler

Parke kaldırım inşasına ait kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Eskişehir Nafıa Müdürlüğünden:

Eskişehir - Sivrihisar yolunun 0+000 - 0+743 kilometreleri arasında inşa edilecek 21143,21 liralık kaldırım ve Bordür 5-12-938 tarihinden 26-12-938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 e kadar kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme vilâyet daimî encümeninde yapılacaktır. Muvakkat teminat 1585.74 liradır.

Bu işe ait proje keşif defterleri fennî şartname, eksiltme şartnamesi ve mukavele projesi her zaman dairede görülebilir. İsteklilerin bu gibi işleri yapmış olduklarına dair vesikalarla ihale tarihinden en az sekiz gün evel vilâyete müracaatla alacakları ehliyetname ve senesi içinde ticaret odası vesikasını 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile teklif mektuplarına eklemeleri lâzımdır.

Teklif mektuplarının 26-12-938 pazartesi günü saat 14 kadar makbuz mukabilinde daimî encümen riyasetine tevdi edilmesi ve posta ile gönderilecek mektupların kırmızı mühür mumu ile mühürlü olması şarttır. Posta vaki olacak gecikme kabul edilmez. (4990) 8967

Şose tamiri

Çanakkale Encümeni Daimisinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş: Gelibolu - Keşan yolunun 12+000 - 48+040 kilometreleri arasında üç parçadan müteşekkil ve 7349 metre tulinde şose tamiratı esasiyesidir. Keşif bedeli 20069 lira 6 kuruştur.

2 — Bu işe ait şartnameler ve evrak şunlardır.

A - Eksiltme şartnamesi
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D - Tesviyei turabiye şose ve kârgir inşaata dair fennî şartname
E - — Hususî şartname
F - Keşif cetveli, metraj cetveli, fiat bordrosu.
G - Malzeme grafiği.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Çanakkale nafıa müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — İhale 5-1-939 perşembe günü saat 15 de vilâyet makamında toplanan daimî encümende yapılacaktır.

4 — Eksiltme pazarlık suretiyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 1505 lira 18 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve günün - den nihayet 8 gün eveline kadar vilâyet makamına müracaatla alacakları ehliyeti fenniye vesikasını ibraz etmeleri lâzımdır.

(8889-5065) 9092

Kars'ta idare binası yaptırılacak

Kars İnhisarlar Müstakil Müdürlüğünden :

Kars inhisarlar idaresinin 40237,20 liraya inşa edilecek olan idare binasının kapalı zarfla açılan münakasasına talip zuhur etmediğinden münakasanın 21.11.938 çarşamba günü saat 14 de pazarlıkla ihalesi karara bağlanmış olmakla talip olanların Kars inhisarlar idaresinde müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları.

(5087) 9141

Muhtelif inşaat

Samsun Valiliğinden:

Mukavelesi feshedilerek yeniden açık eksiltmeye konulmuş olan Samsun - Bafra yolunun 0×658 - 33×000 kilometresi arasındaki şosenin esaslı tamiri ve "10" adet bir metrelik ve "1" adet üç metrelik menfez ve 2×137 - 2×349 kilometreleri arasındaki varyant inşaatının müteahhit tarafından ifa edilmemiş kısmı inşaatı eksiltmesine talip çıkmadığından ihale 1-12-938 tarihinde "10" gün temdit edilmişti. İhale günü icra kılınan tetkikatta "2490" numaralı kanunun "43" üncü maddesi gereğince yapılan bu temdit ilânının 7 inci madde hükümleri dairesinde ifa edilmemiş olduğu anlaşıldığından "10" gün temdidin hükümsüz addedilmesi lâzım gelmiş ve iş bu eksiltme 12-12-938 tarihinden muteber olamk üzere "10" gün uzatılmıştır.

1 — Keşif bedelleri "136764" lira yüz otuz altı bin yediyüz altmış dört lira "94" kuruştur.

2 — Muvakkat teminat "8088" sekiz bin seksen sekiz lira "25" kuruştur.

3 — İhale 1 inci kânun 22 inci perşembe günü saat 16 da vilâyet daimî encümeninde "2490" sayılı kanunun 43 üncü maddesi gereğince açık eksiltme suretiyle yapılacaktır.

4 — Bu işe ait evraklar şunlardır:

A - Keşifnameler
B - Eksiltme şartnamesi
C - Fennî şartnameler
D - Hususî şartname
E - Projeler
F - Mukavele propesi
G - Bayındırlık işleri genel şartnamesi

5 — Eksiltmeye girebilmek için carî sene içinde ticaret odasında kayıtlı bulunduğuna dair vesika ile bundan evel bir defada yüz bin liralık iş yapmış olduğuna ait vesika ibrazı şarttır. Bu hususi talimat gereğince ehliyet vesikasının ihale tarihinden 8 gün evvel Samsun vilâyetine müracaatla istihsali lâzımdır.

6 — İhale "2490" sayılı kanun hükümlerine göredir.

7 — İstekliler bu işe ait evrakı "88" lira "11" kuruş bedel mukabilinde Ankara İstanbul ve İzmir vilâyetleri nafıa müdürlüklerinden alabilecekler dir. (9198-5173) 9336

Kalörifer tesisatı

Tunceli Vilâyeti Nafıa Müdürlüğünden :

1 — 1-11-938 tarihinden 21-11-938 tarihine kadar ve 22-11-938 tarihinden 12-12-938 tarihine kadar iki defa kapalı zarfla eksiltmeye konulup talip çıkmıyan Elazığda dördüncü umumî müfettişlik binasında yapılacak 19079.05 lira bedel keşifli kalorifer tesisatı inşaatı bu defa 14-12-938 tarihinden itibaren bir ay müddetle pazarlığa çıkarılmıştır.

2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır.

A - Eksiltme şartnamesi
B - Mukavele projesi
C - Bayındırlık işleri genel şartnamesi
D - Sıcak sulu ve buharlı kalorifer tesisatı için umumî ve fennî şartnamesi.
E - Keşif cetveli
F - Proje

J — İstiyenler bu şartnameyi ve evrakı Tunceli nafıa müdürlüğünde bedelsiz olarak görebilirler.

3 — Pazarlık Tunceli nafıa müdürlüğü binasında yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 1430.93 lira muvakkat teminat vermesi ve aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

İhaleden en az 8 gün evel Tunceli vilâyetine müracaat ederek bu işe girebilmeleri için ehliyet vesikası ticaret ve sanayi odasından alınmış sicil vesikası. (5174) 9337

Atatürk abidesi münakasası

Giresun Belediye Reisliğinden:

Giresun vilâyeti merkezinde yaptırılacak olan Atatürk âbidesinin müsabaka müddeti jüri heyeti kararıyle 5-11-938 tarihinden itibaren iki ay uzatılmıştır.

İştirâk edecek sanatkârların mezkûr müddet zarfında hazırlanmaları ve maketlerini Güzel Sanatlar Akademisi Direktörlüğüne teslim etmeleri ilân olunur. (5191) 9343

Satılık ev ve bağ

Ankara Defterdarlığından:

Kıymeti İradı	Cinsi	Mahallesi	Sahibi ve borçlu	Tarih No.	Kapı No.	İzahat
120	Ahşap hane maa bağ	Toklu	Adapazarında yarımcı Osman	1	1	Kızılbey tahsil şubesine 934, 935 senelerı millî emlâk taksit bedelinden 71 lira 62 kuruş borcu için

Yukarda yazılı gayrimenkuller sahibinin vergi borcundan dolayı satılacağından 21 gün müddetle müzayedeye konulmuştur. Taliplerin 9-1-939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 10 da Ankara Vilâyet idare heyetine müracaatları ilân olunur. (5183) 9340

Muhtelif binalar yaptırılacak

Kadıköy Vakıflar Müdürlüğünden :

1 — Alem dağında Taşdelen mevkiinde yeniden inşa olunacak keşifleri yekûnu (12704) lira (44) kuruş olan müdür ve makinist revir, müstahdemin binaları inşaatı mamüştemilât toptan götürü olarak kapalı zarf usulü ile 9.12.938 den 29.12.938 tarihine kadar eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu inşaata ait projeler fennî ve hususî şartname ile eksiltme şartnamesi ve mukavele projesi parasız olarak Ankara'da Vakıflar Umum Müdürlüğü inşaat müdürlüğünden, Istanbul'da vakıflar başmimarlığından, Izmir'de vakıflar müdürlüğünden alınabilir.

3 — Eksiltme 29.12.938 tarihine rastlıyan perşembe günü saat (14) te Kadıköy vakıflar müdürlüğü binası dahilinde komisyonda yapılacaktır. Muvakkat teminat 952 lira 83 kuruştur.

4 — Bu eksiltmeye girecek olan mimar ve mühendisler 938 senesine ait ticaret odası vesikası ve gene bu yıla ait olarak nafıa müdürlüğünden alınmış on bin liralı ktek bir bina inşaatını yapmış ve muvaffak olmuş olduğunu bildiren vesikasını göstermesi lâzımdır.

5 — Teklif mektupları 29-12-1938 perşembe günü saat (13) e kadar Kadıköy vakıflar müdürlüğü komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilmiş bulunacaktır.

6 — Kapalı zarfların ihzarında teklif mektubunun yazılışında ve bu zarfların tevdiinde posta ile gönderilmesinde taliplerin (2090) sayılı kanunun 32, 33, 34 üncü maddelerine harfiyen riayet etmeleri lüzumu ilân olunur. (5085) 9140

Açık eksiltme ilânı

Osmaneli Belediyesinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş Osmaneli kazası su tesisatına ait malzemenin mübayaası işi olup keşif bedeli (3399) lira 80 kuruştur.

2 — Bu işe ait evrak şunlardır:

A - Eksiltme şartnamesi.
B - Mukavele projesi.
C - Fennî ve hususî şartname.
D - Keşif cetveli.

İstiyenler bu evrakı Osmaneli belediyesinde görebilir.

3 — 27 kânunuevel 938 inci salı günü saat on beşte Osmaneli belediye dairesinde kurulu komisyonca yapılacaktır.

4 — Eksiltme açık eksiltme usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (254) lira 99 kuruş muvakkat teminatı Osmaneli belediye veznesine bu iş için yatırması ve bundan başka 1938 ticaret odası vesikasını hamil olması lâzımdır. 9344

Mahkemeler

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Ankara İş Bankası memurlarından iken İstanbul ölçüler müfettişliğine tayin edilen Bedriye:

Ankara Nevşehir hanında mukim halı tüccarlarından Niğdeli Şerafettin Şen tarafından aleyhinize açılan 100 lira alacak dâvasının yapılmakta olan duruşmasında adresinizin meçhul olduğundan tebliğat yapılamamıştır. Usulün 141 inci maddesi mucibince, 20 gün müddetle gazete ile ilânen tebliğat yapılmasına mahkemece karar verilmiş ve duruşma da 20-1-939 cuma günü saat 9,5 a bırakılmıştır. Mezkûr mahkeme günü duruşmada bizzat hazır bulunmadığınız veya bir vekil göndermediğiniz takdirde mahkemenize gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. 9330

Ankara Asliye Mahkemesi İkinci Hukuk Dairesinden :

Şerife Melihanın Kastamonu'da Cebrail mahallesinde askerî müteakitlerden yüzbaşı Ali oğlu Abdullah Rüştü aleyhine istihsal eylediği boşanma ilâmında adının yalnız Meliha olarak yazılmış olduğundan Şerife Meliha isminin tashihen ilâma derci hakkında açtığı dâva üzerine berayı tebliğ müddeaaleyhe gönderilen davetiyenin ikametgâhının meçhuliyetinden dolayı bilâtebliğ iade edilmesiyle 12 teşrinievel 938 çarşamba günü saat 14 de mahkemede hazır bulunmak üzere ilânen yapılan tebliğata rağmen mahkemeye gelmiyen Abdullahın H. U. M. K. nun 401 inci maddesi mucibince gıyap kararı tebliğine karar verilmiş ve muhakeme de 27-1-939 cuma saat 9 a bırakılmış olduğundan mezkûr gün ve saatte mahkemede Abdullahın bizzat hazır bulunması veya vekili kanunî göndermesini beyan ve H. U. M. K. nun 142 inci maddesine tevfikan tebliğ makamına kaim olmak üzere keyfiyet ilân olunur. 9332

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

İstanbul Fatih Hocamustafapaşa mahallesi Hacı Hamza sokak 6 numaralı evde mukim Şükrü oğlu Selâhaddin'e:

Ankara Gölbaşı nahiyesi köy sağlık korucusu Süleyman Yılmaz tarafından aleyhine açılan 23 lira 85 kuruş alacak dâvasının yapılmakta olan duruşmasında adresinizin meçhuliyetine binaen tebligat yapılamamıştır. Usulün 141 inci maddesi mucibince ve 20 gün müddetle davetiye tebliğine mahkemece karar verilmiş ve duruşmada 30-12-938 cuma saat 9,5 a bırakılmış olduğundan mezkûr günde mahkemede bizzat hazır bulunmadığınız veya bir vekil göndermediğiniz takdirde mahkemenize gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (5175) 9338

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Ankara Yenice mahallesinde aşçı Musa Erses'e:

Ankara Yenice mahallesinde 10 numarada Dursun Er vekili avukat Arif Hikmet tarafından aleyhinize açılan istihkak dâvasının yapılmakta olan duruşmasında adresinizin meçhul olmasına binaen tebliğat yapılamadığı görülerek usulün 141 inci maddesi mucibince ve 20 gün müddetle ilânen tebligat yapılmasına mahkemece karar verilmiş ve duruşmada 16-1-939 pazartesi günü saat 10 a bırakılmıştır. Mahkeme gününde bizzat hazır bulunmadığınız veya bir vekil göndermediğiniz takdirde mahkemenize gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

(5176) 9339

Malatya Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Malatyanın Kavaklıbağ mahallesinden Cüre oğullarından Arif oğlu Arif ve kardeşi Cumalı ve anaları Rabia vekilleri avukat Hüsnü Tulun ile Akpınar mahallesinde Cüre oğullarından Cumalı oğlu Hacı Ali ve Mahmut, İbrahim, ve Cumalı kızı Fatma aralarındaki izalei şüyu dâvasının duruşmasında.

Müddeialeyhlerden Cumalı oğlu Mahmut, İbrahim ve Alinin ikametgâhları meçhul bulunduğundan dâvetiye yerine kaim olmak üzere Ulus gazetesiyle ilânına mahkemenin 26-1-939 günü saat 9 za bırakılmasına karar verilmiş olduğundan keyfiyet ilân olunur. 9341

Malatya Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Malatyanın Akpınar mahallesinden Ali oğlu Bekir Oz istida ile mahkemeye müracaatla Akpınar mahallesinden Cumalı oğlu Mahmut Hacı Ali ve İbrahim ile Kavaklıbağ mahallesinden Cüre oğullarından Arif oğlu Arif ve Cumalı ve anaları Rabia aralarındaki izalei şüyu dâvasında yukarda adları yazılı Mahmut Hacı Ali ve İbrahim kayboldukları anlaşıldığından kendilerine kayyum tayin edilmesini istemiştir. Kaybolan Mahmut Hacı Ali ve İbrahimin ilânen tebligat icrasına mahkemece karar verilmiş olduğundan keyfiyet bir ay müddetle ilân olunur. 9344

Ankara Valiliği

Sıhhî tesisat yaptırılacak

Ankara Valiliğinden:

1 — Keşif bedeli 9572 lira 12 kuruştan ibaret bulunan. Yenişehirde idarei hususiyeye ait 6 No.lu evde yapılacak sıhî tesisat işi 22-12-938 perşembe günü saat 15 de vilâyet daimî encümeninde ihalesi yapılmak üzere açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — İstekliler 717 lira 90 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve eksiltmenin yapılacağı günden en az 8 gün evel yapmış oldukları işlere ait vesikalarla birlikte vilâyet makamına istida ile müracaat ederek bu işe girebileceklerine dair alacakları fennî ehliyet vesikası ibraz etmeleri lâzımdır.

3 — İsteklilerin ticaret odası vesikası muvakkat teminat mektup veya makbuzu ve ikinci maddede yazılı ehliyet vesikası ile birlikte yukarıda adı geçen gün ve saatte daimî encümene gelmeleri.

4 — Bu işe ait şartname ve keşif evrakı her gün nafıa müdürlüğünde görülebilir. (4979) 8921

KÜÇÜK İLÂNLAR

Kiralık :

Kiralık kat — 4 oda, 1 hol ve saire: Yenişehir, Demirtepe, Özverenulus - Ayla sokak No. 3 Tl: 3911 e müracaat. 9183

Kiralık güzel odalar — Güzel manzaralı, mahfuz Havuzbaşı yanında müstakil. Müsait kira. Selânik cad. No. 16. 9206

Kiralık — Y. Şehir Ataç sokak No. 18 ap. tam konforlu geniş 4 er odalı, 1 er hollü 3 daire. İçindeki bekçiye müracaat. 9214

Kiralık — Mobilyalı mobilyasız oda Çankaya Cad. Sarı köşk karşısı Japon sefareti arkasında Sabiha Ap. No. 4 daire 2. 9244

Kiralık Ev — Kavaklıdere Güven evleri yanında elektrik suyu mevcut, Dahiliye vekâleti mutemedi Ahmet Yağcıoğlu veya Halil Naci'ye müracaat. 9265

Kiralık — Y. Şehir Atatürk bulvarında Ökmen Ap. da bekârlara elverişli konforlu odalar. İçindekilere müracaat. 9268

Kiralık daire — Yenişehir otobüs garajı karşısında Ersoy apartmanı. Telefon 3654-3710 9276

Devren kiralık — Şehrin merkezinde üst kat Ap. 4 oda, banyo, hol, elektrik, su, havagazı, tam konfor, fevkalâde nezaret. Tl: 3163 9310

Kiralık daire — Geniş 5 oda, 1 hol ve sair müştemilât, ehven fiatla devren Meşrutiyet cad. Konur sokak No. 21. 1. ci kat. 7321

Kiralık Daireler — Yenişehir'de Karanfil sokağının Vekâletlerin karşısına tesadüf eden Bilge sokağında bütün konforu havi dört ve beş odalı daireler. Görmek için kapıcıya ve 8 No. lu daireye müracaat. 9331

Satılık :

Satılık Oda Takımları — Yepyeni ve mükemmel bir yatak odası ve bir yemek odası takımı satılıktır. Görmek ve görüşmek istiyenler Havuzbaşı'nda Kâzım Özalp caddesinde Türk Dil Kurumunda Kemal Özerk'e müracaat edebilirler. (Telefon: 1975) 8893

4 ve 5 odalı daireler — Muntazam bir bahçe içinde ferah ve her tarafı yeni muşambalı tekmil konforlu. Yenişehir Selânik caddesinden sonra gelen Onuvluk sokak 8. III üncü kat. Tl: 2385 Behiç Tümer. 9106

Satılık Apartıman — Y. Şehir'de Bakanlıklara karşı ayda 480 lira iratlı 9 daireli tam konforlu Tl: 2406 Kınacı han 16 9179

Satılık arsa — Çankaya'da Haricîye köşkü karşısında asfalt üzerinde 42 M2 cepheli 4960 M2 evli toptan Tel. 2406 Kınacı H. No. 16 9181

Acele satılık kurt köpeği — İyi cins, terbiye görmüş dişili erkekli genç 2 kurt köpeği Samanpazarı Mukaddem M. Yeni yol sokak No. 8 9204

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:

Bir defa için	30 Kuruş
İki defa için	50 Kuruş
Üç defa için	70 Kuruş
Dört defa için	80 Kuruş

Devamlı küçük ilânlardan her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ on defa neşredilecek bir ilân için, 140 kuruş alınacaktır. Bir kolaylık olmak üzere her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna, 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.

Dört satırdan fazla her satır için beher seferine ayrıca on kuruş alınır.

Küçük ilânların 120 harfi geçmemesi lâzımdır. Bu miktarı geçen ilânlar ayrıca pul tarifesine tâbidir.

Satılık piyano — Alman marka güzel bir piyano satılıktır. İsmetpaşa aşaltı Ölçerler sokak No. 5 de Ba Mustafa'ya müracaat. Telefon: 1162 920

Acele satılık ucuz arsa — Frans sefareti yanında. Kınacı han No. 1 Tl: 2406 9224

Acele satılık otomobiller — Çok iy ve motörleri yenidir. 3850 numaray telefon edilmesi. 9323

Satılık — Bahçeli evler kooperati hisselerinden B. 4 tipinde Kınacı ha No. 16 Tl: 2406 9335

Satılık Apartıman — Y. Şehir Paşalar tepesinde 6 ve 3 daireli tam irat Tl: 2406 Kınacı han No. 16. 9347

Satılık Apartıman — Cebeci'de tar iratlı asfalta yakın yeni inşa edilmiş Yolculuk dolayısiyle. Kınacı han 1 Tl: 2406 9349

İş verenler :

Kasiyer aranıyor — Bir kasiye bayana ihtiyaç vardır. Bankalar caddesinde Yıldız kırtasiye pazarına müracaat. 9240

Aranıyor :

Aranıyor — 1 bay için aile nezdinde veya müstakil boş 1 oda. Halil Naci mağazasında foto şefliğine müracaat. 9333

DIŞ TABİBİ
M. AZİZ TUNÇ
Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.
Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1

Sabırsızlıkla beklenen
KATYA
Pek yakında başlıyor

RESMÎ İLÂNLAR

Millî Müdafaa Bakanlığı

Sargılık bez alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher metresine tahmin edilen fiyatı 18 kuruş 88 santim olan 200 bin metre sargılık bez müteahhit nam ve hesabına 22 ilk kânun 938 perşembe günü saat 10 da M. M. V. satın alma KO. da açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 2832 lira olup şartnamesi 189 kuruş mukabilinde M. M. V. satın alma KO. dan alınacaktır.

3—Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun iki ve üçünc ümaddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme gün ve saatında M. M. V. satın alma KO. da bulunmaları. (4621) 8285

2 adet Unit alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı 3960 lira olan iki adet Unit açık eksiltme suretiyle 2 son kânun 939 pazartesi günü saat 10 da Ankarada M. M. V. satın alma KO. da satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 297 lira olup şartnamesi her gün öğleden sonra M. M. V. satın alma KO. da görülür ve istiyenler tarafından kopyası alınabilir.

3 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme gün ve saatında KO. da bulunmaları. (4760) 8574

20 tane makkap tezgâhı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tayyare fabrikaları için 20 dane makkap tezgâhı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 27.500 lira olup ilk teminat mikdarı 2063 liradır.

2 — Eksiltmesi 20.1.939 cuma günü saat 15 de vekâlet satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnamesi 138 kuruş mukabilinde alınabilir.

4 — İsteklilerin o gün saat 14 e kadar kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla birlikte ilk teminat ve teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (4951) 8957

17 çeşit gaz malzemesi alınacak

M. M. V. Satın Alma Ko.

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı 600 lira olan 17 çeşit gaz malzemesi açık eksiltme suretiyle ve 24 Sonkânun 939 salı günü saat 10 da M.M.V. satın alma Ko. da satınalınacaktır.

2 — Şartname Ko.da görülür, eksiltmeye girecekler kanunî 45 liralık teminatlariyle birlikte eksiltme gün ve saatında Ko.da bulnmaları .

9035

23 kalem ecza alınacak

M. M. V. Satın Alma Ko.

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı yirmi altı bin lira olan yirmi üç kalem ecza kapalı zarfla satın alınacaktır.

2 — Eksiltme 26 son kânun 939 perşembe günü saat 11 de Ankara'da M. M. V. satınalma Ko. da yapılacaktır.

3 — İlk teminat 1950 lira olup şartnamesi 130 kuruş bedelle M. M. V. satınalma Ko. dan alınır.

4 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3. cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatinden behemehal bir saat eveline kadar M.M. V. satın alma Ko. başkanlığına vermeleri. (5012) 9037

2 kalem ecza alınacak

M. M. V. Satın Alma Ko.

1 — Hepsine tahmin edilen fiyatı 3000 üç bin lira olan iki kalem ecza 25 son kânun 939 çarşamba günü saat 10 da M. M. V. satın alma KO. da açık eksiltme suretiyle satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 225 lira olup şartnamesi her gün KO. da görülür.

3 — Eksiltmeye girecekler teminatlariyle birlikte eksiltme gün ve saatında KO. da bulunmaları (5014) 9039

Elektrolizer klor cihazı alınacak

M. M. V. Satın Alma Ko.

1 — Tahmin edilen fiyatı bin lira olan bir adet elektrolizer klor cihazı pazarlıkla ve 27 son kânun 939 cuma günü saat 10 da M.M.V. satınalma Ko. da satın alınacaktır.

2 — İlk teminat 75 lira olup şartnamesi her gün Ko. da görülür.

3 — Pazarlığa girecekler teminatla riyle birlikte pazarlık gün ve saatinde Ko. da bulunmaları. (5017) 9041

Sarı sabunlu kösele alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiatı (249) iki yüz kırk dokuz kuruş olan (70000) yetmiş bin kilo sarı sabunlu köşele kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 3 - ikincikânun - 939 salı günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (9965) dokuz bin dokuz yüz altmış beş liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi (872) sekiz yüz yetmiş iki kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmiye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatından en az bir saat evel M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri. (5055) 9117

Elbiselik kabardin kumaş alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher metresine tahmin edilen fiatı (575) kuruş olan (13200) on üç bin iki yüz metre elbiselik kabardin kumaş kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 7 - ikincikânun - 939 cumartesi günü saat onbirdedir.

3 — İlk teminatı (5045) beş bin kırk beş liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi (380) kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M.M.V. satınalma komisyonuna vermeleri. (5056) 9118

Lâcivert kumaş alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonund...

1 — Beher metresine tahmin edilen fiatı (380) üç yüz seksen kuruş olan 8500 sekiz bin beş yüz metre lacivert kumaş kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 5 - ikincikânun - 939 perşembe günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (2422) iki bin dört yüz yirmi iki lira 50 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi (162) yüz altmış iki kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat, teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri. (5057) 9119

100.000 kilo sade yağı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher kilosuna tahmin edilen fiatı (92) doksan iki kuruş olan 100.000 yüz bin kilo sade yağı kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 29 - birincikânun - 938 perşembe günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (5850) beş bin sekiz yüz elli liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi (460) kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evel M.M.V. satın alma komisyonuna vermeleri, (5061) 9123

Kaputluk kumaş alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher metresine tahmin edilen fiatı (575) kuruş olan (15500) metre kurşunî kaputluk kumaş kapalı zarf usuliyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 12 ikinci kânun 939 perşcmbe günü saat on birdedir.

3 — İlk teminatı (5706) beş bin yedi yüz altı lira 25 kuruştur.

4 — Evsaf ve şartnamesi (450) kuruş mukabilinde M.M.V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü mad delerinde gösterilen vesaikle teminat ve teklif mektuplarını ihale saatin den en az bir saat evel M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (5062) 9124

15 ton benzin alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Tenekeli 15 ton benzin açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltmesi 26-12-938 pazartesi saat 10 dadır.

3 — İlk teminat 292,5 iki yüz doksan iki buçuk lira olup şartnamesi komisyonda görülür.

4 — Beher kilosuna 26 kuruş fiyat tahmin edilmiştir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2,3, maddelerinde yazılı belgelerle birlikte muayyen gün ve vakitte M. M. V. satınalma komisyonunda bulunmaları. (5082) 9137

9000 Kilo vazelin alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 9000 dokuz bin kilo vazelin kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltmesi 3.1.939 salı günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminat 405 lira olup şartnamesi komisyonda görülür.

4 — Beher kilosuna 60 kuruş tahmin edilmiştir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3. maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatından behemehal bir saat eveline kadar zarflarını M. M. V. satın alma komisyonuna vermeleri. (5079) 9227

Küçük edevat çantası alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — 100 adet küçük edevat çantası açık eksiltmeye konmuştur.

2 — Eksiltmesi 2.1.939 pazartesi günü saat 11 dedir.

3 — İlk teminat 90 lira olup şartnamesi komisyonda görülür.

4 — Çantaların beher takımına 12 lira tahmin edilmiştir.

5 — Eksiltmeye gireceklerin ilk teminat ve 2490 sayılı kanunun 2, 3. maddelerinde yazılı belgelerle birlikte muayyen gün ve vakıtta M. M. V. satın alma komisyonunda bulunmaları. (5081) 9228

5000 Çift yemeni alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher çiftine tahmin edilen fiyatı 200 iki yüz kuruş olan 5000 beş bin çift yemeni kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 3 ikinci kânun 939 salı günü saat 15 de Ankarada M. M. V. satın alma KO. da yapılacaktır.

3 — İll teminat 375 lira olup şartnamesi M. M. V. satın alma KO. da görülür.

4 — Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte teklif mektuplarını eksiltme saatından behemehal bir saat eveline kadar Ankarada M. M. V. satın alma KO. na vermeleri. (5111) 9230

Çam tahtası alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 —Tahmin edilen bedeli (520) liran olan on metre mikâbı çam tahtası pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — İlk teminatı (78) liradır.

3 — Pazarlığı 22 Birincikânun 938 perşembe günü saat onda yapılacaktır.

4 — Şartnamesi her gün M.M.V. satın alma komisyonundan alınabilir.

5 — Talip olanların mezkûr gün ve saatte M.M.V. satın alma komisyonuna müracaatları. (5132) 9237

Kayış yular başlığı alınacak

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Beher tanesine tahmin edilen fiatı 400 kuruş olan 400 adet kayış yular başlığı açık eksiltme suretiyle münakasaya konulmuştur.

2 — İhalesi 3-1-939 salı günü saat 14 dedir.

3 — İlk teminatı (120) liradır.

4 — Evsaf ve şartnamesi bedelsiz olarak M. M. V. satın alma komisyonundan alınır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun ikinci ve üçüncü maddelerinde gösterilen vesaikle ve teminatiyle birlikte ihale saatinde M. M, V. satın alma komisyonuna gelmeleri. (5158) 9291

Erat pavyonu yaptırılacak

M .M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

1 — Keşif bedeli 31258 otuz bir bin iki yüz elli sekiz lira 85 seksen beş kuruş olan Genelkurmay erat paviyonu yapısı kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltmesi 6-1-939 cuma günü saat 15 dedir .

3 — İlk teminat 2365 lira olup şartnamesi 157 kuruşa komisyondan alınır.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3. maddelerinde yazılı belgelerle birlikte ihale saatından behemahal bir saat eveline kadar zarflarını M. M. V. satınalma komisyonuna vermeleri. (5171) 9326

Münakasa tehiri

M .M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

18-1-939 çarşamba günü ihalesi yapılacağı ilân edilen 19 adet Freze tezgâhının şartnamesinde bazı tâdilât yapılacağından ihalesi tehir edilmiştir. Eksiltmesi ayrıca ilân edilecektir. (5187) 9341

Münakasa tehiri

M .M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

19-1-939 perşembe günü ihalesinin yapılacağı ilân edilen 38 adet Torna tezgâhının şartnamesinde bazı tâdilât yapılacağından ihalesi tehir edilmiştir. Eksiltmesi ayrıca ilân edilecektir. (5188) 9342

Ankara Levazım Amirliği

430.000 kilo yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Edremit birliklerinin ihtiyacı 430000 kilo yulaf kapalı zarf eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 23650 lira olup muvakkat teminatı 1784 liradır.

3 — Eksiltmesi 21-12-938 çarşamba günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Edremit tüm satınalma komisyonuna vermeleri. (5004) 8992

315.000 kilo yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bergama birlikleri ihtiyacı 315000 kilo yulaf kapalı zarf eksiltmeye konmuştru.

2 — Tahmin bedeli 17325 lira olup muvakkat teminatı 1300 liradır.

3 — Eksiltmesi 21-12-938 çarşamba günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, - üncü maddelerinde istenilen belgelerile birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Edremit tüm satınalma komisyonuna vermeleri. (5005) 8993

311.000 kilo yulaf alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Ko.

1 — Tefenni kıtaatının senelik ihtiyacı olan 311000 kilo yulaf K. zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 15550 lira olup muvakkat teminatı 1283 liradır.

3 — Eksiltmesi 26.12.938 Pazartesi günü saat 14 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale günü ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Isparta Tüm satın alma komisyonuna vermeleri. 9047

125 ton kuru fasulye alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kapalı zarfla eksiltmeye konulan 125 ton K. fasulyaya verilen fiyat makamca gali görüldüğünden yeniden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Tahmin bedeli 15625 lira olup muvakka teminatı 1171 lira 87 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 28-12-938 pazartesi günü saat 15 tedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3 üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Ankara Lv. âmirliği satın alma komisyonuna vermeleri. (5075) 9134

200.000 kilo ot alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Polatlı'daki topçu alayının senelik ihtiyacı 200.000 kilo ot kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 4 kuruş 50 santim olup muvakkat teminatı 675 liradır.

3 — Eksiltmesi 27-12-938 salı günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar temi nat ve teklif mektuplarını Topçu alay satın alma komisyonuna vermeleri. (5083) 9138

70.000 kilo pirinç alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Kırklareli tümen birlikleri 38 senesi ihtiyacı için 70.000 kilo pilavlık pirince verilen 22 kuruş 74 santim pahalı görüldüğünden yeniden 70.000 kilo pirinç K. zarfla eksiltmeye konmuştur. Beher kilosunun tahmin bedeli 25 kuruş olup muvakkat teminatı 1312 lira 50 kuruştur.

3 — Eksiltmesi 26-12-938 P. ertesi günü saat 15 dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat evveline kadar temi nat ve teklif mektuplarını Kırklareli tümen satın alma komisyonuna vermeleri. (5084) 9139

50,000 Kilo sığır eti alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonudan:

1 — Midyat kıtaatının bu senelik ihtiyacı için 50000 kilo sığır eti kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Tahmin bedeli 12,5 kuruş olup muvakkat teminatı 469 liradır.

3 — Eksiltmesi 2. 1. 939 pazartesi günü saat dedir.

4 — Eksiltmeye gireceklerin eksiltme günü 2490 sayılı kanunun 2, 3, üncü maddelerinde istenilen belgeleriyle birlikte ihale gün ve saatinden en geç bir saat eveline kadar teminat ve teklif mektuplarını Midyat askerî satın alma komisyonuna vermeleri. (5146) 9271

Askerî Fabrikalar

15 Ton gliserin alınacak

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Tahmin edilen bedeli (8250) lira olan 15 ton Gliserin Askeri Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 6-2-1939 pazartesi günü saat 15 de kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir.

Taliplerin muvakkat teminat olan (618) lira (75) kuruşu havi teklif mektuplarını mezkûr günde saat 14 de kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5135) 9259

Yövmiye 150 : 500 kilo ince ceviz talaşı satışı

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satın Alma Komisyonundan :

Azamî ve asgarî mikdarları yukarıda yazılı talaşlar 3-1-1939 salı günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir

Beher kilosunun tahmini bedeli 50 santimdir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan (33) lira (94) kuruş ve 2490 sayılı kanunun 2. ve 3. maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (5136) 9260

Sıhat Bakanlığı

Mefruşat münakasası

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti Hudut ve Sahiller Sıhat Umum Müdürlüğünden :

Umum müdürlük villâsının bazı kısımları pazarlıkla tefriş edilecektir.

Bu iş için talipler tarafından yapılacak keşifler 15.000 lirayı tecavüz etmiyecektir. Talip olanların tefriş edilecek muhtelif aksama ait, plân ve resimlerini bizzat yaparak 1938 kânunuevelinin yirminci gününe kadar umum müdürlüğe tevdi etmeleri lâzımdır.

Umum müdürlükte teşekkül eden heyet bu resim, plân ve keşifleri tetkik ederek muvafık gördüklerinin pazarlığa iştirâkini kabul eder. Kabul edilen talibin pazarlığa girebilmesi için keşif bedeli üzerinden kanunen icabeden % 7,5 teminat alınacaktır.

Pazarlık Ankara'da hudut ve Sahiller sıhat umum müdürlüğünde teşekkül eden hususî komisyonda ve 24 B. Kânun 1938 cumartesi günü saat onda yapılacaktır.

Talip olanların pazarlık şartnamelerini Ankara'da umum müdürlük ayniyat muhasibi mesullüğünden ve İstanbul'da İstanbul limanı Sahil sıhiye merkezi baştabibliğinden alabilirler.

Talip olanlar artırma, eksiltme ve ihale kanununun 2 veya 3 ncü maddelerinde yazılı vesikalar göstermeğe mecburdur. (4958) 8880

398 kalem muhtelif ecza alınacak

Merkez Hıfzıssıhha Müessesesi Direktörlüğünden:

1 — Müessesenin (398) kalem muhtelif ecza ve ilâç ihtiyacı kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu ilâçların muhammen bedeli 6120 lira olup muvakkat teminatı da 459 liradır.

3 — İhale 26-12-938 pazartesi günü saat onbeşte Ankara'da merkez Hıfzıssıha müessesesinde toplanan hususî komisyonda yapılacaktır.

4 — Talibi şartnameyi ve bu şartnameye bağlı listeyi Ankara'da merkez Hıfzıssıha müessesesinde İstanbul'da İstanbul sıhhat müdürlüğünde görebilirler.

5 — Talipler teklif mektuplarını 26-12-938 pazartesi günü saat on bire kadar müesseseye vermelidirler. Bu saatten sonra verilecek zarflar kabul edilmez. (4996) 9031

Gümrük ve İn. B.

Kars'ta idare binası yaptırılacak

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

I — Şartname ve projesi mucibince Kars'ta yaptırılacak idare binası inşaatı 15-XI-938 tarihinde ihale edilemediğinden yeniden pazarlık usuliyle eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli 40237 lira 20 kuruş ve muvakkat teminatı 3017 liradır.

III — Eksiltme 21-XII-938 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 14 de Kars müstakil müdürlüğünde müteşekkil komisyonda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 201 kuruş bedel mukabilinde İstanbul'da inhisarlar inşaat şubesiyle Ankara baş müdürlüğünden ve Kars müstakil müdürlüğünden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirâk etmek istiyenlerin nafıa vekâletinin 12-VIII-938 gün ve 67 sayılı tamimî mucibince ehliyet vesikasını haiz bulunmaları lâzımdır.

VI — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte Kars müstakil müdürlüğünde müteşekkil komisyonna müracaatları ilân olunur. (8969 - 5078) 9136

Mefruşat münakasası

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden :

1 — Vekâlet ihtiyacı için muhammen bedel 705 lira tutan mefruşatın satın alınması pazarlığa konmuştur.

2 — Pazarlık 26-12-938 pazartesi günü saat 15 de vekâlet alım satım komisyonu odasında yapılacaktır.

3 — İsteklilerin 52 lira 88 kuruşluk muvakkat teminatlarını en çok pazarlık saatine kadar vekâlet muhasebe veznesine yatırarak alacakları makbuzlarla belli gün ve saatte satınalma komisyonuna başvurmaları lâzımdır.

4 — Bu işe ait şartname ve numuneler her gün vekâlet levâzım müdürlüğünce isteklilere gösterilir. (5166) 9306

Karışık ve nasıl yapıldığı belli olmıyan bayat çocuk gıdalarile yavrunuzun sıhhatini tehlikeye koyarsınız

Allahın yarattığı gibi saf ve tabiî hububattan yapılmış

HASAN ÖZLÜ UNLARINI

Çocuklarınıza yediriniz. En yüksek evsafa malik olan bu özlü unu
Dünyada mevcut çocuk gıdalarının en mükemmelidir.

Pirinç, Yulaf, Mercimek, Buğday, İrmik, Patates, Mısır, Türlü, Bezelya, Badem, Çavdar özü unlarını çocuklarınıza yediriniz. 8934

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizme,
nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. 9054

1939 Baş mahsul Morina
BALIK YAĞI
Yeni açılan Saman pazarında
EGE ECZANESİ ne geldi
yeni ilâçlar yeni lâstik çeşitleri yeni fiyat
İzmir'in Altın damlası kolonya ve kremleri 8867

Köz Nikel. Krom. Atölyesi

Bilumum nikel krom ve bronz işleri
Almanyadan getirdiğim sipesyal çelik borularla Viyana'da FAN HAVZER. galvano teknik fabrikasından getirttiğim hususî nikel ve krom tesisatiyle en modern KROME ÇELİK mobilye imaline başladım. Hususî kataloglar ve yapılmış nümuneleri atölyemde görülür.
Bankalar caddesi Çiçinyurtsokak No. 11 9299

Posta, Telgraf ve Telefon

2 âdet posta vağonu alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden :

29-11-938 tarihinde yapılan eksiltmesinde mukabil teklif verilmesinden ihale edilemiyen iki adet posta vagonu 27 birincikânun 938 salı günü saat (15) de Ankara'da posta, telgraf ve telefon umum müdürlüğü binasındaki satın alma komisyonunda pazarlıkla mübayaa olunacaktır.

Muhammen bedel (43579,80), muvakkat teminat(3268,40) liradır.

İsteklilerin mesai saatları zarfında her gün mezkûr komisyona müracaatla şartnameleri görmeleri ve pazarlık için yukarıda yazılı gün ve saatta muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ve kanunî vesikalariyle birlikte adı geçen komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur.
(5052) 9116

Kafesli tel işi

P. T. T. Umum Müdürlüğünden:

Mukavelesinde yazılı müddet içinde teahhüdünü ifa etmemesinden dolayı mukavelesi feshedilen Etimesgut'ta yapılacak kafesli tel işi pazarlıkla yaptırılacaktır.

Keşif bedeli 749 lira 55 kuruş muvakkat teminat 66 liradır. Bu işe ait keşif şartname müdürlük kaleminde görülür.

Pazarlık 24-11-938 cumartesi günü saat on birde yapılacaktır.

Taliplerin o gün teminatlarını yatırmış olarak komisyona müracaatları ilân olunur. (5100) 9160

Zayiler

Zayi ruhsatname — Nafia Vekâletinden 10-3-1929 tarihinde aldığım 60 numaralı inşaat mühendisliği ruhsatnamemi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Balıkesir eski Nafia mühendisi Mikloş Szamecz. 9313

Zayi — Divrik nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur. Ankara Divanı Muhasebat odacılarından Sivas vilâyeti Divrik kazası Gönderen köyünden Mahmut oğlu Mehmet Atay 9322

Zayi — 28 - 10 -938 günü Malatyadan trenle berayı vazife Gölbaşına gittiğim zaman evrak çantamı içinde bir çok evrak ve Amasya vilâyetinden aldığım nüfus tezkeremi ve memurlara mahsus 948 numaralı sicil cüzdanımı kaybettim. Yenilerini alacağımdan hükümleri olmadığı ilân olunur. Malatya mıntaka pamuk kontrol memuru Şamil Gencer. 9348

DENİZBANK

Gemilerimiz için kamarot, ahçı ve metrdotel yetiştirilecek

Deniz Bank gemileri için mütehassıs ahçılar. kamarot ve metrdoteller yetiştirilmek üzere açılacak kurslara kayıt ve kabul şeraiti:

1 — Deniz Bank Umum Müdürlüğünce Avrupa'dan sureti mahsusada mütehassıs muallimler celbedilmek suretiyle nazarî ve amelî kurslar tesis edilecektir .

2 — Bu kurslara kaydedilebilmek için asgarî ilk mektep mezunu (tercihan orta mektep mezunu) olmak şarttır.

3 — Kayıt şeraitini muhtevi ve kurslara gireceklerin müstakbel hukuk ve vazaifini müş'ir talimatnamenin talep edilmesi ve alâkadarların 15 ikincikânun 1939 tarihine kadar Deniz Bank kamara servisine müracaatları ilân olunur. 9327

Baba ve Ağabeyimi arıyorum

Sivas'ta doğdum. Adım Leman Derviştir. 14 seneden beri babam Derviş ve ağabeyim Duran'ı arıyorum.

Bundan 14 sene evel ağabeyim tarafından Kayseri'de mektebe verildim. Mektep idaresi beni Hereke fabrikasına gönderdi. Oradan da İstanbul'a gittim. Halen Ankara'da bulunuyorum. Babam ve ağabeyimden malûmatı olanların insaniyet namına aşağıdaki adrese malûmat vermeleri.

Ankara Hıfzıssıhha Enstitüsünde Bay Hasan nezdinde Leman Derviş. 9329

VİLLA APARTMAN MAĞAZA

yaptırmak istiyenler için şimdi Proje, plân mevsimidir
Zamanın her türlü konforunu haiz ve imar kavaidine uygun avan projeleri, inşaat plânları, betonarme hesap ve resimleri, her türlü inşaat detayları, sıhatli keşifler, inşaat kontrolluğu ciddî her keseyi tatmin edecek fiatlar.
Y. Mimar Reşad Akıncılar
Yenişehir Atatürk Bulvari
Karadeniz Ap.

Dr. Kemal Arıcan
Cebeci hastanesi
Cilt, saç ve zührevî hastalıkları mütehassısı
Muayene: her gün 3 - 7 kadar
Belediye sırası Emek apartman kat 2. 8806

Dr. Hulki Keymen
Birinci sınıf **Göz** hastalıkları mütehassısı
Belediye sırasında Emek apartımanı. Her gün saat 16-19. Cumartesi günleri 14-19. 8989

İhmal etmeyiniz...

LİNİA .. Kemeri istirahati temin, yağlanmayı men eder ve hareketinize gençlik verir.
Yalnız :
J. ROUSSEL de satılır.
İSTANBUL : Tünel Meydanı No. 12
13Numerolu katalogumuzu isteyiniz, bedava gönderilir.

9328

U L U S — 19. uncu yıl. — No: 6245
İmtiyaz Sahibi
Nurettin Kâmil SUNER
Uumumî Neşriyatı İdare Eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
ULUS Basımevi : ANKARA
Matbaa Müdürü: Ali Rıza BASKAN

BİOGENİNE

KAN ve DERMAN

BİOGENİNE: Terkibinde bulunan kinin, çelik, arsenik ve acı nebatat hülâsalarile tababetin fevkalâde ehemmiyet verdiği ve şayanı hayret muvaffakiyetler temin ettiği bir devadır.

BİOGENİNE: Uzun ve kısa ateşli ve ateşsiz süren hastalıklardan sonra görülen zafiyet, halsizlik, kansızlık hallerini mucize gibi pek kısa bir zamanda izale eder. Kandaki kırmızı yuvarlacıkları tazeler ve çoğaltır. İştihayı açar dermansızlığı giderir, vücude daima genclik, dinclik verir, cildin soluk rengini canlandırarak pembeleştirir.

BİOGENİNE: Sinirlerin kıymetli ve sadık bir arkadaşıdır. Sinirlere kuvvet verir. Hastayı ve muhitini usandıran bir çok asabî buhranları en çabuk bir zamanda şifalandırır. Hiç bir sinir ilâcı: Nevrasteni ve isteriye müptelâ olanlara (B İ O G E N İ N E) kadar istifade temin edemez.

BİOGENİNE: Genclerde görülen ve çok defa nevrasteniden mütevellid olan iktidarsızlık ve bel gevşekliğinde pek mühim rol oynar.

BİOGENİNE: Sıtmaya karşı fevkalâde koruyucu tesiri olduğu gibi sıtma nekahatlerinde de pek müessirdir.

BİOGENİNE: Şekerli hap şeklindedir. Büyük ve küçükler kolaylıkla alabilirler. Sıhhat Vekâletinin müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur. 9188

Sovyet sosyalist ittihadı "URSS„un

FRANSIZCA NEŞRİYATI
1939 senesi için aboneman kaydına başlanmıştır.

Jurnal de Moscou: Siyasî, İktısadî, İçtimaî ve edebî haftalık mecmua

Makaleler, Sosyalist inşaatına ve URSS'un dahilî hayatına, sulh için mücadelesine, sınaî ve ziraî inkişafına ve aynı zamanda Sovyet ittihadının edebî, fennî ve artistik hareketlerine hasredilmiştir.

Aboneman: Seneliği: 1.50 türk lirası, 6 aylığı 75 kuruş ve nüshası 4 kuruştur.

REVUE DE MOSCOU: Resmî aylık mecmua

Her nüshasında siyasî ve iktısadî makaleler, URSS Milletlerinin hayatı üzerinde hikâyeler, manevî hayatının son tezahüratı hakkında hülâsalar, edebî artistik ve tiyatro ve sinema kritikleri, Sovyet, mecmualarının yazılmamış eserleri, malûmat ve saire vardır.

Revue de Moscou: Bu resimler, orijinal fotoğraf ve krokilerle müzeyyendir.

Aboneman: Senelik 2.50 türk lirası, 6 aylığı 1 lira 25 kuruş nüshası 20 kuruştur

JOURNAL ve REVUE DE MOSCOU' nun müşterek abonemanı seneliği: 2 lira 75 kuruştur.

Urss En Construction: Zengin Resimli aylık mecmua

Sosyalist sanayiine, sovkhoz ve kolkhozlara, maarife, Sovyet ittihadı adamlarına ve günlük hayatlarına ait çok güzel resimler.

Aboneman: Seneliği 4 lira 80 kuruş, 6 aylığı 2 lira 40 kuruş, nüshası 40 kuruştur.

LİTTERATURE İNTERNATİONALE:
Aylık Resimli Mecmua

Sovyet İttihadının sosyalist maarifine, edebiyatına ve bütün dünyanın anti faşist sanatına vakfedilmiştir.

Aboneman: Senelik 2.50 türk lirası, 6 aylığı 1 lira 25 kuruş ve nüshası 25 kuruştur.

"Journal de Moscou", Revue de Moskou" ve saire bütün Sovyet neşriyatı abonemanı için MEZHDUNA ROHNAJA KNİGA: (18 Kuzneckiji Most, Moscou) ve URSS DEVLET BANKASINA: (UİNO 12. Neglinnaja. Moscou) müracaat olunmalıdır.

HAŞET Kütüpanesi
Türkiye şübesi

İstiklâl Caddesi 469 No. Posta Kutusu Beyoğlu 2219. Talep vukuunda kataloğ ve nümunelik nüshalar gönderilir. 9142

ULUSAL MATBAA

Çocuk Sarayı Caddesi 77 numarada yakında açılacaktır.

Öksürenlere ve Göğüs nezlelerine **KATRAN HAKKI EKREM**

SİNEMALAR

Yeni

BU GÜN BU GECE
YAŞIYALIM
Baş Rolde
Scala de Milano'nun en büyük tenoru
TİTO SCHIPPA
Nefis müzikler muhteşem dekorlarla süslü baştan başa zevk neşe ve eglence filmi
İlâveten: En Son Dünya Haberleri
— — — — — Seanslar — — — — —
— 14.45 — 16.45 — 18.45 —
..... Gece 21 de .....

Halk

BU GÜN BU GECE
RASPUTİN
Baş Rollerde
HARRY BAUR
Pierre Richard Wilm
Marcelle Chantal
. — . — . — . Seanslar . — . — . — .
— — — 14.30 — 16.30 — 18.30 — — —
— ..... Gece 21 de ..... —
— — — — — — — —
UCUZ HALK MATİNESİ
12.15 de
(LOREL — HARDİ)
SERSEMLER KIRALI
Türkçe sözlü

Sus

BU GECE 20.30 DA
PRENSLERİN GECELERİ
Baş Rollerde
Kathe de Nagy — Jean Murat
Aşk ve his.... Lüks ve ihtişam
Don kazaklarının balet heyeti
bu eserde tamamen canlandırılmıştır.
— . — . — . — . —
GÜNDÜZ
HARP ESİRLERİ
Canlandıranlar
Jean Gabin — Dita Parlo
Seanslar
14 — 16 — 18
Gece 20.30 da